

ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศ
ในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวจินตนา พึ่งโพธิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศ
ในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวจินตนา พึ่งโพธิ์

21 ก.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2547

๒ 254745 ร.๓

จินตนา ฟิ่งโพธิ์. (2547) ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน. สารนิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. นวลละออ สุภาพล ,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา

การวิจัยเชิงทดลองเรื่อง "ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน" มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ 1) เพื่อศึกษาผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงในกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักและกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษ 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรร่วมกับลักษณะทางชีวสังคมกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับลักษณะทางชีวสังคมที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง 3) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรร่วมกับลักษณะทางชีวสังคมกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 70 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 35 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษ แต่ละกลุ่มได้รับการรวม 9 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 9 ครั้งๆ ละ 1 ชั่วโมง ภายหลังสิ้นสุดการทดลองทำการวัดทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงทันทีทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

2. วัยรุ่นหญิงที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้อุปการะ เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

3. วัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวไม่แตกต่างจากวัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4. วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวไม่แตกต่างจากวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

5. วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

6. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง

A STUDY OF THE EFFECTS OF SEXUAL RELATIONSHIP AWARENESS TRAINING ON
EARLY FEMALE TEENAGERS' SEXUAL ATTITUDES AS CLASSIFIED BY THEIR
DIFFERENCES IN FUTURE ORIENTATION , SELF – CONTROL
AND SEXUAL RELATIONSHIP CULTURE

AN ABSTRACT
BY
JINTANA PUNGPOE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Development Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2004

Jintana Pungpoe. (2004) *A Study of the Effects of Sexual Relationship Awareness Training on Early Female Teenagers' Sexual Attitudes as Classified by Their Differences in Future Orientation, Self – Control and Sexual Relationship Culture*. Master Thesis , M.Ed.(Development Psychology). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University
Advisor Committee : Assoc.Prof. Dr. Nuanla-or Supapon ,
Assist. Prof. Wathana Srisadvacha

The experimental research study on “A Study of the Effects of Sexual Relationship Awareness Training on Early Female Teenagers' Sexual Attitudes as Classified by Their Differences in Future Orientation, Self - Control and Sexual Relationship Culture” had three major objectives: (1) to study the effectiveness of sexual relationship awareness training on early female teenagers; (2) to study the interaction effectiveness between the sexual relationship awareness training and biosociological variable on early female teenagers; and (3) to study the interaction effectiveness between the sexual relationship awareness training on early female teenagers by their difference in future orientation, self – control and sexual relationship culture.

The sampling groups used in this research consisted of 70 grade eight students of Sri – Ayudhaya School (Class of B.E 2546). Selected by multistage random sampling method. The subjects were randomly divided into two equal groups, the experimental group and the control group. The experimental group received the sexual relationship awareness training and the control group received English studying program. Both groups were trained for 9 periods, which one period was 60 minutes. Test on sexual attitude in boths were carried out before training and immediately after the training.

The statistics used for analyzing the data were t – test, Two – way Analysis of Variance and Three – way Analysis of Variance.

The major findings in this study were:

1. The female teenagers in trained students group had better sexual attitude than the untrained ($p < 0.001$);
2. There were interactive effects between the sexual relationship awareness training and the biosociological variable on sexual attitude which were parents' guardian and

others' guardian ; the trained female teenagers with parents' guardian had higher score of sexual attitude than the untrained female teenagers with parents' guardian and others' guardian ($p < 0.05$)

3. There were no interaction between the sexual relationship awareness training and parents' occupation.

4. There were no interaction between the sexual relationship awareness training and family's economical state.

5. There were interactive effects between the sexual relationship awareness training and the intelligence of teenagers ; the trained female teenagers with high intelligence had higher score of sexual attitude than the untrained female teenagers with high and average intelligence ($p < 0.05$)

6. There were no interaction between the sexual relationship awareness training with the future orientation, self – control and sexual relationship culture on sexual attitude.

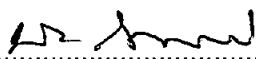
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
๒๐๖๑๐๐

(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาพล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ ดร.นิยะดา จิตต์จรัส)

คณะกรรมการสอบ

.....
๒๐๖๑๐๐

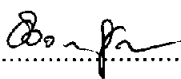
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาพล)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

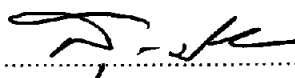
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ สุภา ปานเจริญ)

วันที่ 23. เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละอ อ สุภาพล ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา และ รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์ กรรมการ
ควบคุมสารนิพนธ์ ท่านทั้งสามได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาในการจัด
ทำงานวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลัก
สูตรสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ และเพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการทุกท่านที่
ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่สำคัญในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้องและเพื่อนทุกคนที่ให้ทั้งกำลังใจ
และกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

จินตนา พึ่งโพธิ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามตัวแปร	3
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
วิจัยกับพฤติกรรมทางเพศ	9
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	17
พฤติกรรมและทัศนคติ	21
ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน	26
วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ	37
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	43
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
รูปแบบการทดลอง	53
แบบแผนการทดลอง	53
ชุดการสร้างความตระหนักที่ใช้ในการวิจัย	54
วิธีสร้างแบบสอบถามในงานวิจัย	56
วิธีการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	60

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	61
การทดสอบสมมติฐาน	62
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	70
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐานและวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ..	70
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	72
การอภิปรายผลตามสมมติฐาน	74
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก. หนังสือขออนุญาตทดลองแบบสอบถามและเก็บข้อมูล....	89
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว	92
แบบสอบถามทัศนคติทางเพศในการรักร่วมสองเพศ	93
แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน	99
แบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ	101
ภาคผนวก ค. ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัย	
อันสมควร	105
ประวัติย่อผู้วิจัย	150

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	53
2 ข้อมูลพื้นฐานของลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง	60
3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัว ของวัยรุ่นหญิง	62
4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการ รักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่อง เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับผู้อุปการะ	63
5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดย พิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับผู้ อุปการะ	63
6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการ รักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่อง เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับอาชีพของผู้ปกครอง	64
7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการ รักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่อง เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับเศรษฐกิจของครอบครัว	65
8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการ รักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่อง เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับสติปัญญา	66
9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดย พิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับ สติปัญญา	67
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการ รักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่อง เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และ วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ	69

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
-------------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัยรุ่นนั้นเป็นประชากรอีกกลุ่มหนึ่งของประเทศที่มีความสำคัญมาก เพราะวัยรุ่นจะเจริญเติบโตและเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ถ้าหากเราให้โอกาสส่งเสริมและสนับสนุนให้วัยรุ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประเทศชาติย่อมมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพด้วยเช่นกัน ในช่วงชีวิตของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย ซึ่งเปลี่ยนจากเด็กกลายเป็นหนุ่มสาว เริ่มมีความคิดที่แตกต่างหรือมากขึ้นไปกว่าเดิม ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านอารมณ์และสังคมตามมาด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายนี้จะรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศที่สำคัญ เช่น การเจริญเติบโตของเต้านม การมีขนขึ้นที่อวัยวะสืบพันธุ์ การมีประจำเดือนครั้งแรกในเพศหญิง การเจริญเติบโตของอวัยวะและองคชาติ การหลั่งน้ำอสุจิเป็นครั้งแรกในเพศชาย เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นสิ่งที่แสดงว่าเด็กชายและเด็กหญิงมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ มีความสามารถที่จะสืบพันธุ์ได้ นอกจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว อิทธิพลของฮอร์โมนเพศที่เพิ่มขึ้นในช่วงวัยรุ่นทำให้วัยรุ่นมีแรงขับทางเพศ (Sex Drive) มากขึ้น ส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองในเรื่องเพศ ประกอบกับวัยรุ่นเริ่มมีอิสระจากกฎเกณฑ์ของครอบครัว มีความเป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสที่จะอยู่ใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศมากขึ้น จึงทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน (ศศิภาญณ์ เชียงทอง. 2543 : 1 ; อ้างอิงจาก ศรีพัทรา จาริวงศ์. 2539 : 1)

ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาทางเพศในวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังจะเห็นได้จากข่าวทางสื่อต่าง ๆ สาเหตุเป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย มีการยอมรับวัฒนธรรมของชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น การแต่งกาย การเที่ยวเตร่ และการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาคือ เกิดมีการสำส่อนทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ระหว่างเรียน การทำแท้ง อาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ผลการเรียนตกต่ำ เรียนไม่จบ ตลอดจนปัญหาการติดสารเสพติดต่าง ๆ

จากสถานการณ์โรคเอดส์ในปัจจุบันที่กำลังแพร่ระบาดขึ้น ทำให้วัยรุ่นชายซึ่งแต่เดิมเคยปลดปล่อยความต้องการทางเพศกับหญิงขายบริการมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเห็นว่าหญิงเหล่านี้น่ารังเกียจ และอาจทำให้ตนเองติดโรคได้ จึงหันมามีเพศสัมพันธ์กับคนรักและนักเรียนหญิงแทน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิดและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน นับเป็นความคิดและพฤติกรรมที่ค่อนข้างอันตราย อันเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์เมื่อยังไม่มีความพร้อมหรือยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสมย่อมทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

2. เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทางด้านสังคมและลักษณะทางจิตวิทยาคือลักษณะมุ่งอนาคต และการควบคุมตน กับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร เพื่อจะได้พัฒนาลักษณะที่ค้นพบนี้ต่อไป

3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

นักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 35 คน และกลุ่มทดลอง 35 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1 การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
- 1.2 ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
- 1.3 วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ
- 1.4 ลักษณะทางชีวสังคม แบ่งเป็น
 - 1.4.1 ผู้อุปการะ
 - 1.4.2 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 1.4.3 ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.4.4 ระดับสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคิดทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง

นิยามของตัวแปร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ลักษณะทางชีวสังคม หมายถึง ลักษณะทางชีวภาพและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมี 4 ประการคือ ผู้อุปการะ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว และระดับสติปัญญา โดยแต่ละตัวแปรแบ่งกลุ่มผู้ตอบเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มบิดา มารดาอุปการะ

กลุ่มผู้อื่นอุปการะ

กลุ่มผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 ได้แก่ รับราชการ/พนักงานของรัฐ
ค้าขาย หรือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 ได้แก่ รับจ้าง เกษตรกรรม

กลุ่มระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูง ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่
10,000 บาท ขึ้นไป

กลุ่มระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า
10,000 บาท

กลุ่มสติปัญญาปานกลาง หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนสะสมชั้นปีที่
2 น้อยกว่า 2.00

กลุ่มสติปัญญาค่อนข้างสูง หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนสะสมชั้นปีที่
2 ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

นิยามปฏิบัติการ

การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร หมายถึง
การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์กับวัยรุ่นหญิงหลายๆ ประการ เพื่อให้เกิดความตระหนักใน
เรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรว่ามีผลเสียอย่างไรบ้าง อันจะทำให้ผู้เข้ารับการสร้างความ
ตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรดังกล่าวได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงผลเสียที่
เกิดขึ้น และก่อให้เกิดความรู้สึกลัว ไม่กล้าที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การสร้างความ
ตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง
และนำมาสร้างเป็นชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรจำนวนรวม
9 ชุด ซึ่งแบ่งเป็น

1. เพศศึกษากับวัยรุ่นหญิง
2. ความรักกับการควบคุมทางอารมณ์
3. คุณค่าความเป็นหญิง
4. ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
5. ผลเสียจากการทำแท้งและวิธีการป้องกันก่อนตัดสินใจทำแท้ง
6. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
7. การป้องกันและการแก้ปัญหาการเสียตัว
8. ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด
9. ตัวแบบของผู้ที่ประสบความสำเร็จในความรักและในชีวิต

ซึ่งชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรทั้ง 9 ชุดนี้นำไป
ใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร โดยมีลักษณะเป็น
การบรรยาย การถาม-ตอบ การให้กิจกรรมกลุ่มและการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยแต่ละ

ชุดใช้เวลาประมาณ 60 นาที เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมคือชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรทั้ง 9 ชุดแล้วจึงทำการวัดทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เกิดจากผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

ตัวแปรนี้มี 2 ระดับ คือ สร้างความตระหนักและไม่สร้างความตระหนัก กลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักจะได้รับการเรียนรู้จากชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับการสร้างความตระหนักจะได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึง ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกลและวางแผนเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การรู้จักบังคับตนเองให้อดใจรอได้อย่างเหมาะสม ไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมจากคนอื่น สามารถที่จะกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความเสียสละหรืออดทนเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนนี้วัดโดยใช้แบบสอบถามของดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน ซึ่งมีจำนวน 20 ข้อ การแปลความหมายคะแนนจากแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนในระดับสูงหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนในระดับต่ำหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ หมายถึง วัฒนธรรมในการมีพฤติกรรมทางเพศที่สังคมไทยมีความเห็นว่าเหมาะสมและมีการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งการนำมาใช้เป็นปทัสถานของพฤติกรรมทางเพศเพื่อแสดงถึงความเจริญและมีศีลธรรมอันดีของคนไทย ซึ่งได้แก่

1. การวางตัวให้เหมาะสมกับเพศตรงข้าม
2. การรักษาวลสงวนตัว
3. การไม่พูดและแสดงออกในเรื่องเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง
4. ไม่เปิดเผยในเรื่องเพศ
5. ไม่แต่งกายยั่วเย้าทางเพศ
6. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันสมควร
7. มีการแสดงพฤติกรรมทางเพศในกาลเทศะที่เหมาะสม
8. การให้ความสำคัญกับระเบียบประเพณีไทยในเรื่องการแต่งงาน

วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศวัดโดยแบบวัดผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีจำนวนรวม 30 ข้อ มีลักษณะเป็นประโยคประกอบด้วยมาตราวัดประมาณค่า 5 หน่วย จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด”

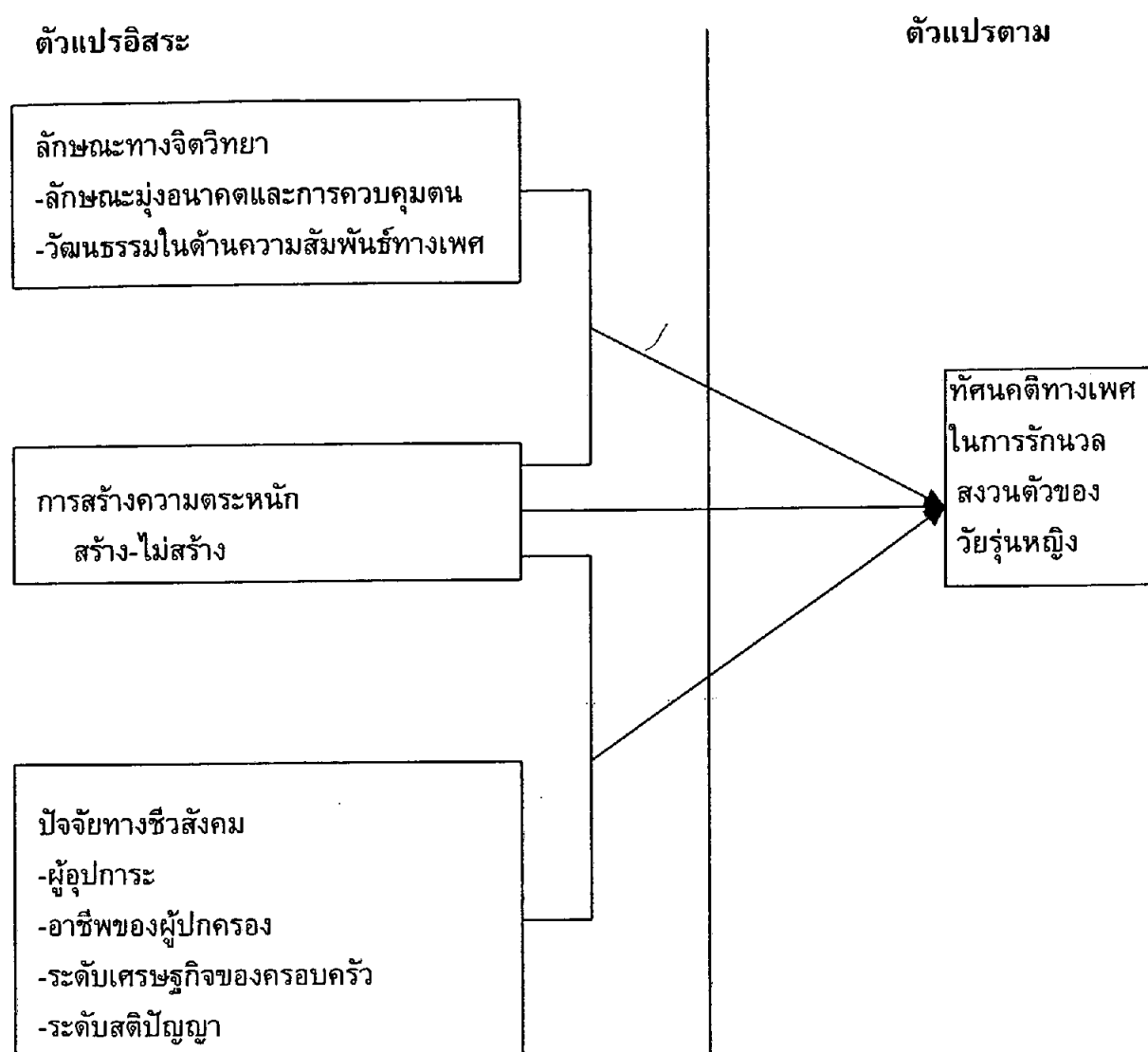
เมื่อมีปัญหาทางเพศ การทำกิจกรรมทดแทนความต้องการทางเพศ การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน การปฏิเสธว่าเรามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรกับคนรักเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ การตระหนักถึงโทษของโรคติดต่อทางเพศ การทำแท้ง การเรียนรู้เรื่องการวางแผนครอบครัวและความภาคภูมิใจต่อความมีคุณค่าในเพศหญิง ซึ่งสามารถวัดโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาจำนวน 10 ข้อ ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิงจำนวน 10 ข้อ และความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันสมควรจำนวน 10 ข้อ ในแต่ละข้อคำถามมีลักษณะเป็นประโยคประกอบด้วยมาตราวัดประมาณค่า 5 หน่วย จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

การแปลความหมายคะแนนจากแบบสอบถามทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัว

ผู้ที่มีทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวมาก หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ผู้ที่มีทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวน้อย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ
2. วัยรุ่นหญิงที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้อุปการะ เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ
3. วัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ
4. วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำและได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ
5. วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ
6. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวของวัยรุ่นหญิง โดย
วัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงและได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองต่ำร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศต่ำและได้รับการเรียนภาษาอังกฤษ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัยรุ่นกับพฤติกรรมทางเพศ
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
3. พฤติกรรมและทัศนคติ
4. ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
5. วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ
6. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1. วัยรุ่นกับพฤติกรรมทางเพศ

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

สไตน์เบิร์ก (Steinberg. 1993 : 4) กล่าวว่า “วัยรุ่น” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Adolescence” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึงการเจริญเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นช่วงเวลาของการเจริญเติบโตจากความไม่มีวุฒิภาวะของเด็กไปสู่ความมีวุฒิภาวะของผู้ใหญ่ เป็นช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและสังคม

ฮอล (Dworetzky. 1999 : 114 ; citing Hall. 1904) กล่าวถึงวัยรุ่นว่าวัยรุ่นเป็นวัยของพายุบุแคมและความกดดัน มีการเปลี่ยนแปลงมากมายในตัวเอง สภาวะของอารมณ์ไม่แน่นอน มีความสับสนยุ่งยากเกี่ยวกับตัวเอง ซึ่งวัยรุ่นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และประสบการณ์ที่ได้รับมาเพื่อหาอัตมโนทัศน์และทัศนคติต่อตนเอง

ซีเกิล (Coon. 1997 : 123 ; citing Siegel. 1982) กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นช่วงเวลาเปลี่ยนจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้วัยรุ่นจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมต่างๆ อย่างไรก็ตามช่วงระยะเวลาของวัยรุ่นนั้นเป็นช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน

เฮิร์ลล็อก (Hurlock. 1974 : 391) ให้ความหมายของวัยรุ่นว่าเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะจากความเป็นเด็ก ๆ สู่ความเป็นผู้ใหญ่ การที่เด็กบรรลุถึงขั้นวุฒิภาวะนี้ ไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่เพียงร่างกายด้านเดียวเท่านั้น ทางจิตใจก็จะเจริญเติบโตเป็นเงาตามตัวไปด้วย นั่นคือพัฒนาการทั้ง 4 ด้านไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521 : 18-19) ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดขึ้นแน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดลงเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ

สุรัช อินทรประเสริฐ (2534 : 513) ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่าเป็นวัยของช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก จากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากสภาพที่พึ่งพาผู้ใหญ่ทางเศรษฐกิจไปสู่สภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง ทางร่างกายก็จะมี ความเจริญเติบโตของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ในลักษณะพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ได้

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 40) ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่าเป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นวัยย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว

โดยสรุปเราอาจให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่าเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่

1.2 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

สำหรับการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นได้มีผู้กำหนดช่วงอายุไว้ต่าง ๆ กัน ช่วงอายุของวัยรุ่นไม่สามารถกำหนดอายุที่เริ่มต้น ระยะเวลาของช่วงวัยรุ่น อายุสิ้นสุดของวัยรุ่นอย่างแน่นอน เนื่องจากแตกต่างกันในแต่ละบุคคล และขึ้นอยู่กับสภาพสังคมนั้น ๆ ด้วย ดังนั้นผู้ที่ได้กำหนดไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สไตน์เบอร์ก (Steinberg. 1993 : 5) ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น ช่วงอายุระหว่าง 11-14 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุระหว่าง 18-21 ปี

สุชา จันทน์เอม (2539 : 9) กล่าวถึงการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น ช่วงอายุระหว่าง 13-15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุระหว่าง 18-21 ปี

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 9) กล่าวถึงการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 10-12 ปี จะเริ่มตั้งแต่ระยะใกล้แตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว ซึ่งมีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็วอันเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา เป็นวัยเริ่มต้นของการแตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว แต่วัยนี้จะไม่รับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงเท่าใดนัก ยังมีลักษณะหลายอย่างของวัยเด็ก เช่น ยังอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน

2. วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 13-16 ปี เป็นระยะที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ทำให้ความสนใจเพื่อนเพศเดียวกันเริ่มหันห่างไป เป็นช่วงคล้อยตามกลุ่มเพื่อน เขาจะเริ่มสำรวจเรื่องเพศมากขึ้น และทดสอบความสามารถทางเพศของตนมากกว่าจะมีความสนิทแน่นแฟ้นกับใคร

3. วัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 17-21 ปี เป็นช่วงที่ใกล้สู่ความเป็นผู้ใหญ่ จะเริ่มหันมาสนใจในอนาคตตนเอง มีการเลือกอาชีพ เลือกคู่ครอง มีการสนิทกับเพศตรงข้าม

จากช่วงอายุของวัยรุ่นข้างต้นสามารถแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นได้ 3 ระยะ คือวัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย

1.3 พัฒนาการของวัยรุ่น

“พัฒนาการ” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแบบแผนของร่างกาย ทุก ๆ ส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้จะพัฒนาไปเรื่อย ๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่งอันจะทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตขึ้นตามลำดับ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (โสภา ชปิลมันน์. 2543 : 112)

ฮาวิกเฮอส (โสภา ชปิลมันน์. 2543 : 12 ; อ้างอิงจาก Harighurst. 1993) กล่าวถึง ภาระงานตามขั้นพัฒนาการของวัยรุ่นไว้ดังนี้ คือ

1. สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีและเหมาะสมกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน ได้ทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ
2. สามารถแสดงบทบาทของสังคมได้เหมาะสมกับเพศของตน
3. ยอมรับสภาพร่างกายของตนเองและสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายได้อย่างดี ตลอดจนระวังรักษาสุขภาพของตนเอง
4. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง
5. มีความมั่นใจในการรับผิดชอบและใช้จ่ายเงินของตนเอง การเลือกและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การแต่งงาน และครอบครัว
6. เตรียมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม
7. ต้องการและรู้จักพัฒนาตนเองให้รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตลอดจนมีความรู้สึก ความเข้าใจ และตัดสินใจเลือกค่านิยมและมาตรฐานที่ตนควรยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

พัฒนาการที่สำคัญของวัยรุ่นคือการเปลี่ยนแปลงทางเพศ ร่างกายมีการเจริญเติบโตทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ตามปกติแล้วเด็กชายและเด็กหญิงจะมีฮอร์โมนเพศชาย (Androgens) และฮอร์โมนเพศหญิง (Estrogens) แต่ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น สัดส่วนของฮอร์โมนจะแตกต่างกันมาก กล่าวคือเพศชายจะผลิตฮอร์โมนเพศชายออกมามากขึ้น ส่วนเพศหญิงก็จะผลิตฮอร์โมนเพศหญิงออกมามากขึ้นเช่นกัน ในช่วงที่เข้าสู่วัยรุ่น ต่อม Gonads จะผลิตฮอร์โมนออกมาเร่งการเจริญเติบโตของอวัยวะเพศ (Primary Sex Characteristics) และปรากฏลักษณะประจำเพศขั้นที่สอง (Secondary Sex Characteristics) เด็กหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายพร้อมมีวุฒิภาวะ

ทางเพศ (Sexual Maturity) ตามลำดับดังนี้คือ หน่ออกขยาย มีขนขึ้นในที่ลับ มีการเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว มีประจำเดือน ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเด็กชาย คือ อัณฑะมีการเติบโต อวัยวะเพศเจริญเติบโต มีขนขึ้นในที่ลับ เสียงห้าว มีขนขึ้นตามแขนขาและลำตัวเหมือนผู้ใหญ่เป็นต้น เนื่องจากวัยรุ่นมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะพัฒนาการทางเพศ วัยรุ่นจึงมักมีความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ในระยะแรกจึงจำเป็นต้องมีผู้ใหญ่ที่เข้าใจพัฒนาการของวัยรุ่นเป็นผู้ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในช่วงนี้เด็กวัยรุ่นจึงมีความรู้สึทางเพศ และอาจจะขยายออกในรูปแบบของการคิดฝัน เช่น ฝันเปียก (Wet Dream) การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) แรงผลักดันทางเพศของวัยรุ่นนี้ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองของวัยรุ่น จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามได้ (ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และคนอื่นๆ. 2524)

1.4 ความต้องการของวัยรุ่น

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และคนอื่นๆ (2524) ให้ความหมายของความต้องการ (need) คือ สภาพที่อินทรีย์ขาดสมดุล ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อกลับเข้าสู่สมดุลตามเดิม ลักษณะความต้องการเฉพาะของวัยรุ่นที่มีผลไปสู่พฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกนั้น สมาคมการศึกษาแห่งชาติ (National Education Association) ของสหรัฐอเมริกา ได้รวบรวมและสรุปว่า วัยรุ่นมีความต้องการ 10 ประการดังนี้คือ

1. ความชำนาญและความเข้าใจเกี่ยวกับการอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน
2. ความมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์
3. ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง
4. ความเข้าใจในความสำคัญของชีวิตครอบครัว
5. ความเป็นผู้มีอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้อย่างสามารถ
6. ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน
7. การมีโอกาสได้ชื่นชมกับความงามและซาบซึ้งในศิลปะ วรรณคดี ดนตรีและธรรมชาติ
8. มีความสามารถในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสมในกิจกรรมต่าง ๆ
9. ต้องการที่จะให้ความเคารพนับถือผู้อื่นและสามารถดำรงชีวิต สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
10. ความต้องการมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างแจ่มแจ้ง สามารถอ่านและฟังได้อย่างเข้าใจ

ความต้องการทั้ง 10 ประการ ที่กล่าวมาเป็นผลจากการศึกษาเด็กวัยรุ่นของอเมริกา สำหรับความต้องการของวัยรุ่นไทยตามความคิดเห็นของนายแพทย์วิทยา นาควิธระ (2526 : 392-393) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาไทย ได้แสดงผลการศึกษาไว้ดังนี้

1. ความต้องการความรัก : วัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น จากพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง ครูอาจารย์ จากเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ การต้องการความรักนี้เพราะตัวเองคิดว่ามีคนสนใจและรักตัวเองน้อยลง ซึ่งเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจที่ไม่มั่นคง ไม่มั่นใจในค่าของตัวเอง คิดว่าคนอื่นจะมองไม่เห็นสิ่งเหล่านี้ จึงอยากเรียกร้องความรักและความสนใจตัวเองมากขึ้น

2. ต้องการอยากรู้และอยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศ : วัยรุ่นจะมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพื่อนต่างเพศ เป็นวัยที่ต้องการความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศที่ถูกต้อง ถ้าถูกกีดกันจะแสดงออกทางอ้อมโดยการปิดบังหรือโดยการหาความรู้อย่างไม่ถูกวิธี นอกจากความสนใจแล้ว วัยรุ่นยังอยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศอีกด้วย เพราะเป็นวัยที่สนใจเพื่อนต่างเพศ รักแบบหลงใหล ใฝ่ฝัน และเป็นความรักที่รุนแรงและไม่มีเหตุผล

3. ความต้องการอิสรภาพมากขึ้น : ซึ่งจะรุนแรงมากในวัยนี้ : วัยรุ่นต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการการตัดสินใจ วางแผนและวางโครงการชีวิตและอยากลงมือทำด้วยตนเอง จะไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มากำกว่าชีวิตตน และมักคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน

4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม : วัยนี้เป็นวัยที่ต้องการให้สังคมยกย่อง ชมเชย อยากมีชื่อเสียง อยากเด่น อยากรับผิดชอบในกิจกรรมบางอย่าง เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่ก็ทำสำเร็จค่อนข้างยาก เพราะขาดระบบในการทำงานและขาดวิจารณ์ญาณในตัวเอง ดังนั้นผู้ใหญ่จะต้องหาสาเหตุแห่งปัญหาและแนวทางแก้ไข

5. ความต้องการรวมกลุ่ม : สำหรับวัยนี้เพื่อนมีความสำคัญมาก เป็นวัยที่อยากให้เพื่อนยอมรับ จึงทำตามเพื่อนแม้ว่าบางครั้งจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวก็ตาม

6. ความต้องการประสบการณ์ใหม่ ๆ : ความต้องการนี้จะรุนแรงมาในวัยนี้ เช่น ต้องการคบเพื่อนใหม่ ต้องการทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ตามเพื่อน เช่น การเดินขบวน การเสพสิ่งเสพติด

7. ความต้องการมีอนาคต ความต้องการมีความสำเร็จ : วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มมีความสนใจอาชีพต่าง ๆ อยากรับผิดชอบ อยากพึ่งตนเอง มีจุดมุ่งหมายในอนาคต มีการวางแผนว่าสำเร็จการศึกษาแล้วจะประกอบอาชีพอะไร

8. ความต้องการแบบอย่างที่ดี : ถึงแม้ว่าวัยรุ่นชอบความเป็นอิสระ แต่ก็อยากได้คำแนะนำจากผู้ใหญ่ที่ดี อยากเลียนแบบผู้ใหญ่ ซึ่งจะได้จากเด็กชายต้องการพ่อมาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต เด็กหญิงก็ต้องการแม่เช่นกัน ฉะนั้นผู้ใหญ่จึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ต้องคอยนำทาง คอยตักเตือนเมื่อเด็กทำผิดและให้รางวัลเมื่อทำดี

1.5 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

เคอร์เคนดอล (Kirkendall, 1965 : 1) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศว่าเป็นสัญชาตญาณ (Sexual Instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ อีกทั้งแมคคาร์รี่ (วันทนีย์ วาสิกะสิน .2526 : 6 ; อ้างอิงจาก Macary : 1973) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศว่า พฤติกรรมทางเพศของ

บุคคลเป็นผลมาจากทัศนคติในเรื่องเพศของบุคคลนั้น ซึ่งทัศนคติในเรื่องเพศมาจากการที่บุคคลได้รับความรู้เรื่องเพศมาจากครอบครัวในลักษณะไหนก็จะมีทัศนคติในลักษณะนั้น และจะส่งผลไปถึงการมีพฤติกรรมในเรื่องเพศด้วย

เฮอร์ล็อก (Herlock. 1974 : 122) ได้เน้นพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นนี้ว่ามักมีเรื่องรักใคร่ทั้งวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง มีความสนใจจริงจังในเรื่องเพศ แล้วในที่สุดที่เกิดการทดลอง เพราะวัยรุ่นมีความพร้อมทางร่างกายที่จะสืบพันธุ์หรือให้กำเนิดทารกได้ ส่วนจิตใจก็มีความเจริญทางเพศเช่น มีความสนใจเพศตรงข้าม อยากมีคู่รักหรือแฟน มีความรู้สึกทางเพศ มีกามารมณ์รุนแรง

เดคซี (Daccy. 1980 : 71) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นโดยรวบรวมข้อมูลระหว่างปี 1930-1970 ผลการศึกษาสามารถสรุปถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ 3 ประการคือ

1. วัยรุ่นตอนปลายระดับวิทยาลัยในปัจจุบันมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นสมัยก่อน
2. ผู้หญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นมากกว่าผู้ชาย
3. วัยรุ่นตอนต้นทั้งชายและหญิงมีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ทางเพศเร็วขึ้นกว่าแต่ก่อน

พนม เกตุมาน (2535 : 115) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นพบว่า

1. วัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้นและเร็วขึ้น
2. วัยรุ่นชายมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง
3. แนวโน้มของวัยรุ่นชายต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงด้วยกันมากกว่าที่จะมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ
4. วัยรุ่นชายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส เพราะถือว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย
5. วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในวัยนี้ แต่มีแนวโน้มที่จะยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้น

สุชา จันทน์โฮม (2542 : 85) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นชายหญิงของไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันสมควรมากขึ้น และจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (นักเรียนเรต R นักศึกษาเรต X . 2544 : 5) ได้กล่าวว่าปัจจุบันวัยรุ่นไทยได้ซึมซับรูปแบบแนวความคิดทฤษฎีการมีเพศสัมพันธ์ในทศวรรษใหม่ กล่าวคือการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นนั้นไม่จำเป็นต้องมีความรักเป็นพื้นฐาน อาศัยเพียงอารมณ์และความพึงพอใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมองว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดาขึ้นอยู่กับความพอใจ แนวโน้มของค่านิยมในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการกลับเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางเพศในหมู่เพื่อนด้วยกัน ส่วนวัยรุ่นหญิงมีความคิดเห็นว่าพรหมจรรย์ไม่ใช่สิ่งสำคัญ

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันมีการแสดงออกทั้งในด้านทัศนคติ และการกระทำที่เป็นอิสระมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ตลอดจนวัยรุ่นมีแนวโน้มของทัศนคติและพฤติกรรมที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมากขึ้น

วิทยา นาควัชร (2527 : 33 - 34) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรไว้ดังนี้คือ

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้ อยากเห็น ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยสมควร
2. วัยรุ่นทนการอดอั้นของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายอดอั้นทำให้ฝ่ายหญิงใจอ่อน
3. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟชั่น เมื่อคบกันเป็นแฟนต้องมีการได้เสีย
4. วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดได้ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย

ฝ่ายชาย

5. วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง
6. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมนและสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

ไดเออร์, ลีมิง, และโอลิเวอร์ (Dwyer, Leeming & Oliver. 1993 : 309 - 317) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เกิดจากความกดดันในกลุ่มเพื่อน
2. ต้องการหาเอกลักษณ์แห่งตนเองเพื่อให้เหมือนพ่อแม่
3. ต้องการความรักจากบุคคลอื่น
4. เกิดจากแรงขับทางเพศ (Sex Drive) ที่เกี่ยวข้องกับฮอร์โมน
5. เกิดจากการเลียนแบบ (Imitating) จากสมาชิกในครอบครัว เช่น พี่ชาย พี่สาว หรือมารดา

สาว หรือมารดา

6. ได้รับอิทธิพลจากสื่อ (Media) ได้แก่ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต นิตยสาร สิ่งพิมพ์ ซึ่งเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อเหล่านั้น ๆ
7. ต้องการผูกมัดหรือรักษาคู่รักไว้
8. ต้องการแสดงให้เห็นว่าเราเป็นผู้ใหญ่
9. ขาดคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศของบิดา-มารดา

บิดา-มารดา

จากการศึกษาสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นพบว่า มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนตัวคือความอยากรู้ อยากทดลอง ความต้องการทางเพศ ปัจจัยทางสังคม คือกลุ่มเพื่อนและอิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ

1.6 ปัญหาที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรของวัยรุ่น

วิทยา นาควัชระ กล่าวว่า การที่วัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ผลที่จะเกิดขึ้นคือ

1. มีความรู้สึกว่าตนเองเสียสิ่งที่ตนเองสงวนไว้ บางคนเสียความรู้สึก มีความอาย มีความเสียดาย เสียความภาคภูมิใจในชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบของพ่อแม่ ในบางครั้งครอบครัวยังไม่ยอมรับในสิ่งที่เด็กก็ยังไม่รู้สึกอะไร แต่ในสังคมไทยพ่อแม่ส่วนใหญ่ยังอบรมถึงค่านิยมของการรักษาความเป็นสาวของลูกสาวเอาไว้

2. เกิดความเคยชิน มีความต้องการมากขึ้น หรือต้องการขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะหาได้จากชายคนเดิมหรือคนอื่นก็ได้

3. เกิดความทรนทนต่อชีวิตได้เร็ว เพราะต้องเผชิญกับปัญหาการรักษาตัวเองไม่ให้ตั้งครรภ์ หรือแม้แต่การรักษาโรคที่อาจจะติดมาจากฝ่ายชาย แต่มันก็ต้องห่วงและพะวงว่าฝ่ายชายอาจจะไปสนใจหญิงอื่น ผู้หญิงเหล่านี้มักจะต้องเผชิญกับการถูกชายคนรักทอดทิ้งด้วยความไม่พร้อม และเธอก็ต้องทนทุกข์ทรมานใจมากในขณะที่เพื่อนๆ รุ่นเดียวกันมีความสุข สนุกไปตามวัยรุ่นของเขาได้ตามปกติ

4. ถ้าหากมีลูกออกมาก็จะเป็นปัญหาใหญ่มาก พ่อแม่คงไม่พร้อมที่จะชื่นใจแน่ๆ ถ้ามีลูกสาววัยรุ่นท้องขึ้นมาโดยไม่มีพ่อหรือมีพ่อแต่ยังไม่พร้อม ภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กจะยุ่งยากมาก และที่แน่นอนก็คือแม่ลูกอ่อนนั้นมักจะพลาดโอกาสในการศึกษาต่อ ขาดการเตรียมตัวเพื่อหาความรู้เพื่อการทำงานช่วยเหลือตนเองในอนาคต

5. โอกาสที่จะได้ผู้ชายดีๆ มาใส่ใจก็อาจจะน้อยลงไป เพราะว่าผู้ชายคงไม่ชอบผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์บ่อยๆ หรือค่อนข้างสับสนแน่ๆ แม้ว่าเขาจะบอกว่าไม่ถือสาหรอก แต่ก็ไม่ได้ถือสาในแง่ที่เป็นแฟน และมีส่วนร่วมสนุกด้วย แต่การที่เขาจะมาร่วมทุกข์ร่วมสุขแบบสามีภรรยาด้วยนั้นก็น้อยมาก

6. ค่านิยมของคนไทยทั่วไปมองว่าไม่ดีเลย แม้คุณจะไม่บอกว่าคุณไม่สนใจเขาก็ตามแต่เขาจะดูถูกคุณ ยิ่งถ้าหากมีท้องขึ้นมาแล้วหาพ่อไม่ได้ก็อย่าคิดว่าจะมีคนเห็นใจ อาจจะมีพวกที่มาบอกว่าสงสารเด็กไม่มีพ่อและอยากช่วยเหลือ แต่จะมีใครมาช่วยเหลือจริงๆ มีแต่จะนินทาหลังๆ มากมาย

วิศิษฐ์ วังวิทิญญ. (สุรศักดิ์ เอี่ยมเก็บ.2541 ; อ้างอิงจาก วิศิษฐ์ วังวิทิญญ.2518:67-70) กล่าวถึงข้อเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรว่า

1. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรนั้นอาจทำให้เด็กหญิงบางคนเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาได้ ถึงแม้สมัยนี้จะมีวิธีคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพก็ตาม แต่มักไม่ยอมใช้จึงเป็นการเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์

2. อาจติดโรคหลังการมีเพศสัมพันธ์ได้

3. อาจถูกบังคับให้แต่งงานหลังมีพฤติกรรมมีการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งมักจะจบลงด้วยการหย่า

4. เกิดความรู้สึกผิดหลังจากมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรติดตัวไปตลอด

5. เมื่อมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรจะทำให้หมดความรู้สึกเกรงหรือให้เกียรติในตนเองไป
6. มีความกลัวที่เกิดจากการถูกจับได้โดยโรงเรียน พ่อแม่ ญาติหรือเพื่อน
7. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร บางทีจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นหนักในเรื่องทางเพศมากเกินไป
8. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร คนในสังคมมองว่าเป็นสิ่งผิดต่อศีลธรรม โดยความผิดนี้จะลงที่เด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เป็นผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้แบ่งสัญชาตญาณของการดำรงชีวิตมนุษย์ไว้ว่า ประกอบด้วย 2 สัญชาตญาณ คือ สัญชาตญาณแห่งการสืบพันธุ์ หรือสัญชาตญาณแห่งการอยู่รอด (Life Instinct) ได้แก่ ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ และอีกสัญชาตญาณหนึ่งคือ สัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct) ได้แก่ ความต้องการความก้าวร้าวหรือการทำอันตรายบุคคลอื่น สำหรับสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์จะปรากฏในพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนถึงวัยชรา (วันทนีย์ วาสิกะสิน. 2526 : 1-2) อีกทั้งฟรอยด์ (ยศ สันตสมบัติ .2538 : 36 ; อ้างอิงจาก Freud. 1905 : 54) ได้กล่าวถึงสัญชาตญาณทางเพศไว้ว่า สัญชาตญาณทางเพศเป็นสิ่งที่อยู่ในเด็กทารก แต่สัญชาตญาณนี้เริ่มพัฒนาขึ้นเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น โดยมีความสัมพันธ์กับกระบวนการเข้าสู่วุฒิภาวะและแสดงออกมาให้เห็นในความรู้สึกห้วงหาอารมณ์ และแรงดึงดูดต่อเพศตรงข้าม การพัฒนาแรงผลักดันทางเพศแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ได้ดังนี้ คือ (รัชณี นพเกตุ. 2542 : 67 – 69) และ (ปราโมทย์ เชาวศิลป์. 2526 : 15 – 17)

1. ระยะปาก (Oral Stage) เป็นระยะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุประมาณปีครึ่ง ทารกในวัยนี้จะเริ่มใช้ปากเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความสุข เด็กวัยนี้ชอบดูดปาก หยิบของใส่ปากและกัด เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ฟรอยด์เชื่อว่าเป็นการให้ความสุขแก่เด็กไปด้วย
2. ระยะทวาร (Anal Stage) อายุตั้งแต่ปีครึ่งถึงสามปี เด็กวัยนี้ให้ความสนใจกับการขับถ่ายอุจจาระมาก และฟรอยด์เชื่อว่าการขับถ่ายอุจจาระ ตัวอุจจาระทั้งการกลั้นอุจจาระ เป็นสิ่งที่เด็กในวัยนี้ถือว่าเป็นความสุขของตน ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม จะทำให้เด็กรู้สึกผิดหวังและเป็นทุกข์ด้วย
3. ระยะอวัยวะเพศ (Phallic Stage) อายุตั้งแต่สามถึงห้าปี เป็นระยะที่เริ่มเรียนรู้ลักษณะทางเพศ มีความสุขกับการได้จับต้องอวัยวะเพศตนเองโดยเฉพาะเด็กผู้ชายจะเกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของแม่แข่งกับพ่อ เด็กผู้หญิงจะเกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของพ่อแข่งกับแม่ เด็กในขั้นนี้จะเริ่มมีความสนใจอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศมากขึ้น เลียนแบบบทบาททาง

เพศจากพ่อหรือแม่ ถ้าหากพ่อแม่ปฏิบัติตามบทบาทที่ดี เหมาะสมเป็นต้นแบบที่ดี เด็กก็จะเลียนแบบและพัฒนาบทบาททางเพศของตนได้อย่างดี และถ้าเกิดการยึดติด (Fixation) ในขั้นนี้ เมื่อโตขึ้นอาจมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น รักร่วมเพศ (Homosexuality) กามตายด้าน (Impotence) เย็นชาทางเพศ (Frigidity) เป็นต้น

4. ระยะก่อนวัยรุ่น (Latency Stage) อายุตั้งแต่ 6-12 ปี เป็นระยะที่เก็บกดความต้องการทางเพศด้วยการมุ่งเน้นการเรียนรู้และการแสดงออกที่เหมาะสมทางเพศของตน เป็นระยะที่เด็กชอบเล่นเฉพาะกับเพื่อนเพศเดียวกัน

5. ระยะสืบพันธุ์ (Genital Stage) อายุตั้งแต่ 13-18 ปี เป็นช่วงที่เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงหันมาให้ความสนใจกับเพศตรงข้าม เป็นระยะที่มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างแท้จริง

2.2 ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)

อีริกสัน (Erikson) เป็นผู้นำในด้านทฤษฎีจิตสังคม ซึ่งอีริกสันได้เสนอขั้นต่างๆ ของการพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนไว้เป็นขั้นตอนตลอดชีวิต และเรียกแผนภูมินี้ว่า Epigenetic Principle ถือเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางสังคมในแต่ละขั้น โดยมีความเชื่อว่าชีวิตจะต้องผ่านขั้นตอนความขัดแย้งและการแก้ไข อีริกสันเรียกความขัดแย้งว่า Psychosocial conflict และได้มีการปะทะสังสรรค์กับสังคมและบุคคล จะเป็นการพัฒนาให้คนในแต่ละวัยผ่านความขัดแย้งไปได้ก่อนที่จะก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง และได้กำหนดลักษณะเฉพาะไว้ 8 ขั้น ดังนี้ (ศิริบุรณ์ สายโกสม. 2542 : 13-16)

ขั้นที่ 1 ขั้นพัฒนาความไว้วางใจ - ไม่ไว้วางใจผู้อื่น

(Trust versus mistrust)

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาความรู้สึกเป็นอิสระ - ความละอาย ความไม่แน่ใจ

(Autonomy Versus Shame and Doubt)

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาความคิดริเริ่ม - ความรู้สึกผิด

(Initiative Versus Guilt)

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความพากเพียร - ความรู้สึกด้อย

(Industry Versus Inferiority)

ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตน - ความสับสนในบทบาท

(Identity Versus Identity Confusion)

ขั้นที่ 6 ขั้นพัฒนาความใกล้ชิดหรือความสนิทสนม - การแยกตัวโดดเดี่ยวอ้างว้าง

(Intimacy Versus Isolation)

ขั้นที่ 7 ขั้นให้กำเนิดเลี้ยงดู - ข้นหมกมุ่นกับตนเอง

(Generativity Versus Stagnation)

ขั้นที่ 8 ขั้นพัฒนาความมั่นคงสมบูรณ์ - ความสิ้นหวังท้อแท้

(Integrity Versus Despair and Disgust)

ในแต่ละขั้นของการพัฒนาหากไม่ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความสับสนในบทบาทของตนเอง ซึ่งในที่นี้จะเน้นในขั้นที่ 5 คือ ขั้นพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนและความสับสนในบทบาท (Identity vs Identity Confusion) ซึ่งอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 12-18 ปี หรือช่วงวัยรุ่น กล่าวได้ว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็ว มีลักษณะทางเพศปรากฏให้เห็นชัดเจน เริ่มต้องการอิสระ ต้องการหลุดพ้นจากอำนาจในวัยเด็ก คือ หลุดพ้นจากการควบคุมของอำนาจจากผู้ใหญ่ เด็กจะเริ่มมีบทบาททางสังคม มีความรู้สึกใหม่ๆ ต่อเพศตรงข้าม ยิ่งกว่านั้นผู้ใหญ่และเพื่อนยังมีความคาดหวังใหม่ ๆ จากวัยรุ่น ซึ่งผิดจากเดิมเมื่อตอนเด็ก ๆ ความสับสนนี้ทำให้เกิดวิกฤติการณ์วัยซึ่งอีริกสันเรียกว่า "Identity Crisis"

2.3 ทฤษฎีระบบทางเพศ (The Sexual System)

อับบราฮัมสัน (Orachorn, 2001 : 17-19 ; citing Abramson, 1983) เป็นผู้ริเริ่มระบบทางเพศซึ่งเป็นพื้นฐานของการบูรณาการโครงสร้างในความเข้าใจในพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นด้วย ทฤษฎีนี้มีสมมติฐานว่าการแสดงออกทางเพศถูกควบคุมโดยกลไกเชิงสมมติฐาน เรียกว่าโครงสร้างการรู้คิด (Cognitive Structure) ซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งเก็บความรู้สึก ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โครงสร้างการรู้คิดนี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางเพศทั้งหมด ซึ่งพัฒนามาจากตัวป้อน (Input) 4 ชั้น ดังนี้

1. วุฒิภาวะ (Maturation) เป็นกระบวนการเจริญเติบโตของร่างกาย สติปัญญาและบุคลิกภาพ เป็นระยะของการพัฒนาจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่
2. บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นจะเรียนรู้ที่จะยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน (Peer) กลุ่มทางสังคม (Social Group) และจากสื่อมวลชน (Mass Media) อิทธิพลจากบรรทัดฐานทางสังคมจะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างการรับรู้ของวัยรุ่น
3. มาตรฐานของพ่อแม่ (Parental Standards) การปฏิบัติของพ่อแม่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบทบาทในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น วัยรุ่นจะเรียนรู้เรื่องเพศและค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศจากวิธีที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูให้กับตัวเด็ก
4. ประสบการณ์ทางเพศในอดีต (Previous Sexual Experience) กล่าวคือประสบการณ์ทางเพศอดีตของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่หลงเหลืออยู่ในโครงสร้างการรู้คิด ก่อตัวเป็นรูปแบบแห่งความประพฤติ (Code of Conduct) ซึ่งจะกำหนดว่าจะรับรู้และจดจำเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนทางเพศ เช่น เด็กผู้หญิงที่ได้รับการเรียนรู้ในเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจต้องถูกกลบโหมะ ก็ จะจดจำและยึดเป็นแนวทาง และจะแสดงออกในชีวิตประจำวันทางทัศนคติ ความเชื่อ ความคาดหวัง และความต้องการเกี่ยวกับเรื่องเพศ

นอกจากนั้นอับบราฮัมสันยังได้กล่าวถึงโครงสร้างของการรู้คิดเพิ่มอีกว่า พฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นนั้นยังอาจเป็นเพราะอิทธิพลจากสิ่งกระตุ้นทางเพศ (Sexual Stimulus Cues) ซึ่งสามารถแยกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. อิทธิพลจากฮอร์โมน (Endocrinological Stimuli)
2. สิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข (Conditioned and Unconditioned Stimuli) ทำให้เกิดการตื่นตัวทางเพศ เช่น การดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเรื่องเพศ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์
3. อิทธิพลจากร่างกาย (Psychological Stimuli) เป็นอิทธิพลมาจากระบบประสาทส่วนกลางและอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม ระบบประสาทส่วนที่เป็นอิสระนั้นจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรม
4. อิทธิพลทางสังคม (Situational Stimuli) เช่น การดื่มสุราและการให้สารเสพติดตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

2.4 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งว่าพฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

1. ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้บนต้นไม้ม
2. ส่วนลำต้น
3. ส่วนราก

ดอกไม้และผลไม้บนต้น เป็นพฤติกรรมต่างๆที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี ซึ่งประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการทำดี ละเว้นความชั่ว
2. พฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม

ลำต้นของต้นไม้ เป็นสาเหตุทางจิตใจ ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้านคือ

1. เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
3. ความเชื่ออำนาจในตน
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
5. ทศนคติ คุณธรรมและค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆหรือสถานการณ์นั้นๆ)

นั้นๆ)

รากของต้นไม้ เป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สองมี 3 ด้านคือ

1. สติปัญญา
2. ประสบการณ์ทางสังคม
3. สุขภาพจิต

ซึ่งจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการที่รากอาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้นเพื่อใช้อธิบาย ทำนายและพัฒนาพฤติกรรมของพลเมืองดี

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีจิตสังคม ทฤษฎีระบบทางเพศและทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ ในแต่ละทฤษฎีแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมทางเพศ รวมถึงแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีและมีคุณภาพ

3. พฤติกรรมและทัศนคติ

3.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การทำงานของหัวใจ การเดิน การคิด ความรู้สึก ความสนใจ เป็นต้น

นักจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมเป็นผลที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาของมนุษย์หรืออินทรีย์ (Organism) กับสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$B = f(O, E)$$

$$B = \text{พฤติกรรม}$$

เมื่อ f = ผลที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ

$$O = \text{อินทรีย์ (Organism)}$$

$$E = \text{สิ่งแวดล้อม (Environment)}$$

พฤติกรรมดังกล่าวมีส่วนประกอบอยู่ 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) : เกี่ยวข้องกับการรู้การจำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2. พฤติกรรมด้านทัศนคติค่านิยมความรู้สึกรู้สึกความชอบ (Affective Domain) : หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ไม่ชอบ การให้คุณค่า การรับ-การเปลี่ยน หรือปรับปรุง ค่านิยมที่ยึดถืออยู่ พฤติกรรมด้านนี้ยากต่อการอธิบายเพราะเกิดภายในจิตใจของบุคคล

การเกิดพฤติกรรมด้านทัศนคติ แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

2.1 การรับ (Receiving) มีส่วนประกอบย่อย 2 ส่วน คือ

2.1.1 ความตระหนัก คือ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจำ หรือความสามารถที่จะระลึกได้ แต่ความตระหนักนี้หมายถึงบุคคลได้ถูกคิดหรือการเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่ง มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์หนึ่งซึ่งการรู้สึกว่ามี หรือการได้ถูกคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะของจิตใจ

2.1.2 ความยินดีหรือเต็มใจที่จะรับ (Willingness to Receive) ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจที่จะรับสิ่งที่มากระตุ้นความรู้สึกเอาไว้

2.2 การตอบสนอง (Responding)

2.3 การให้คุณค่าหรือการเกิดค่านิยม (Valuing)

2.4 การจัดกลุ่มค่า (Organization)

2.4 การแสดงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a value or value complex)

3. พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor Domain) : เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจจะเป็นพฤติกรรมที่ล้าช้า คือบุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดว่าจะอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไป

3.2 ความหมายของทัศนคติ

คำว่า “ทัศนคติ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” เป็นคำที่รากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม มีผู้ให้ความหมายคำว่า “ทัศนคติ” ไว้มากมายดังนี้ กูด (Good. 1956 : 49) ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยต่อสภาพการณ์บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (บัณฑิตราชยสถาน. 2530 : 238) ให้คำนิยามคำว่าท่าทีทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลได้รับมา หรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งอาจเป็นแบบเข้าสู่ (Approach) หรือถอนตัวออก (Withdrawal) ก็ได้ และด้วยเหตุนี้วัตถุนั้นที่เป็นเป้าหมายของปฏิกิริยาซึ่งอาจจะมีคุณค่าในทางบวกหรือลบก็ได้ในแง่ของแต่ละบุคคล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521 : 21) กล่าวว่า ทัศนคติคือ ความรู้สึกของ คนเราต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกว่าชอบไม่ชอบ พอใจไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เราเกี่ยวข้องกับอยู่ ทัศนคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อนที่ศึกษาทางอาการแสดงออกของคนเราที่จะกระทำต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ ทัศนคติ จึงมีความสำคัญในการมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งต่าง ๆ

เหม ทองชัย (2523 : 41 – 42) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงทางใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายหลังจากที่บุคคลมีประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้ว ทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดแนวโน้มในการแสดงออกทางพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ของบุคคล ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ทัศนคติเชิงนิมิต เป็นลักษณะความพึงพอใจ เห็นชอบ ศรัทธา ยอมรับ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ

2. ทัศนคติเชิงนิเสธ เป็นลักษณะการแสดงออกในทางตรงกันข้ามกับทัศนคติในเชิงนิมิต จะแสดงออกมาในลักษณะที่ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตาม

3. ทัศนคติที่เป็นกลาง เป็นลักษณะของการแสดงออกที่เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด

จากที่กล่าวอ้างมาสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นของบุคคลที่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์

สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคล เช่น ชอบ – ไม่ชอบ เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

3.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

แมคไควร์ (นวลละออ สุภาพล. 2534 : 19 ; อ้างอิงจาก Mcquire. 1969) ได้จำแนกองค์ประกอบของทัศนคติเป็น 3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งนั้นจะประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงใด เป็นความรู้เชิงประมาณค่าสิ่งนั้นได้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งหมายถึงความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สองดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือความพร้อมที่จะกระทำให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย

3.4 คุณลักษณะของทัศนคติ

ได้มีผู้แบ่งลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้ (ชม ภูมิภาค. 2523 : 159 – 160)

1. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้อยู่จะมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้น นั่นคือเกิดทัศนคตินั้นเอง

2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพแวดล้อม สถานการณ์ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงจากทัศนคติที่ยอมรับเป็นทัศนคติที่ไม่ยอมรับหรือจากทัศนคติที่ไม่ยอมรับเป็นยอมรับได้

3. ทัศนคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก เราสามารถทราบได้ว่าบุคคลมีทัศนคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับโดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก อาจแสดงออกด้วยคำพูดหรือสีหน้า ท่าทาง พอใจหรือไม่พอใจ

4. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน เพราะขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์ การรับรู้ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงผันแปรได้

5. ทัศนคติเกิดจากการเลียนแบบ ทัศนคติสามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นได้ หากเราเห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงามจึงเลียนแบบเป็นแบบอย่าง

6. ทิศทาง ปริมาณ ความเข้มข้นของทัศนคติ ปริมาณมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง ความเข้มข้นก็แล้วแต่ว่ามีความรู้สึกสุดปลายไปในทางด้านใด ทัศนคติของบุคคลมีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ส่วนทิศทางของทัศนคติมี 2 ทิศทาง คือ ทิศทางสนับสนุนหรือทิศทางในทางบวก และทิศทางต่อต้านหรือในทางลบ

7. ทศนคติอาจเกิดขึ้นจากความมีจิตสำนึกหรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้ เมื่อบุคคลเรียนรู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับอะไร ก็จะมีจิตสำนึกที่สมบูรณ์ เพราะได้สังเกตเห็น คิด พิจารณาหาเหตุผล วิเคราะห์จนแน่ใจว่าถูกต้องหรือผิด ควรหรือไม่ควรเป็นประการใด ทศนคติที่เกิดขึ้นลักษณะนี้ เรียกว่าเกิดจากจิตสำนึก ในบางกรณีทศนคติอาจเกิดขึ้นโดยปราศจากจิตสำนึกก็ได้ เป็นความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้นโดยมิได้มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองแต่อย่างใด เช่น พ่อแม่ครูอาจารย์ห้ามพูดเกี่ยวกับเรื่องเพศ จึงไม่กล้าพูดถึง เคยชินจนกระทั่งมีความรู้สึกว่าการพูดถึงเรื่องเพศเป็นเรื่องหยาบคาย น่าอาย มีทศนคติในทางไม่ยอมรับโดยอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองโดยปราศจากจิตสำนึก

8. ทศนคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร เกิดจากความรู้ที่สะสมมานานพอสมควร ถึงแม้จะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในระยะชั่วครู่ชั่วยามหรือในวันหนึ่ง ทศนคติย่อมมีความคงทน ยากที่จะเปลี่ยนแปลง มีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ก็จะมีความรู้สึกเช่นนั้นตลอดไป หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงความรู้สึกได้ต้องใช้เวลานาน กระทั่งสถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป และเกิดการเรียนรู้ใหม่

9. บุคคลแต่ละคนย่อมมีทัศนคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกันแตกต่างกัน
ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

3.5 การเกิดทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526 : 19 – 23) กล่าวว่า ทศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล โดยแหล่งที่ก่อให้เกิดทศนคตินั้นมีมากมาย คือ ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้ทศนคติ คือ จากการมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทศนคตินั้น เช่น ถ้าเรามีประสบการณ์ที่ดีในการติดต่อกับบุคคลหนึ่งเราจะมีความรู้สึกชอบบุคคลนั้น ในทางตรงข้ามถ้ามีประสบการณ์ไม่ดีจากการพบปะนั้น ก็มักจะมีแนวโน้มที่ไม่ชอบบุคคลนั้นได้ แม้ว่าจะมีประสบการณ์ที่ดีหรือไม่ดีเพียงครั้งเดียวก็ตาม

1. การติดต่อข่าวสารกับบุคคล (Communication From Other) ทักษะคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นจากผลของการได้ติดต่อข่าวสารกับบุคคลอื่น จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จากผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่เด็กได้รับในครอบครัว

2. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) ทศนคติบางอย่างถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น โดยชั้นแรกจากเหตุการณ์บางอย่าง บุคคลจะมองเห็นว่าบุคคลอื่นมีการปฏิบัติตนอย่างไร จากนั้นบุคคลจะแปลความหมายของการปฏิบัติในรูปแบบของความเชื่อ หากบุคคลนั้นให้ความเคารพนับถือบุคคลที่แสดงปฏิภิกิริยานั้นอยู่แล้ว บุคคลนั้นจะยอมรับความรู้สึก ความเชื่อที่เขาคิดว่าบุคคลนั้น ๆ มี

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาหรือ

หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้บุคคลเกิดทัศนคติบางอย่างได้

3.6 ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ

เซอร์ลอค (ประสาธ อิศรปริดา . 2523 : 151 – 152 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1973)

1. ลักษณะการให้ความรู้เรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมาจากบิดามารดา หรือครูอาจารย์จะช่วยให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ ในทางตรงกันข้ามที่บิดามารดาห้ามเด็ก หรือบิดามารดาไม่让孩子ได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องเพศในลักษณะที่ถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องลามกอนาจาร มักมีผลให้เด็กเกิดทัศนคติที่ไม่ดีในเรื่องเพศ

2. ทัศนคติของบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็ก ซึ่งปกติเรามักจะเลียนแบบทัศนคติของคนที่เรารักชอบ คนที่ศรัทธาเลื่อมใส หรือคนที่เราคิดว่าเขามีความสำคัญ

3. ประสบการณ์ในวัยเด็ก ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกในทางลบต่อเรื่องเพศมาตั้งแต่สมัยที่เป็นเด็ก พอถึงวัยรุ่นความรู้สึกเหล่านั้นจะพัฒนาขึ้นเป็นทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศ เป็นเหตุให้เขาหลีกเลี่ยงที่คบค้าสมาคมกับเพศตรงข้าม หรืออาจมีพฤติกรรมในลักษณะต่อต้านสังคมทางเพศ

แมคคาร์รี่ (Mc Cary. 1978 : 243 – 259)ยังได้กล่าวถึงอิทธิพลต่อทัศนคติทางเพศไว้ดังนี้

1. ศาสนาและเชื้อชาติ มีผลต่อทัศนคติทางเพศ คำสอนและประสบการณ์ทางศาสนา มีผลต่อความสำนึกทางเพศ ผู้หญิงที่เคร่งครัดศาสนาจะมีอัตราของความเป็นพรหมจรรย์สูง

2. ช่วงเวลาในวัยหนุ่มสาว สังคมในปัจจุบันบุคคลต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพยาวนานกว่าแต่ก่อน และวัยรุ่นในปัจจุบันก็มีวุฒิภาวะทางร่างกายเร็วกว่าในอดีต อัตราของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงสูงกว่าในอดีต

3. ทัศนคติและประสบการณ์ทางเพศของบิดามารดาจะถ่ายทอดความเชื่อถือและการปฏิบัติตัวต่อบุตรของตน เด็กชายจะเลียนแบบทางเพศแห่งความเป็นชายจากบิดา ขณะเดียวกันเด็กหญิงจะเลียนแบบบทบาททางเพศแห่งความเป็นหญิงจากมารดา

4. ความรู้สึกผิดทางเพศ (Sexual Guilt) เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติทางเพศอย่างมาก ความรู้สึกผิดทางเพศ จะเป็นตัวยับยั้งและจำกัดอิสระทางเพศและพฤติกรรมทางเพศ

5. บุคลิกภาพของบุคคล ชายหรือหญิงที่มีความภาคภูมิใจในตนเองที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีทัศนคติทางเพศที่ดี มีพฤติกรรมทางเพศด้วยความเชื่อมั่น กล้าพูด กล้าคุยเรื่องเพศอย่างธรรมดา

4. ลักษณะมุ่งอนาคต และการควบคุมตน

4.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต

มีต (Mead. 1971 : 175) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคล เป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

โรบินสัน (กนกวรรณ อุ๋นใจ. 2535 : 24 ;อ้างอิงจาก Robinson. 1971 : 1225 – B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การวางโครงการระยะยาวเกี่ยวกับอนาคตของบุคคล

มิสเชล (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ. 2529 : 99 ; อ้างอิงจาก Mischel. 1974 : 287) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

เซกจิเนอร์ (Seginaer. 1991 : 224 – 237) ได้กล่าวถึง ลักษณะมุ่งอนาคตโดยการรวบรวมจากนักจิตวิทยาอื่น ๆ ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวข้องกับทฤษฎีที่ไร้เดียงสาของแต่ละบุคคล สำหรับพยากรณ์อนาคต ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ความปรารถนา ความหวังและความกลัวเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมทั้งจินตนาการในอนาคตของแต่ละบุคคล ความต้องการ และค่านิยมของบุคคลที่เกี่ยวกับการจูงใจด้านอารมณ์และคุณสมบัติด้านสติปัญญา

ทอมสคอฟ (Pulkkinen Lea and Ronka, Anna. 1994 : 261 ; citing Trommsdoff. 1983) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นการคาดการณ์และประเมินตนเองในอนาคตที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 24) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่าเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดใจรอได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับในทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมาหรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบันและอาจเป็นบุคลิกภาพของบุคคลได้

เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก (2526 : 15) กล่าวว่า ลักษณะนิสัยมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่อดใจรอได้ รู้จักหักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางความสำเร็จหรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่หรือที่มีคุณค่ามากกว่า

พนิดา สินสุวรรณ (2527 : 8) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคลซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่อดใจรอได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมาหรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 48) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง เป็นลักษณะของการมองสู่อนาคตข้างหน้าซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้ง กว้างไกล ที่ไม่ได้มีผลเพียงแต่ตัวผู้มองเท่า

นั้น หากครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นและสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และถือว่าเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 16) กล่าวว่า การมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถทาง การรู้และการคิด ตลอดจนการรับรู้ถึงสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งที่เป็นเวลาใกล้ปัจจุบันหรือห่างไกลปัจจุบันออกไปทุกที

สมดุส ชาญนวงศ์ (2533 : 31) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติรับผลดีหรือแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 46) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตและการบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ หรือสำคัญกว่าที่ตามมาภายหลัง

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 37) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึง เป็นการมองสู่นาคตของบุคคลโดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต เป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกลและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

จักรวาล ภูวนันท์ (2537 : 38) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึง เป็นลักษณะของการมองอนาคตของบุคคล การคาดการณ์ไกลการวางแผนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในอนาคต และสามารถตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และอดได้รอได้เพื่อความสำเร็จในอนาคต

จากความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นการมองอนาคตของบุคคล ซึ่งผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตนั้นจะเป็นผู้ที่สามารถ คาดการณ์ไกลวางแผนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต มีแนวทางในการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจเลือกกระทำได้อย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามและอดได้รอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต

4.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ผู้ที่มีลักษณะนี้สูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของ ศาสนา และกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง

โคลเบอร์ก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2520 : 35 ; อ้างอิงจาก Kohlberg. 1964; Mischel. 1975 & Wright. 1975) กล่าวว่าผู้ที่ลักษณะมุ่งอนาคตสูงสามารถ ระบุหรือชลอการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของตนได้ ฉะนั้นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือ ผู้ที่

สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจัดเป็นผู้มีจริยธรรมสูงด้วย

เรย์นอร์ (ดวงเดือน พันธุนาวิน และคนอื่น ๆ. 2530 : 167 ; อ้างอิงจาก Raynor. 1978) ได้กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่แยกแตกต่างจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดที่มีลักษณะทั้ง 2 ประการนี้สูง ก็อาจคาดได้ว่าเขาจะมีพลังผลักดันให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันอย่างขยันขันแข็งที่สุด ถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้าและสบายในอนาคต

ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 37) กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า เป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดี และเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคลมีความพากเพียรพยายามต่อสู้อุปสรรคเพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 50) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญอย่างยิ่งอย่างหนึ่ง และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคม ซึ่งลักษณะนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะจิตอื่น ๆ ของบุคคลด้วย ที่สำคัญคือ สติปัญญา และจริยธรรม

บุญรบ ศักดิ์มณี (2532 : 7 – 8) กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นการคำนึงถึงอนาคตและควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น ๆ ทำให้บุคคลสามารถปรับวิธีการและเป้าหมายให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน ซึ่งจันทนา นนทิก (2533 : 32 – 33) กล่าวว่าบุคคลที่มีเป้าหมายหรือมีการกำหนดสิ่งที่ต้องการไว้ล่วงหน้าที่ชัดเจนย่อมมีความตั้งใจและใช้ความพยายามอย่างจริงจังในการกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตซึ่งเป้าหมายจะมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการ ที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจที่มุ่งตรงไปสู่พฤติกรรม คือ

1. เป้าหมายจะกำหนดแนวทางการตัดสินใจว่าควรจะใช้ความพยายามเท่าใดในการทำงานนั้น

2. เป้าหมายมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมต่อการทำงานโดยต้องตระหนักถึงความสำคัญ

ดวงเดือน พันธุนาวิน และคนอื่น ๆ. (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของ ผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองได้ ดังต่อไปนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม

2. หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต

3. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม

4. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

จากความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมืองดีมีจริยธรรม

สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีเป้าหมายในชีวิต มีการวางแผนเพื่ออนาคต มีความเพียรพยายามเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

4.3 พัฒนาการของลักษณะมุ่งอนาคต

เนอร์มี (Nurmi. 1991 : 8) ได้กล่าวถึงหลักพัฒนาการของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. ลักษณะมุ่งอนาคตมีพัฒนาการอยู่ในสิ่งแวดล้อมด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ความคาดหวังต่าง ๆ ที่เป็นบรรทัดฐานและความรู้ที่เกี่ยวกับอนาคตซึ่งเป็นพื้นฐานของความสนใจต่อการมุ่งอนาคตและการวางแผน
2. ความสนใจการวางแผนและความเชื่อเกี่ยวกับอนาคต เกิดจากการเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ไม่เฉพาะพ่อแม่ แต่กลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของเด็กในเรื่องการวางแผนสำหรับอนาคต (Nurmi. 1991 ; citing Kandel & Lesses. 1969)
3. ลักษณะมุ่งอนาคตจะดีโดยมีอิทธิพลจิตวิทยาอื่น ๆ ประกอบ เช่น พัฒนาการด้านสติปัญญาและสังคม

นอกจากนี้เนอร์มี (Nurmi. 1991 : 1 – 59) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตประกอบด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นแรงจูงใจ บุคคลจะตั้งเป้าหมายขั้นต้น โดยเปรียบเทียบจากแรงจูงใจค่านิยม และความคาดหวังในอนาคตของตนเองเป็นพื้นฐานสำหรับเป้าหมายในอนาคต
2. ขั้นวางแผน บุคคลจะกระทำเพื่อให้เป้าหมายเป็นจริง โดยการวางแผนการทำงาน และวิธีการแก้ปัญหาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จในอนาคตของตน
3. ขั้นประเมินผลบุคคลจะประเมินผลถึงความเป็นไปได้ของความสัมฤทธิ์ผลของเป้าหมายและความสมบูรณ์ของแผนงานที่บุคคลวางไว้และตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อความสำเร็จในอนาคตของตน

จากพัฒนาการของลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนั้นเกิดจาก 2 ปัจจัย คือ ลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสนใจ ค่านิยม สติปัญญา เกิดจากสภาพแวดล้อม เช่น วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคม

4.4 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. 2520 : 36 ; อ้างอิงจาก Kay. 1950) เชื่อว่าบ่อเกิดของลักษณะมุ่งอนาคตนั้นอยู่ที่ลักษณะมั่นคงทางสังคมของแต่ละบุคคล การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอจนส่วนมากจะเกิดในครอบครัวฐานะปานกลางและฐานะสูงเท่านั้น เพราะครอบครัวฐานะยากจนย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญาได้มากนัก ทำให้เด็กขาดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคต นอกจากนั้นการประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์เชื่อว่าจะช่วยให้บุคคลนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ทำให้บุคคลเกิดความมานะพยายามในการที่จะทำ

สิ่งต่าง ๆ เพราะมีความคาดหวังว่าจะทำให้สำเร็จดังที่ประสบมาแล้ว ฉะนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั่นเอง

มิสเซล และคนอื่นๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 36 ;อ้างอิงจาก Mischel & others. 1966, 1974) กล่าวว่า การเลือกที่จะชลอการบำบัดความต้องการของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตและการเลียนแบบจากผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลอีกมากเช่น ความรับผิดชอบทางสังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุ มิสเซล กล่าวว่า ความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในระยะยาวไปในอนาคตนั้น เป็นคุณสมบัติด้านสุขภาพจิตและสติปัญญาสูงด้วย และแม้จะมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาแต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางวาจา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520 : 35) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ นักจิตวิทยาพบหลักฐานว่าเป็นด้านหนึ่งของพลังอีโก้ (Ego – strength) ของบุคคลซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มิลักษณะมุ่งอนาคตสูง สามารถระงับหรือชลอการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของคนได้

รัตนา ประเสริฐสม (2526 : 37 – 38) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนี้เป็นด้านหนึ่งของบุคลิกภาพที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ การศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งจะพัฒนาอย่างช้า ๆ ในวัยเด็ก บุคคลบางคนจะอาศัยความสามารถของตน และเวลาในปัจจุบันเป็นรากฐานที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคตได้ โครงสร้างของอนาคตขึ้นอยู่กับความคิด มีวิธีการหลายวิธีที่ก่อให้เกิดแผนและโครงการระยะยาว การมุ่งอนาคตจะสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องมีความคิดในการวางแผน ความตั้งใจที่จะกระทำและรายละเอียดบางอย่างที่จะทำซึ่งเปลี่ยนไปตามเวลา

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริง

4.5 ความหมายของการควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเอง คือ กระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดหรือหลายวิธีรวมกันเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง ส่วนผู้บำบัดเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น (ปภาวดี แจ่มศิริ. 2527 : 4 ; อ้างอิงจาก Corneir & Cormier. 1979)

การควบคุมตนเองจัดได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการปรับพฤติกรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งตามทฤษฎีการเรียนรู้นี้ เชื่อว่าพฤติกรรมเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมสามารถเขียนได้ในรูปของสมการ $B = f(x)$ โดย

ที่ B คือพฤติกรรม f คือ ฟังก์ชัน และ x คือ สิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายความว่า เมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป พฤติกรรมก็เปลี่ยนตามไปด้วย และผู้ที่เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมนั้นก็คือตัวแปรภายนอก อาจจะ เป็นนักจิตวิทยา พ่อแม่ หรือครู (ปภาวดี แจ่มศิริ. 2527 : 4 ; อ้างอิงจาก Goldiamond, Thoresen & Mahoney. 1974) อย่างไรก็ตาม มีโอกาสที่จะเป็นไปได้ที่ผู้เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมนี้ คือเจ้าของพฤติกรรมเอง ถ้าเป็นในกรณีนี้ สมการก็จะเปลี่ยนเป็น $x = f(B)$ นั่นคือ สิ่งแวดล้อม เป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคล เพราะฉะนั้นสมการหลังนี้จึงเป็นสมการของการควบคุมตนเอง จากความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังที่กล่าวมานี้เราจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของ บุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างมีอิทธิพลต่อกัน โดยที่สิ่งแวดล้อมสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลได้ บุคคลก็สามารถเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมได้เช่นกัน ซึ่งก็หมายความว่าบุคคลสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สิ่งแวดล้อมนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ตนต้องการที่จะเปลี่ยนได้ ในแง่ของการควบคุมตนเองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนี้ บริกแฮม และคนอื่นๆ. (ปภาวดี แจ่มศิริ. 2527 : 4 – 5 ; อ้างอิง จาก Brigham, Brigham & Catania. eds. 1978) ก็ได้กล่าวสนับสนุนไว้ว่า

1. การควบคุมตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมพฤติกรรมของตน โดยการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมของตน

2. บุคคลยิ่งเรียนรู้ที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองมากเท่าไร ตัวเขาเองก็จะยิ่ง มีอิทธิพลต่อชีวิตของตนเองมากขึ้นเท่านั้น

ลักษณะสำคัญของการควบคุมตนเอง คือ บุคคลจะเป็นผู้ดำเนินการในการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้วยตนเอง (ปภาวดี แจ่มศิริ. 2527 : 4 ; อ้างอิงจาก Thoresen & Mahoney. 1974) การควบคุมตนเองเป็นการเพิ่มความสามารถของบุคคลในการควบคุมสิ่งแวดล้อม โดยที่บุคคลจะมี อิทธิพลจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเองทั้งนี้เพราะบทบาทความรับผิดชอบส่วนใหญ่ในการ ดำเนินการปฏิบัติรวมทั้งการวางแผน การเสริมแรงตนเองนั้นอยู่ที่เจ้าของพฤติกรรม จึงทำให้ เป็นการลดอิทธิพลของบุคคลอื่นลง (Cormier & Cormier. 1979 : 477) ถึงอย่างไรก็ตาม ถ้าผู้รับ การบำบัดประสบปัญหาในขั้นตอนใด ๆ ของกระบวนการควบคุมตนเองก็สามารถปรึกษากับบุคคล อื่น ๆ หรือผู้เชี่ยวชาญได้ (Watson & Tharp. 1972 : 73) ดังนั้นจะเห็นว่า กระบวนการควบคุม ตนเองมิใช่กระบวนการที่แยกตัวเป็นเอกเทศจากสภาพการณ์ภายนอกได้ ถึงแม้ว่าบุคคลจะ สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ก็มิใช่ตัดขาดจากอิทธิพลภายนอกโดยสิ้นเชิง โดยสุดท้าย แล้วพฤติกรรมการควบคุมตนเองอยู่ได้โดยตัวแปรจากภายนอก ซึ่งในที่นี้หมายถึงสิ่งเร้าที่อยู่นอก ภาย อันได้แก่บุคคลและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น บุคคลที่สามารถใช้วิธีการควบคุมตนเองในการเลิกสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของเขาอาจคงอยู่ได้ด้วยตัวแปรจากภายนอก เช่น สุขภาพ คำขอรับรองของบุคคลในครอบครัว หรือฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้น เพราะฉะนั้น เราอาจกล่าวได้ว่าถ้าลดอิทธิพลจากภายนอกออกได้มากเท่าไร ความมั่นใจว่าพฤติกรรมนั้นเป็น การควบคุมตนเองที่เกิดขึ้นโดยตัวของตนเองก็ยิ่งจะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น (Wilson & O'Leary. 1980 : 216) หรือบุคคลที่ดำเนินการในการควบคุมพฤติกรรมด้วยตนเองก็จะแสดงให้เห็นได้ว่า มีการ

ควบคุมตนเองสูงกว่าบุคคลที่ควบคุมตนเองโดยยังมีผู้อื่นดูแล (ปภาวดี แจ้งศิริ. 2527 : 4 ; อ้างอิงจาก Thoresen & Mahoney. 1974)

นอกจากการควบคุมตนเองจะเป็นวิธีการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือเป็นวิธีการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Watson & Tharp. 1972 : 15) หรือเป็นวิธีการต่อต้านพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เพราะฉะนั้นการจะใช้วิธีการควบคุมตนเองจึงต้องใช้ความพยายาม พฤติกรรมใดที่ทำได้ยากก็จะต้องใช้ความพยายามมากกว่าพฤติกรรมที่ทำได้ง่าย (Wilson & O'Leary. 1980 : 214) ในอีกแง่หนึ่งวิธีการปรับพฤติกรรมโดยการใช้วิธีการควบคุมตนเองนั้นก็ เป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคมโดยการที่บุคคลพยายามที่จะปรับตัวเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (Kanfer & Phillips. 1970 : 416 ; citing Fischer. 1975)

จากแนวความคิดดังที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองได้จะเลือกรางวัลที่มีคุณค่ามากในอนาคตมากกว่ารางวัลที่มีค่าน้อยในปัจจุบัน หรือกระทำพฤติกรรมที่ให้คุณค่ามากกว่าแม้จะต้องรอคอยเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นความสามารถในการยืดเวลาของการเสริมแรงจากปัจจุบันในสื่อนาคตนั่นเอง

สำหรับเทคนิคที่ใช้ในการควบคุมตนเอง ส่วนใหญ่แล้วนักปรับพฤติกรรมจะใช้วิธีการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมตนเอง การประเมินตนเอง การเสริมแรงตนเอง การตั้งเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง (Cormier & Cormier. 1979 : 479 ; citring Wilson & O'Leary. 1980) นอกจากนี้ยังได้มีการใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น การสอนตนเอง (Wilson & O'Leary. 1980 : 218) การลงโทษตนเองและการทำสัญญากับตนเอง (Cormier & Cormier. 1979 : 476) แต่อย่างไรก็ตาม ในการควบคุมตนเองมักใช้วิธีการเหล่านี้ควบคู่กันไป และยังพบว่าการใช้วิธีการเหล่านี้มาผสมผสานกันจะมีประสิทธิภาพมากกว่าใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดเพียงอย่างเดียว ดังการศึกษาของเพอร์รี่และริชาร์ด (Perri and Richard. 1977 : 177 – 183) ศึกษาพบว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในการใช้การควบคุมตนเองนั้น จะมีการนำการใช้วิธีการควบคุมตนเองอื่น ๆ มาใช้กับตนเองมากกว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวในการใช้วิธีการควบคุมตนเองเพียงวิธีการเดียว นอกจากนี้ การใช้วิธีการในการควบคุมตนเองยังขึ้นอยู่กับบุคคล สภาพการณ์และพฤติกรรมที่จะใช้อีกด้วย

4.6 การควบคุมตนเองจะมีขั้นตอนดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งเป้าหมาย (Goal-setting) คือ การกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วยตนเอง ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้ช่วยให้ผู้แสดงพฤติกรรมรู้ถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างการตั้งเป้าหมายของพฤติกรรม เช่น “ฉันจะอ่านหนังสือให้ได้ 20 หน้า ก่อนเข้านอน” ในกรณีที่บุคคลยังไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้อย่างชัดเจน ก็สามารถให้คนอื่นช่วยได้จนกว่าเขาจะสามารถตั้งเป้าหมายได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามในการตั้งเป้าหมายนั้น เป้าหมายที่ตั้งควรจะเป็นเป้าหมายที่เป็นจริง และสามารถทำได้ เพราะถ้าเป็นเป้าหมายที่บุคคลไม่สามารถทำได้ก็จะทำให้เกิดความผิดหวัง และก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนขึ้นได้

ขั้นที่ 2 การสังเกตตนเอง (Self-monitoring) เป็นกระบวนการที่บุคคลสังเกตหรือจำแนกลักษณะของพฤติกรรมของตนเอง พิจารณาว่าตนได้ทำพฤติกรรมตาม เป้าหมายแล้วหรือยัง การสังเกตตนเองมักจะทำควบคู่ไปกับการบันทึกพฤติกรรม โธเรเซน และ มาโฮนี (Thoresen & Mahoney, 1974 : 41) กล่าวว่า การสังเกตตนเองเป็น ขั้นตอนสำคัญขั้นแรกในกระบวนการฝึกควบคุมตนเอง เพราะบุคคลต้องทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับตนเสียก่อนจึงคิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีการตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมตามมา ในกระบวนการควบคุมตนเองนั้นการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมตนเองจึงเปรียบเสมือนขั้นพื้นฐาน (Baseline) ซึ่งขั้นนี้บุคคลจะรวบรวมและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงตลอดจนสิ่งเร้าและผลกรรมที่เกิดขึ้น เช่น การที่คนเรารู้ว่าตนเองน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นมาก ก็จะต้องพยายามลดน้ำหนักของตนเอง โดยการรับประทานอาหารให้น้อยลงหรือออกกำลังกายให้มากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ยังคงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ขั้นตอนในการสังเกตตนเอง มีดังนี้

1. จำแนกพฤติกรรมเป้าหมายว่าพฤติกรรมอะไรที่ต้องการจะสังเกต
2. กำหนดเวลาที่จะสังเกต และบันทึกพฤติกรรม
3. กำหนดวิธีการบันทึกผลและเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกผล
4. ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
5. ทำแผนภาพหรือกราฟแสดงผลการบันทึก
6. วิเคราะห์ข้อมูลที่บันทึก เพื่อที่จะได้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Cormier & Cormier, 1979 : 482 – 487)

ขั้นที่ 3 การประเมินตนเอง (Self-evaluation) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินพฤติกรรมของตนเอง โดยการประเมินคุณค่าของพฤติกรรมจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกด้วยตนเอง ซึ่งทำให้เราได้พิจารณาถึงพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่อย่างถี่ถ้วน (Wilson & O'Leary, 1980 : 224) การประเมินตนเองมีความสำคัญในกระบวนการควบคุมตนเอง เนื่องจากการประเมินตนเองอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น เด็กที่ครูให้ประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของตน ถ้าเด็กไม่สนใจที่จะปรับปรุงหรือไม่เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแล้ว การประเมินตนเองก็อาจจะไม่มีประโยชน์ การประเมินตนเองนั้น ถ้าจะใช้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเรามักจะใช้การประเมินตนเองควบคู่กับวิธีการอื่น ๆ เช่น การตั้งเป้าหมาย การเสริมแรงตนเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การเสริมแรงตนเอง (Self-reinforcement) คือ การจัดผลการกระทำที่เป็นแรงเสริมให้แก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น โดยที่เจ้าของพฤติกรรมจะเป็นผู้ดำเนินการกำหนดเพื่อให้ได้แรงเสริมนั้นด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นกำหนด จากการศึกษานักวิจัยหลายท่านพบว่าการกำหนดรางวัลด้วยตนเองให้ผลไม่แตกต่างกับการกำหนดรางวัลโดยผู้อื่น แต่การกำหนดรางวัลด้วยตนเองจะทำให้พฤติกรรมมีความคงทนต่อการหยุดยั้งการเสริมแรงได้มากกว่าการกำหนดรางวัลจากคนอื่น (Resembaum & Drabman, 1979 : 467-485)

การเสริมแรงตนเองมีทั้งการเสริมแรงจากภายนอก ได้แก่ การเสริมแรงด้วยวัตถุหรือสิ่งที่จับต้องได้ ส่วนการเสริมแรงภายใน ได้แก่ การใช้การบอกตนเอง การใช้จินตนาการที่ทำให้เกิดความสุขใจ

4.7 การปรับพฤติกรรมด้วยวิธีการควบคุมตนเอง

การปรับพฤติกรรมด้วยวิธีควบคุมตนเอง (Self-control) เป็นวิธีการปรับพฤติกรรมอย่างเป็นระบบระเบียบโดยอาศัยหลักการเรียนรู้เงื่อนไขผลการกระทำ (Operant conditioning) โดยการควบคุมตนเองนั้นส่วนหนึ่งยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการถูกควบคุมจากภายนอก แต่ว่าบุคคลที่ใช้วิธีควบคุมตนเองนั้นมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเลือกเงื่อนไขผลการกระทำด้วยตนเอง

กระบวนการปรับพฤติกรรมด้วยวิธีควบคุมตนเองประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน (ภรณ์ อินทสร. 2526 : 9) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมกำหนดพฤติกรรม เป้าหมายหรือพฤติกรรมที่จะปรับนั้น (Self-target behavior)

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง หรือการลงโทษ (Self-contingency of reinforcement or punishment)

ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง (Self-observation and Self-recording)

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมตนเอง (Self-evaluation)

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนเสริมแรงหรือลงโทษพฤติกรรมของตนเอง (Self-administration of reinforcement or punishment)

ขั้นตอนในการควบคุมตนเองสามารถสรุปได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย ขั้นตอนเงื่อนไขการเสริมแรง ขั้นสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง ขั้นประเมินพฤติกรรมตนเอง และขั้นรับการเสริมแรงเป็นต้น

4.8 กลไกวิธีในการควบคุมตนเอง

โอ เลียร์ และ ดูเบย์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2536 : 111 – 113 ; อ้างอิงจาก O'Leary & Dubey. 1979) กล่าวว่ากลไกวิธีในการควบคุมตนเองที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การฝึกควบคุมตนเองซึ่งประกอบด้วย

1. การฝึกควบคุมตนเองโดยการจัดประสบการณ์การควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แก่บุคคลที่ประสงค์จะควบคุมพฤติกรรมตนเอง โดยขั้นแรกควรให้บุคคลนั้นมีประสบการณ์ในการถูกบุคคลอื่นควบคุมพฤติกรรมที่เขาประสงค์จะควบคุมเสียก่อน และหลังจากที่ดำเนินการปรับพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย พฤติกรรมที่ได้รับการปรับแล้วซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปรับพฤติกรรมควรจะค่อย ๆ ถอดแรงเสริมตลอดทั้งกระบวนการที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมนั้นออกไป แล้วเปิดโอกาสให้บุคคลนั้นได้เริ่มต้นกระบวนการในการปรับพฤติกรรมนั้น ๆ ของเขาเอง พร้อมทั้งหาวิธีการรักษาพฤติกรรมนั้นให้คงอยู่

2. การฝึกควบคุมตนเองโดยการฝึกให้บุคคลที่ประสงค์ที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองควรมีการฝึกให้รู้จักสังเกตพฤติกรรมเป้าหมายจากต้นแบบ และฝึกให้รู้จักเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ต้องการจะเลียนแบบจากตัวแบบให้ได้อย่างเหมาะสม

3. การฝึกควบคุมตนเองโดยการสังเกตตนเองในกรณีนี้บุคคลที่ประสงค์จะปรับพฤติกรรมของตนเองจะต้องกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายตามที่ตนเองคาดหวัง และตั้งเป้าหมายไว้ในการฝึกการควบคุมตนเองนี้ โดยจะต้องฝึกให้บุคคลนั้นรู้จักสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และเรียนรู้วิถีทางที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนประสงค์

4. การฝึกควบคุมตนเองโดยการกำหนดเงื่อนไขให้ตนเอง เงื่อนไขของบุคคลที่ประสงค์จะปรับพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุเป้าหมายนั้นอาจได้แก่ เงื่อนไขของการเสริมแรงแก่ตนเองและเงื่อนไขของการลงโทษตนเอง ส่วนในกรณีที่บุคคลนั้นสามารถกระทำหรือมีพฤติกรรมที่สมความคาดหวังและบรรลุพฤติกรรมเป้าหมายที่ตนเองได้กำหนดไว้นั้น บุคคลนั้นจะให้แรงเสริมแก่ตนเอง และแรงเสริมที่ตนเองให้แก่ตนเองจะมีค่าและเป็นพลังที่จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นกระทำหรือมีพฤติกรรมในวิถีทางที่พึงประสงค์ต่อไป

5. การฝึกควบคุมตนเองโดยการขัดพฤติกรรมบางประการที่บุคคลนั้นถูกควบคุมด้วยสิ่งเร้า หรือต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้าบางประการ ในกรณีเช่นนี้จะต้องอาศัยพลังใจที่เข้มแข็งของบุคคลที่จะต้องหาทางที่จะถอดถอนสิ่งเร้านั้นออกไป เช่น การบังคับใจตนเอง การไม่ให้ความสนใจแก่สิ่งเร้านั้นๆ แม้ว่าสิ่งเร้านั้นจะเป็นสิ่งเร้าที่น่าพึงประสงค์ก็ตาม แต่สิ่งเร้านั้นๆ ก็จะทำให้บุคคลไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุเป้าหมายได้

6. การฝึกการควบคุมตนเองโดยการขัดสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ที่เป็นผลให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยง ทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถบรรลุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ กรณีเช่นนี้แสดงว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมเป้าหมายของบุคคลนั้นอาจจะยาก ไม่เชิญชวนให้กระทำ ดังนั้นบุคคลจึงหลีกเลี่ยงไปทำสิ่งอื่นที่ง่ายกว่า เป็นที่น่าพึงพอใจมากกว่า ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นจะต้องขัดสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปจากสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความวอกแวกหรือหลีกเลี่ยงงานใดงานหนึ่งที่ตนจะต้องรับผิดชอบและเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่จะต้องเกิดขึ้น

4.9 ข้อดีและข้อพิจารณาในการควบคุมตนเอง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 351-352) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อพิจารณาของการควบคุมตนเองไว้ดังนี้

ข้อดีของการควบคุมตนเอง

1. การควบคุมตนเองเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมที่บุคคลสามารถให้ผลการกระทำต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมได้อย่างสม่ำเสมอ เพราะสามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

2. การควบคุมตนเองทำให้เกิดการแผ่ขยายพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นการแผ่ขยายข้ามสภาพการณ์ การแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมหรือการแผ่ขยายข้ามเวลา (การคงอยู่ของพฤติกรรม)

3. พฤติกรรมบางชนิดไม่สามารถให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ควบคุมเนื่องจากสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นมีสิ่งเร้ามากมายและยังมีทั้งการให้การเสริมแรงและการลงโทษตลอดเวลา เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดังนั้นถ้ามีการใช้วิธีการควบคุมตนเองควบคู่กันไป การดำเนินการจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การใช้การควบคุมตนเองบางครั้งสามารถที่จะนำมาใช้ควบคุมพฤติกรรมที่ได้รับผลการกระทำอ่อน ผลการกระทำอ่อนหมายถึง ผลการกระทำที่มีประมาทน้อยมากหรือเกิดขึ้นซ้ำ ไม่มีความสำคัญต่อการรับรู้ของบุคคลอื่น ซึ่งมักไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น โปรแกรมการลดความอ้วน

5. บุคคลสามารถทำได้ดีถ้าเป็นผู้กำหนดและตัดสินใจเลือกที่จะทำ ดังนั้น การควบคุมตนเองจึงทำให้การดำเนินโปรแกรมต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. การควบคุมตนเองช่วยประหยัดเวลาในการดำเนินการของผู้บำบัด เนื่องจากกระบวนการปรับพฤติกรรมทั้งหมดผู้เข้ารับการบำบัดเป็นผู้จัดการเอง ผู้บำบัดเป็นเพียงผู้แนะนำและชี้แนะให้เท่านั้น

7. การควบคุมตนเองเป็นเป้าหมายของการปรับพฤติกรรม เพราะการควบคุมตนเองเป็นการฝึกให้ผู้รับการบำบัดสามารถที่จะควบคุมตนเองได้

8. การควบคุมตนเองนั้นจะทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดมีความรู้สึกที่ได้กับตนเองทั้งทางด้านทัศนคติต่อตนเอง ความรู้สึกถึงคุณค่าของตนเอง หรือความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถทำให้บุคคลเหล่านั้นมองโลกในแง่ดีเพราะมีความเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะเขาเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นเอง

ข้อควรพิจารณาในการควบคุมตนเอง

1. การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายและเกณฑ์การแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย ควรสะท้อนถึงปัญหาของพฤติกรรมที่แท้จริงไม่เช่นนั้นจะทำให้เกิดปัญหาได้

2. วิธีการบันทึกพฤติกรรมควรจะทำให้ง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเพราะถ้าวิธีการบันทึกพฤติกรรมมีความซับซ้อนเกินไปจะไม่สะดวกต่อการบันทึกแล้วผู้เข้าร่วมการบำบัดอาจจะหยุดการบันทึกพฤติกรรมดังกล่าวได้

3. การเสริมแรงหรือการลงโทษ ควรจะอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้เข้ารับการบำบัด คือ สามารถที่จะใช้ได้ทันทีที่ต้องการในกรณีที่พฤติกรรมบรรลุเป้าหมาย เพราะถ้ากระทำพฤติกรรมเป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วไม่ได้รับการเสริมแรง แนวโน้มที่พฤติกรรมเป้าหมายนั้นจะยุติลงก็มีโอกาสเกิดขึ้นสูง

4. การลงโทษตนเองนั้น ควรระวังผลกระทบข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น

5. การควบคุมตนเอง เป็นเทคนิคที่ได้ผลดีมากกับผู้ที่มีระดับสติปัญญาพอสมควร อีกทั้งเป็นผู้ที่มีความเชื่อในอัตลัษิต และความสามารถในตนเอง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองดังที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การควบคุมตนเองเป็นวิธีการหรือกระบวนการที่บุคคลใช้ในการปรับพฤติกรรมโดยใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดหรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายและควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคลซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง ส่วนผู้บำบัดเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น

5. วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

5.1 ความหมายของวัฒนธรรม

สุพัตรา สุภาพ (2539 : 106) กล่าวว่า วัฒนธรรมมาจากคำว่า "Culture" ในภาษาอังกฤษ ซึ่งหมายถึงการเพาะปลูก และการบำรุงให้เจริญงอกงามวัฒนธรรมในภาษาไทย เป็นคำสมาสระหว่างภาษาบาลีกับสันสกฤต ซึ่งคำว่า "วัฒนธรรม" มาจากภาษาบาลี หมายถึง ความเจริญงอกงาม คำว่า "ธรรม" มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า การกระทำหรือข้อปฏิบัติ ซึ่งหากแปลตามรากศัพท์ คือ สภาพอันเป็นความเจริญงอกงาม หรือลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม

ประภาศรี สีหอำไพ (ชัยพล สุขเอี่ยม . 2542 : 11 ; อ้างอิงจาก ประภาศรี สีหอำไพ. 2532) กล่าวว่า พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรมหมายถึง ภูมิธรรมแห่งความเจริญงอกงาม ได้แก่ มารดกของสังคมซึ่งเป็นสมบัติส่วนรวม มีทั้งของที่เป็นวัตถุ ความรู้ ความเชื่อถือ ศิลปะ ศิลธรรม นิตินธรรม ประเพณีและอุปนิสัย ประชาชาติทุกชาติมีสังคมมรดกคือสมบัติที่ตกทอดมาจากชีวิตของประชาชนนั้น ตามลำดับชั่วอายุคน วัฒนธรรมของแต่ละชาติย่อมมีสมบัติเฉพาะตน

พระยาอนุมานราชธน (2516 : 6) กล่าวว่า วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ผลิตหรือสร้างขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตของส่วนรวม วัฒนธรรมคือวิถีแห่งชีวิตของมนุษย์ในส่วนรวมที่ถ่ายทอดกันได้ เรียนกันได้ เอาอย่างกันได้

วัฒนธรรมตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2536 ข : 7) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมเป็น 4 นัย คือ

1. สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ

2. วิถีชีวิตของหมู่คณะ

3. ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

4. พฤติกรรมและสิ่งที่มีบุคคลในหมู่ ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่ของพวกเขา

สุพิตรา สุภาพ (2537 : 35) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่งที่ประกอบด้วยความรู้ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี วิทยาการและทุกสิ่งทุกอย่างที่คิดและทำในฐานะสมาชิกของสังคม

พิทยา สายหู (สุจิต นิตยคำหาญ . 2540 : 13 ; อ้างอิงจาก พิทยา สายหู. 2514) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมหมายถึง แบบอย่างการดำเนินชีวิตของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกเรียนรู้ถ่ายทอดกันไปด้วยการสั่งสอนทางตรงและทางอ้อม

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมเป็นมรดกที่ได้รับการถ่ายทอดในแต่ละสังคม ซึ่งแสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ โดยแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมเฉพาะของตนเอง ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

5.2 ประเภทของวัฒนธรรม

นวลละออ สุภาพผล (2534 : 28 – 29) ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมในทางจิตวิทยาไว้ 2 ประเภท คือ

1. วัฒนธรรมภาววิสัย (Objective Culture) ได้แก่ วัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ของมนุษย์ ภาษา การแต่งกาย การปรุงแต่งอาหาร ฯลฯ

2. วัฒนธรรมจิตวิสัย (Subjective Culture) วัฒนธรรมด้านนี้เป็นจิตลักษณะของการมองหรือการรับรู้สิ่งแวดล้อมทางสังคมของบุคคล ซึ่งรวมถึงปทัสถาน บทบาท ค่านิยม กฎหมาย ความคาดหวังในพฤติกรรม และความเข้าใจในเหตุผลของพฤติกรรม

จากลักษณะของวัฒนธรรมทั้ง 2 ประเภทนี้ นักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมจิตวิสัยว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยได้กล่าวถึงความเกี่ยวข้องของวัฒนธรรมด้านนี้กับพฤติกรรมไว้ดังนี้คือ วัฒนธรรมจิตวิสัยนั้น ทำหน้าที่สำคัญในการกำหนดแรงเสริม และทำให้บุคคลมีการจำแนกแยกแยะคำสั่งสอน คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติ และเกิดการรับรู้ในการเลือกสำหรับเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรม เป็นโครงสร้างเฉพาะของความรู้ ความเข้าใจ และลักษณะนิสัยของบุคคล รวมถึงพฤติกรรมมุ่งกระทำอันเป็นผลให้เกิดการปฏิบัติจริง ส่วนวัฒนธรรมภาววิสัยนั้นจะเป็นผลจากการคิดค้นและปฏิบัติของมนุษย์ ซึ่งวัฒนธรรมทั้ง 2 ประเภทนี้มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต โดยทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล (อัมพร ศรีประเสริฐสุข. 2545 : 10)

5.3 ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทย

ณรงค์ เล็งประชา (2532 : 57) ได้จำแนกไว้ ดังนี้ คือ

1. การมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ สังคมไทยรับเอาพระพุทธศาสนาเป็นที่นับถือของชาวไทยมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย และแม้ว่าในระยะต่อมาสังคมไทยจะมีศาสนาและลัทธิศาสนาอื่นเข้ามาเผยแพร่ แต่ผู้คนส่วนใหญ่ก็ยังคงเป็นพุทธศาสนิกชน จากสถิติของ

กรมการศาสนาเมื่อปี พ.ศ. 2520 พบว่า มีผู้นับถือพุทธศาสนา ร้อยละ 97.3 โดยพุทธศาสนามีหลักคำสอนอยู่ 3 หลัก คือ สอนให้ละเว้นความชั่ว ประพฤติแต่ความดี และ ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ วิธีชีวิตของคนไทยเกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง ดังจะพบว่า กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การบวช การแต่งงาน การขึ้นบ้านใหม่ ตลอดจนคติในการดำเนินชีวิตจะนำพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง

2. การมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สังคมไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขสืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทต่อสังคมไทยตลอดมา แม้ว่าในปัจจุบันพระมหากษัตริย์จะทรงอยู่ในฐานะประมุขของประเทศ มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการก็ตาม แต่คนไทยมีความเคารพและยึดมั่นในองค์พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นศูนย์รวมของประชาชน ดังจะพบได้จากการถวายความจงรักภักดีในวาระการเสด็จไปในท้องที่ต่าง ๆ ประกอบกับคุณงามความดีที่พระองค์ได้ทรงสร้างไว้แก่ชุมชน จึงช่วยส่งเสริมให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญต่อสังคมอย่างยิ่ง

3. อักษรไทยและภาษาไทย สังคมไทยมีอักษรใช้มาก่อนหน้าสมัยกรุงสุโขทัย และได้รับการพัฒนาอักษรไทยโดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาษาไทยประกอบด้วยอักษรและตัวเลขที่ใช้เพียงไม่กี่ชาติ จัดเป็นเอกลักษณ์ที่น่าภูมิใจในความมีวัฒนธรรมเฉพาะของไทย ซึ่งหลายชาติไม่มี ไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงวรรณยุกต์ มีคำลักษณนาม มีการใช้ราชาศัพท์ เป็นต้น

4. ประเพณีไทย ประเพณีเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา เป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบันว่ามีความเป็นมาและเป็นอยู่อย่างไร ประเพณีส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาและอาจมีคติทางลัทธิศาสนาอื่นแฝงอยู่ด้วย ประเพณีไทยบางอย่างที่นิยมนับถือปฏิบัติเช่น ประเพณีการบวช ประเพณีการแต่งงาน ประเพณีการตาย ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา เป็นต้น

5. วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิตได้แก่ ปัจจัย 4 คือ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย อาหาร และยารักษาโรค

- เครื่องนุ่งห่ม และการแต่งกายของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีการรับวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวตะวันตกมาใช้มากขึ้นตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น การแต่งกายของผู้ชายมักเป็นแบบง่าย ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน แต่สำหรับผู้หญิงจะเป็นไปตามสมัยนิยมโดยเฉพาะคนในเมือง

- ที่อยู่อาศัย เรือนไทยเหมาะสมกับสภาพธรรมชาติของสังคมไทย แต่ในปัจจุบันมีคนนิยมปลูกเรือนไทยกันน้อย และสนใจแบบบ้านของชาวตะวันตกมากกว่า

- อาหาร อาหารของคนไทยในสมัยก่อนมีลักษณะง่าย ๆ น้ำพริกปลาร้า ผัก แกงส้ม ฯลฯ และรับประทานข้าวทั้ง 3 มื้อ ปัจจุบันคนไทยเป็นนักบริโภค ชอบแสวงหาอาหารรสชาติแปลกๆ มารับประทาน

- ยารักษาโรค คนไทยยังนิยมรักษาโรคด้วยยาแผนโบราณ แต่ปัจจุบันคนไทยนิยมรักษาโรคภัยไข้เจ็บตามสถานรักษาพยาบาลมากขึ้น

6. ศิลปกรรมของไทย เป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากความพากเพียรของมนุษย์ ใน การที่จะพยายามปรุงแต่งสภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ให้สิ่งแวดล้อมน่าอยู่อาศัย สวยงาม รวมทั้งเป็นอาหารทางใจ วัฒนธรรมในด้านนี้ เช่น วรรณคดี ดนตรี จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม

7. จรรยาบรรณและจิตใจของคนไทย คนไทยมีลักษณะสุภาพอ่อนน้อมและ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี มีการแสดงความเคารพที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของสังคมอื่น เช่น การยืมแย้ม ทักทายปราศรัย การไหว้ ลักษณะการทำความเคารพ ในด้านจิตใจของ คนไทย จากการได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาทำให้คนไทยมีความกตัญญูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจโอบอ้อมอารี ให้เกียรติผู้อาวุโส รักเกียรติและรักศักดิ์ศรี

8. การพักผ่อนหย่อนใจของคนไทย คนไทยชอบดำเนินชีวิตอย่างสบาย ๆ มีการพักผ่อนควบคู่ไปกับการทำงาน คนในเมืองจะมีการพักผ่อนโดยการดูภาพยนตร์ ไปห้างสรรพสินค้า ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ เล่นสเก็ต เป็นต้น ส่วนคนชนบทอาจมีกิจกรรมสังสรรค์ระหว่าง สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนบ้าน

5.4 ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อชาติไทยในหลายด้าน ส่งผลให้เกิดความมั่นคงของชาติไทย ซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 5) ได้ัญญัติพระราชดำริสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เกี่ยวกับวัฒนธรรมว่า “การรักษาวัฒนธรรมคือการรักษาชาติ” และพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ว่า “ชาติไทยของเรามีความเจริญด้านศิลปกรรม จรรยาและศิลปวัฒนธรรมอันครบถ้วนทุกสาขาที่สืบทอดต่อเนื่องกันแต่บรรพกาล สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นนิมิตหมายสำคัญอย่างเอกที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติไทย คนไทย ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่น จึงเป็นสิ่งที่คนไทยพึงศึกษาให้เห็นแจ้งถึงคุณค่าและพยายามถนอมรักษาไว้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความฉลาดรอบคอบ เพื่อมิให้ต้องสูญหายหรือแปรสภาพไปในทางเสื่อม ในการนี้ทุกคนจะต้องทราบแก้ไขโดยตระหนักว่าการศึกษาและรักษาวัฒนธรรมไทย แท้จริงก็คือการจรรโลงรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยของชาติไทย และคนไทยแต่ละคนไว้นั่นเอง”

วัฒนธรรมไทยเป็นเครื่องวัดและเครื่องกำหนดความเจริญ หรือความเสื่อมของสังคมและ ขณะเดียวกัน วัฒนธรรมยังกำหนดชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคม ดังนั้นวัฒนธรรมจึงมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ วัฒนธรรมคือกรอบหรือแบบแผนการดำเนินชีวิตของสังคม ทำให้ทุกคนมีประเพณีที่จะปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทำให้การกระทบหรือขัดแย้งกันน้อยลง ความวุ่นวายก็จะลดลง วัฒนธรรมที่ดีช่วยให้สังคมเจริญก้าวหน้า เช่น ความมีระเบียบวินัย การขยันประหยัด อดทน การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ฯลฯ ซึ่ง ฌองฌัก กุแซ็ง (2532 : 18) ได้สรุปความสำคัญของวัฒนธรรมไทยไว้ดังนี้

1. วัฒนธรรมช่วยแก้ปัญหาและสนองความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์

2. วัฒนธรรมช่วยเหนี่ยวรั้งสมาชิกในสังคมให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
3. เป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของชาติ
4. เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคม
5. ช่วยให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรืองถาวร

จึงนับได้ว่าวัฒนธรรมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นชาติไทย และเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติสำหรับการดำรงชีวิตเพื่อความสงบสุขของชาติ

5.5 วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีอิทธิพลของประเพณี และวัฒนธรรมต่อบุคลิกภาพ และวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยในสังคมเช่นเดียวกับสังคมอื่น ๆ ในเอเชียและมีลักษณะเด่นในการอบรมสมาชิกของสังคม คือ เน้นการเชื่อฟังผู้ใหญ่โดยไม่จำเป็นต้องถือเรื่องเหตุผล แต่ถือตามอาวุโส เด็กไทยจะต้องเคารพ และเชื่อฟังผู้สูงกว่าเสมอ ทักษะคิด และการอบรมในเรื่องเพศของสังคมไทยต่อผู้หญิงรุนแรงเข้มงวดมาก มีกฎเกณฑ์ และระเบียบเคร่งครัด ผู้หญิงต้องมีขอบเขตของความประพฤติที่ยึดถือว่าดี สมควร และถูกต้องตามสายตาสังคมสมัยนั้น ผู้หญิงจะต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ทำงานบ้าน ไม่แต่งตัวเก๋งาม หรือเที่ยวนอกบ้านตามลำพัง หญิงที่ดีต้องปฏิบัติตามกรอบประเพณี หญิงไทยถูกอบรมอย่างเข้มงวดเกี่ยวกับการติดต่อกับเพศตรงข้าม ครอบครัวที่มีลูกสาวจะต้องระมัดระวังชื่อเสียง และการนินทาของเพื่อนบ้าน ต้องเป็นกุลสตรี รักนวลสงวนตัว เชื่อเรื่องบุญเพลสนิवास การแต่งงานต้องเป็นไปโดยถูกต้องตามประเพณี และระบะกฎเกณฑ์ของธรรมชาติสังคมไทย โดยหลักการถือมากในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เพราะฝ่ายหญิงจะปรากฏประจักษ์พยานทางร่างกายอย่างชัดเจน จึงมีปฏิกิริยาโต้ตอบทางสังคมอย่างรุนแรง ซึ่งจะตรงข้ามกับเพศชายที่ไม่ถือเป็นเรื่องเสียหาย

ประเพณีการคบเพื่อน การนัดพบ และเที่ยวตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศของหญิงไทยสมัยก่อน ไม่เป็นที่รู้จักของคนไทย เพราะหนุ่มสาวไม่มีโอกาสพบปะกันตามลำพัง ต่อมาเริ่มเปลี่ยนไป ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีการติดต่อกับประเทศตะวันตก ทำให้คุ้นเคยต่อการสมาคมกับเพศตรงข้าม และมีแนวโน้มที่จะเลือกคู่ครองให้สอดคล้องกับรสนิยมมากขึ้น อิทธิพลของวัฒนธรรมสังคมตะวันตก ทำให้ชนบทรอบเนินประเพณี อุดมการณ์ ค่านิยมแบบเฉพาะตัวของสังคมไทยที่ยึดถือ และถ่ายทอดมาหลายรุ่นอายุได้รับความกระทบกระเทือน การเชื่อถือเชื่อฟังผู้ใหญ่ปัจจุบันก็ลดน้อยลง นิยมแก้ปัญหาด้วยตนเอง การเชื่ออำนาจเหนือธรรมชาติ บุญ บาป ก็เสื่อมศรัทธาลง (สุชา จันทน์เอม. 2529 : 75-77)

สำหรับการคบเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่มักให้อิสระลูกชายมากกว่าลูกสาว เพราะคิดว่าไม่เสียหาย มีหลายกรณีที่ลูกชายไปทำผู้หญิงท้องแล้วพ่อแม่พี่น้องต้องเดือดร้อน หาเงินหาทองไปสู้ออกทำพิธีแต่งงาน ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายชายยังไม่มีความเป็นหลักเป็นแหล่ง บางครั้งก็ต้องกู้เงินมาแต่งงานเพื่อรักษาหน้าตาของครอบครัว ส่วนผู้หญิงจะเน้นให้รักนวลสงวนตัว และให้รักษาพรหมจารี

ถือว่าหากสูญเสียไปแล้วจะทำให้ตนเองหมดคุณค่า ชาวบ้านรู้ก็จะถูกตำ ดูถูก และเป็นเรื่องที่นินทากัน ถ้าลูกสาวใครทำไม่ดี คือ หนีตาม หรือท้องก่อนแต่ง เป็นเรื่องที่พ่อแม่กลัวมาก การตัดสินใจในเรื่องคู่ครอง แม่พ่อแม่จะให้อิสระตามใจ แต่ก็ต้องได้รับความเห็นชอบยินยอมจากพ่อแม่ด้วย หากลูกไม่เชื่อมักจะปล่อย และบอกว่าสมัยนี้ลูกเรียนหนังสือหรือเห็นโลกกว้างขวางทันสมัยกว่ารุ่นพ่อแม่ หนุ่มสาวจึงมีอิสระมากขึ้น มีโอกาสพบปะกันมากกว่า สมัยก่อนจะพบกันได้ในช่วงงานบุญ งานเทศกาลเท่านั้น ปัจจุบันลูกที่ทำงานในเมือง กรุงเทพฯ หรือในโรงงานใกล้บ้านจะมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น และกล้าขึ้นมากด้วย

สังคมไทยมีลักษณะหรือเอกลักษณ์ประจำชาติในเรื่องเพศ คือหญิงไทยมักจะรักนวลสงวนตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม หรือมีเสรีภาพทางเพศเช่นเดียวกับประเทศส่วนมากทางตะวันตก ซึ่งกล่าวได้ว่ามีวัฒนธรรมที่ดีในเรื่องเพศ และถ้าจะพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้ววัฒนธรรมไทยไม่อนุญาตให้ผู้หญิงพูดคุยกัณถึงเรื่องเพศ และผู้หญิงไทยจะต้องไม่แสดงความต้องการทางเพศอย่างเปิดเผย (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 51) อีกทั้งควรสวมเสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด การพูดจา มีสัมมาคารวะ ปฏิบัติตนให้มีความสุภาพเรียบร้อย (ปยุตตนา ใจสะอาด. 2543 : 73)

ปัจจุบันการคบเพื่อนต่างเพศหรือการเที่ยว (Dating) กับเพื่อนต่างเพศนับว่าวัยรุ่นมีอิสระและเสรีภาพมากขึ้น หญิงสาวอาจไปไหนมาไหนโดยไม่มีผู้ปกครองก็ได้ หรือการติดต่อกับชายหนุ่มหญิงสาวอาจคบหาสมาคมครั้งละหลายๆ คน ดังนั้น การวางตัวต่อเพศตรงข้ามในการคบหาสมาคมนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งเต็มสิริ บุญยสิงห์ (2526 : 93 – 95) ได้กล่าวถึงหลักในการวางตัวคบเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

1. ในเรื่องมารยาททางสังคมที่ถือเป็นวัฒนธรรมที่ดีมีหลักว่าชายจะต้องถือว่าหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องให้เกียรติและให้ความช่วยเหลือ
2. มารยาททางสังคมระหว่างเพศ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มารยาทสากล และต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทยก็คือ การคบหาระหว่างหญิงชายในขอบเขตของวัฒนธรรมไทยนั้นจะต้องไม่สัมผัสร่างกาย หรือถูกเนื้อต้องตัวโดยไม่จำเป็น หรือไม่พักแรมร่วมกันโดยไม่ระมัดระวัง

จรัญ พรหมอยู่ (2523 : 122 – 123) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมสำหรับกุลสตรีไทยไว้ว่า

1. ควรอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
2. รู้จักสำรวมกิริยามารยาทเสมอ
3. สุภาพเรียบร้อยทุกอิริยาบถ
4. ไม่ประพฤติดนินให้เสื่อมเสียเกียรติสกุลไทย
5. มีศีลมีสัจในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
6. มีเหตุผลควบคุมพฤติกรรม ไม่กระทำความอะไรตามอารมณ์

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดกว่าแต่ก่อน เพราะการยึดมั่นในวัฒนธรรมไทยของวัยรุ่นหย่อนยานเอง มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามา ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลบางประการแก่วัยรุ่น เช่น การแต่งกาย อิสระเสรีภาพทางเพศ ใกล้เคียง สนิท

สนมกันง่าย ประกอบกับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น สื่อต่าง ๆ สถานบันเทิงต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นขาดความยั้งคิด ปล่อยตัวปล่อยใจไปตามความปรารถนาของธรรมชาติ

6. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติทางเพศกับลักษณะทางชีวสังคม

เรณู เจริญศรี (2525 : 68) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาชายและนักเรียนอาชีวศึกษาหญิงชั้นปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง พบว่า ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน ของนักเรียนชายและหญิงมีผลต่อทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปราโมทย์ ประสาทกุล และคนอื่น ๆ (2530 : 290) ศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท พบว่า การอยู่อาศัยตามลำพังเป็นปัจจัยให้มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

จุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 75 – 78) ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ลักษณะที่อยู่อาศัยและบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น

พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 55) ได้ศึกษาเรื่องการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาที่อยู่หอพัก แฟลต และบ้านเช่า ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงร้อยละ 37 ในขณะที่นักศึกษาที่อยู่กับบิดามารดายินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูง ร้อยละ 32.6 แสดงถึงแนวโน้มที่นักศึกษาอยู่หอพัก แฟลต และบ้านเช่า มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาที่อยู่กับบิดามารดา

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าสถานที่พักอาศัยมีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน เพราะนักเรียนที่ไม่ได้พักอยู่กับบิดา-มารดา มักจะมีอิสระในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่มีผู้ปกครองควบคุมดูแลตักเตือน

ณัฐวดี วิจิธรรม (2539 : 177) ศึกษาทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ระดับการศึกษาของบิดามารดาต่างกันมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีผลต่อความรู้เรื่องเพศของวัยรุ่น แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่น

อาชีพของบิดามารดา การวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

สุชิน บัวงาม (2528 : 94) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อความรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่า นักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีเจตคติต่อความรู้เรื่องเพศไม่แตกต่างกัน

ณัฐวดี วิจิตรธรรม (2539 : 177) ศึกษาทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นผู้ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย และมีคุณธรรมจริยธรรมสูงด้วย

เลมม์ , สมิท และ ทรอมสโตฟ (Nurmi. 1991 : 20 ; citing Lamm, Schmidt & Trommsdorff. 1976) ได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตด้านความคาดหวังและความกลัวของเด็กชายเยอรมันตะวันตก จำนวน 100 คน ที่มีอายุระหว่าง 14-16 ปี ผลการศึกษา พบว่าเด็กหญิงจะคิดเกี่ยวกับอนาคตมากกว่าเด็กชาย โดยเด็กหญิงจะคาดหวังและกลัวในเรื่องรอบ ๆ ตัว เช่น เรื่องครอบครัว ส่วนเด็กชายจะคาดหวังและกลัวเกี่ยวกับเรื่องการประกอบอาชีพ

มิสสเนอร์ (Nurmi. 1991 : 20 ; citing Meissner. 1961) ได้ศึกษาความกังวลใจเกี่ยวกับอนาคตของเด็กชายชาวอเมริกัน จำนวน 1,278 คน ที่มีอายุ 13-18 ปี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความกังวลเกี่ยวกับโรงเรียนและด้านอาชีพ และความกังวลเกี่ยวกับโรงเรียนจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความกังวลด้านอาชีพเพิ่มขึ้นตามอายุ

ลีสซิง (Nurmi. 1991 : 20 ; citing Lessing. 1972) ได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กหญิงชาวอเมริกัน จำนวน 168 คน ที่มีอายุระหว่าง 9-15 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กหญิงที่มีอายุน้อยกว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตกว้างไกลเด็กหญิงที่มีอายุมากกว่า

โพล และ คูเน่ (Nurmi. 1991 : 22 ; citing Poole & Cooney. 1987) ได้ศึกษาการมองอนาคตของวัยรุ่นชาวออสเตรเลีย จำนวน 440 คน ชาวสิงคโปร์ จำนวน 162 คน ที่มีอายุระหว่าง 14-15 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นส่วนมากจะมองอนาคตด้านการทำงาน การศึกษา และด้านครอบครัว และวัยรุ่นที่ระดับชั้นทางสังคมสูงจะสนใจในการศึกษาและการท่องเที่ยวมากกว่า แต่มีความสนใจด้านการงานน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำ

โซแลนทอส (Nurmi. 1991 : 24 ; citing Solantaus. 1987) ได้ศึกษาความคาดหวังและความกลัวเกี่ยวกับอนาคตของเด็กชาวออสเตรเลีย จำนวน 600 คน ชาวอังกฤษ จำนวน 596 คน และชาวฟินแลนด์ จำนวน 665 คน ที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี ผลการศึกษาพบว่าความหวังเกี่ยวกับการงานและการจ้างงานเป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงทุกเชื้อชาติ โดยความคาดหวังและความกลัวเกี่ยวกับการงานและการจ้างงานจะเพิ่มขึ้นตามอายุ

งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉินีก (2520 : 102 – 109) ได้ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 ที่มีอายุระหว่าง 11-25 ปี จำนวน 1,400 คน พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และสถานที่เกิด ผู้หญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าเด็กผู้ชาย ผู้ที่มีอายุน้อยจะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ที่มีอายุมาก โดยนักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตสูงสุด ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยมุ่งอนาคตต่ำที่สุด และนักเรียนที่เกิดในกรุงเทพมหานครมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เกิดต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ การเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบใช้เหตุผล และแบบลงโทษทางจิต

3. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรม

พนิดา สินสุวรรณ (2527 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษา เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบบรรยายและนักเรียนชายหญิงที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 37 – 60) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จักรวาล ภูวพันธ์ (2537 : 72 – 75) ได้ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : 63 – 73) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร จำนวน 960 คน ผลการศึกษาพบตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเรียนบุคลิกภาพ อายุ รายได้ และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาคือบุคลิกภาพ อายุ รายได้ และอาชีพ ซึ่งสามารถพยากรณ์ ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี วิทยารัตน์ (2540 : 70 – 75) ได้ศึกษาผลของการฝึกการมุ่งอนาคตแก่เด็กในสถานสงเคราะห์บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 126 คน ที่มีอายุระหว่าง 9-18 ปี ผลการ

ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการมุ่งอนาคต มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกและในกลุ่มที่ลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นนั้นพบว่ากลุ่มวัยรุ่นตอนกลางมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มวัยเด็กตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู จริยธรรม ทักษะคิด บุคลิกภาพ อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ

สุรพงษ์ ชูเดช ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิตชั้นปีที่ 3, 4 ของมหาวิทยาลัย 2 แห่ง รวม 273 คน โดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดต่าง ๆ โดยจิตลักษณะที่ศึกษาได้แก่ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต และเอกลักษณ์แห่งอิโก้ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และสังคมมากเป็นผู้มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้สูงกว่าผู้ที่เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และสังคมน้อย และนิสิตที่เรียนวิชาที่ให้ความสำคัญแก่มนุษย์และสังคมมากนี้ ถ้ามีผลการเรียนดีด้วยจะเป็นผู้ที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาวยุโรปสรุปได้ว่า ชาวนอร์ดิกเพิ่มขึ้นตามอายุมีความสัมพันธ์กับการวางแผนเป้าหมายและการทำเป้าหมายให้สัมฤทธิ์ผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวกับลักษณะมุ่งอนาคต

งานวิจัยในต่างประเทศ

วินเซนท์ (Nurmi. 1991 : 26 ; citing Vincent. 1965) ได้ศึกษาความคาดหวังในชีวิตอนาคตของวัยรุ่นชาวอเมริกา จำนวน 48 คน ที่มีอายุระหว่าง 14-15 ปี กับระดับชั้นทางสังคมพบว่าเด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมสูงมองอนาคตกว้างไกลกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของโอเรนดและเอลลิส ซึ่งศึกษากับวัยรุ่นชายชาวอเมริกัน จำนวน 80 คน ที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี และของทิสซโควา ซึ่งศึกษากับวัยรุ่นชาวโปแลนด์ จำนวน 520 คน ที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี (Nurmi. 1991 : 22 – 25 ; citing O'Rand & Elli. 1974 ; Tyszkawa. 1980) ซึ่งพบผล ตรงกันว่าวัยรุ่นที่มีระดับชั้นทางสังคมสูงมองอนาคตได้กว้างไกลและวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพได้มากกว่าวัยรุ่นที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

เลมม์; สมิท และทอมสตอฟ (มาลี วิทยารัตน์ 2540 : 23 ; อ้างอิงจาก Lamm; Schmidt & Trommsdorff. 1976) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของเพศและระดับชั้นทางสังคมกับลักษณะมุ่งอนาคตในวัยรุ่นชาวเยอรมันตะวันตก ที่มีอายุระหว่าง 14-16 ปี พบว่า เด็กหญิงที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำมองอาชีพในอนาคตในแง่ดีกว่าเด็กหญิงที่มีระดับชั้นทางสังคมในระดับกลาง ส่วนเด็กชายที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำแสดงออกถึงความคาดหวังและความวิตกกังวลในด้านอาชีพ และมีลักษณะมุ่งอนาคตมากกว่าเด็กหญิงที่มีระดับชั้นทางสังคมเท่ากัน

เนอร์มี (Nurmi. 1991 : 21) ได้ศึกษาความคาดหวัง และความกลัวในชีวิตอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 148 คน ที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นจาก

ระดับชั้นทางสังคมสูงมีโครงการในอนาคตเกี่ยวกับอาชีพกว้างไกลกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521) ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคมกับความสันทัดภาษาไทยในเด็กชั้น ป.6 – นิสิตชั้นปีที่ 2 ในด้านจิตลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับระดับทางเศรษฐกิจและสังคมและการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตไม่มีความสัมพันธ์กับระดับเศรษฐกิจและสังคม

จรรยา สุวรรณทัต และคณะ (2533) ได้ศึกษาความสามารถในการควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา การฝึกทักษะและการพัฒนาจิตลักษณะ 6 มิติ ได้แก่ การควบคุมยับยั้ง ความมั่นใจในตนเอง ความอดกลั้น ยอมรับและให้อภัย วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม และลักษณะมุ่งอนาคต ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ยของจิตลักษณะด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 มิติ สูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจสูงและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สรุปได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล โดยเฉพาะด้านการวางแผนหรือความคาดหวังด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟรายด์แมน (Friedman. 1980 : 400-402) ได้ศึกษาการใช้วิธีการควบคุมตนเองของเด็กหญิงคนหนึ่งชื่อ ซูซาน (Susan) อายุ 11 ปี ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิลส์ เดอ ลา ทัวเรตส์ ซินโดรม (Gilles de la Tourette's Syndrome) เมื่ออายุ 10 ปี แต่เริ่มมีอาการมาตั้งแต่อายุ 7 ปี โดยจะมีอาการชักกระตุกตามใบหน้า และกล้ามเนื้อส่วนอื่น ๆ และมักจะพูดคำไม่สุภาพในภาวะตึงเครียด เช่น คำพูดที่เกี่ยวกับอุจจาระ โดยเฉลี่ยจะพูดประมาณ 150 ครั้งต่อชั่วโมง ซูซานได้รับการฝึกผ่อนคลายความตึงเครียดและการใช้จินตนาการในทางบวกเช่น นึกถึงคำที่แสดงความสนุกสนานเมื่ออยู่ในภาวะตึงเครียด เพราะฉะนั้นจึงต้องสังเกตตนเอง พร้อมทั้งให้การเสริมแรงตนเองโดยมีแม่คอยสนับสนุน การทดลองใช้เวลาหลายสัปดาห์ ผลการทดลองพบว่าอัตราการพูดคำไม่สุภาพและการชักกระตุกตามใบหน้านักกล้ามเนื้อส่วนอื่น ๆ ของซูซานลดลง ทั้งยังให้ผลเป็นที่น่าพอใจในการติดตามผลเป็นระยะเวลา 18 เดือนต่อมา แสดงให้เห็นว่า วิธีการควบคุมตนเองสามารถลดอาการที่ไม่พึงประสงค์ได้ นอกจากนี้ กราเซียโนและมูนีย์ (Graziano and Mooney. 1980 : 206 – 213) ที่ได้ใช้กระบวนการควบคุมตนเองเพื่อลดความกลัวของเด็กอายุระหว่าง 6-12 ปี จำนวน 33 คน ที่กลัวความมืดอย่างรุนแรงโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 17 คน กลุ่มควบคุม 16 คน เด็กจะได้รับการฝึกให้ใช้กระบวนการควบคุมตนเองเมื่อเกิดความกลัวดังนี้ คือ

1. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
2. การจินตนาการถึงภาพที่สวยงาม
3. การพูดประโยคที่แสดงถึงความกล้าหาญ

เด็กจะต้องฝึกเช่นนี้ที่บ้านทุก ๆ คืน เป็นเวลา 3 สัปดาห์ และมีผู้ปกครองดูแล โดยในระยะแรก เขาได้ทำการฝึกอบรมผู้ปกครองให้เข้าใจถึงวิธีการที่จะให้คำแนะนำในการเสริมแรงและการให้กำลังใจแก่เด็กในขณะที่เด็กได้รับการฝึก ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองกลัวความมืดลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

การวิจัยในประเทศ

วารุณี จันทรแสงสุก (2524 : 26 – 27) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการสังเกตตนเองควบคู่กับการเสริมแรงตนเองกับการสังเกตตนเองเพียงอย่างเดียว หรือ การเสริมแรงตนเองกับการสังเกตตนเองเพียงอย่างเดียว หรือการเสริมแรงตนเองเพียงอย่างเดียว เพื่อเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมสนใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฉวางรัชดาภิเษก จำนวน 3 คน เป็นนักเรียนหญิง 2 คน นักเรียนชาย 1 คน ผลการทดลองพบว่า การสังเกตตนเองควบคู่กับการเสริมแรงตนเองสามารถปรับพฤติกรรมสนใจเรียนได้ดีกว่าการสังเกตตนเองเพียงอย่างเดียวหรือการเสริมแรงตนเองเพียงอย่างเดียว

ภรณ์ อินทสร (2526 : 72 – 75) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวันชาติทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน กลุ่มควบคุม 12 คน ด้วยวิธีการจับคู่นักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมตั้งใจเรียนใกล้เคียงกันมากที่สุด แล้วจัดเข้ากลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุม การทดลองแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรกหาเส้นฐานพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทดลอง ระยะที่ 2 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองใช้วิธีการควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนตามสภาพปกติ ระยะสุดท้ายทำการติดตามผล ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้การควบคุมตนเอง

อรอนงค์ วิทยานิพนธ์ (2533 : 48) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ใช้การควบคุมตนเอง 8 คน กลุ่มที่ใช้การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม 8 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและนักเรียนที่ใช้การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดลดลงไม่แตกต่างกัน

อดิวัฒน์ พรหมสา (2533 : 83 – 84) ได้ศึกษาผลของการฝึกควบคุมตนเองที่มีต่อความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคะแนนจากแบบวัดไอเอเออาร์ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนสูงจากแบบวัดไอเอเออาร์ กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนต่ำจาก

แบบวัดไอเอเออาร์ และกลุ่มทดลองที่ 3 กลุ่มนักเรียนที่มีการคะแนนจากแบบวัดไอเอเออาร์ โดยทั้ง 3 กลุ่มทดลองนี้ใช้การฝึกการควบคุมตนเอง ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีคะแนนความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นจากระดับพื้นฐาน ภายหลังจาก การฝึกการใช้การควบคุมตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 มี คะแนนความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 และ 3 อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คมคาย อนุจันทร์ (2538 : 53) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและ การเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดกันเพื่อลดพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่าง ง่ายจากประชากร แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่ม ทดลองที่ 1 ใช้การควบคุมตนเอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้การ เสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดกัน ผล การทดลองพบว่า นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ภายหลังการทดลองและนักเรียนที่ใช้การเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดกัน มีพฤติ กรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังการทดลองโดยพฤติกรรมก้าว ร้าวลดลงไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรมโดยวิธีการควบคุมตนเองนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่น การใช้การควบคุมตนเองในการลดพฤติกรรมตั้งใจ เรียน พฤติกรรมการทำแบบฝึกหัด พฤติกรรมการก่อวุ่น พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมที่เกี่ยว กับอารมณ์ เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล เป็นต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทางด้านการเรียนรวมทั้งการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย

ระดับเศรษฐกิจของครอบครัวกับทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทย

อรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพล เมืองดี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 295 คน ในจังหวัดยะลา พบว่านักเรียนในครอบครัวที่มีรายได้สูงจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีสูง กว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ

จรรยา สุวรรณหัตถ์ และคณะ (2533) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการควบ คุมตนเองของเด็กไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 609 คน พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะ ทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ จะมีจิตลักษณะด้านต่าง ๆ 6 มิติได้แก่ การควบคุมบังคับ การยับยั้ง

ความมั่นใจในตนเอง ความอดกลั้น ยอมรับและให้อภัย วุฒิกาวะทางสังคม และการมุ่งอนาคตสูง กว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูงและปานกลาง

สมศรี ทองนุช (2528) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสกลนคร จำนวน 282 คน พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมที่พึงประสงค์ในด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมศาสนาของนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนการศึกษาของประมวล น้อยเจริญ (2532) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรม วัฒนธรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,041 คน พบว่านักเรียนที่มีเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน มีพฤติกรรม วัฒนธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ สุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528) ได้ทำการศึกษาคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตก ของวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 318 คน พบว่า การคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกด้านนันทนาการและ การแต่งกาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

จากงานวิจัยข้างต้น ยังไม่สามารถที่จะสรุปได้แน่นอนว่าตัวแปรระดับเศรษฐกิจของครอบครัวจะส่งผลต่อทัศนคติวัฒนธรรมไทยเพราะผลการวิจัยปรากฏว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นั้นปรากฏทั้งในกลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจสูงและต่ำ และการวิจัยบางเรื่องไม่พบความแตกต่างในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในส่วนของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ปรากฏว่ากลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจสูงมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ เพราะฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงคาดว่ากลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจสูงจะมีทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทย

อรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในจังหวัด ยะลา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองของวัยรุ่น กับความซื่อสัตย์ของเด็กไทยโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 4 จำนวน 856 คน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีวินัยมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ชุตินาถ รัตนจรณะ (2527) ได้ทำการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีค่านิยมพื้นฐานสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือระดับสติปัญญานั้น อาจจะส่งผลต่อรูปแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งน่าจะส่งผลต่อวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าระดับสติปัญญาน่าที่จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ โดยกลุ่มที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงจะมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ประเมินผลโดยใช้ชุดการสร้างความรู้ความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร และแบบสอบถามต่าง ๆ ทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ วิธีการวิจัยที่ใช้เป็นเทคนิคการวิจัยในแนวทางของจิตวิทยา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการทดลอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 35 คน และกลุ่มทดลอง 35 คน โดยทดลองได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร และกลุ่มควบคุมจะได้รับการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งมีเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักในกลุ่มสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยให้ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวันอันสมควร ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำในการวิจัยครั้งนี้คือ การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวันอันสมควร ซึ่งมี 2 ระดับคือ สร้างความตระหนักและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ถูกแบ่งกลุ่มโดยการสุ่มทั้งชั้นเรียนเข้าเป็นกลุ่มสร้างความตระหนัก (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (กลุ่มควบคุม) ขั้นตอนของการวิจัยแสดงไว้ใน ตาราง 1

ตาราง 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กลุ่ม	คุณสมบัติส่วนตัว	การสร้างความตระหนัก	ทัศนคติทางเพศในการ
	(วัดตัวแปรอิสระ)	ในเรื่องเพศสัมพันธ์	รักษามวลสงวนตัว (วัดตัวแปรตาม) วัดทันที
ทดลอง	✓	✓	✓
ควบคุม	✓	--	✓

คุณสมบัติส่วนตัว ซึ่งได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ และลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ผู้อุปการะ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว และสติปัญญา ซึ่งได้จากคะแนนผลการเรียนสะสม (GPA) เพื่อเป็นตัวแปรอิสระ

ทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงวัดโดยใช้แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศจำนวน 30 ข้อ โดยวัดทันทีหลังจากกลุ่มตัวอย่างสิ้นสุดการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวันอันสมควร ทั้ง 9 ชุดกับกลุ่มทดลอง สำหรับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษเป็นเวลา 9 วัน

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการวิจัยที่ในการทดลองครั้งนี้คือ The True Experiment Design (มวลละออ สุภาผล, 2544:51) คือมีการวัดตัวแปรต้น ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ และวัดตัวแปรตามซึ่งได้แก่

ทัศนคติทางเพศในการรักษาวาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวัดก่อนการทดลองและวัดหลังสิ้นสุดการทดลองทันที

ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวัดตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ และลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งได้แก่ ผู้อุปการะ อาชีพของผู้ปกครอง และสติปัญญา สำหรับตัวแปรตาม คือ ทัศนคติทางเพศในการรักษาวาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง ซึ่งวัดได้จากความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษา ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง และความพร้อมที่จะปฏิบัติตามการมีพฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันสมควร ตัวแปรต่างๆ ดังกล่าว บางตัวแปรมีเครื่องมือที่น่าเชื่อถืออยู่แล้ว ผู้วิจัยได้นำเอาเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนบางตัวแปรได้สร้างเครื่องมือขึ้นใหม่โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยต่าง ๆ เป็นหลัก

ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 2 ส่วน

1. ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร โดยใช้ชุดการสร้างความตระหนัก 9 ชุด ประกอบด้วยแผนการสอนและกิจกรรมจำนวน 9 แผนซึ่งได้แก่

- 1.1 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษากับวัยรุ่นหญิง
- 1.2 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับความรักและการควบคุมทางอารมณ์
- 1.3 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นหญิง
- 1.4 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอัน

สมควร

1.5 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับผลเสียจากการทำแท้งและวิธีการป้องกันก่อนการตัดสินใจทำแท้ง

- 1.6 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- 1.7 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ปัญหาการเสียตัว
- 1.8 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด
- 1.9 แบบแผนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับตัวแบบของผู้ประสบความสำเร็จในความ

รักและในชีวิต

ขั้นตอนการสร้างชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่ใช้ในการทดลอง

1. ศึกษาเนื้อหาจากตำรา เอกสารและการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เพศศึกษา โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด

2. นำแผนการสอนและกิจกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพของชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่ใช้ในการทดลอง

1. ให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง(Construct Validity)ของแผนการสอนและกิจกรรมที่จัดทำขึ้นพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

2. ปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะ

3. นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง เพื่อดูความเหมาะสมของภาษา เวลาที่ใช้และกิจกรรมที่ใช้ในการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

2. แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว และระดับสติปัญญาซึ่งผู้วิจัยนำมาจากแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมของนวลละออ สุภาพล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ สำหรับแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองเป็นแบบวัดเดิมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน จากรายงานการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย พ.ศ. 2520 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.9 ซึ่งผู้วิจัยนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

แบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถามในแต่ละข้อ คือรองศาสตราจารย์ ดร. นวลละออ สุภาพล ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ประกอบด้วยมาตราวัดประมาณค่า 5 หน่วย จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” ประกอบเป็นประโยค 30 ประโยคมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. การวางตัวให้เหมาะสมกับเพศตรงข้าม
2. การรักษานวลสงวนตัว
3. การไม่พูดและแสดงออกในเรื่องเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง
4. ไม่เปิดเผยในเรื่องเพศ
5. ไม่แต่งกายยั่วเย้าทางเพศ
6. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันสมควร
7. มีการแสดงพฤติกรรมทางเพศในกาลเทศะที่เหมาะสม
8. การให้ความสำคัญกับระเบียบประเพณีไทยในเรื่องการแต่งงาน

การแปลความหมายคะแนนจากแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

ผู้ที่มีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ผู้ที่มีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในแต่ละข้อคำถามคือรองศาสตราจารย์ ดร. นวลละออ สุภาพผล ประกอบเป็นประโยค 30 ประโยคมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง แบ่งออกเป็น

1. ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.7146 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.38 – 0.542
2. ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง มีค่าความเชื่อมั่น 0.5933 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.37 – 0.506
3. ความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันควรมีค่าความเชื่อมั่น 0.8127 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.397 – 0.619

วิธีสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่กับใคร
2. อาชีพของผู้ปกครอง
3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนของดวงเดือน พันธุมนาวิน จากรายงานการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย พ.ศ. 2520 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.9
2. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ ปฏิบัติการของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ข้อ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศไปหาความเที่ยงตรงโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ รศ.ดร.นวลละออ สุภาผล ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการ ความมุ่งหมายและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ

6. นำแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศที่หาค่าอำนาจจำแนกซึ่งมีค่าระหว่าง 0.330 - 0.552 แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.7255

7. ลักษณะของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านพอประมาณ
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งตรงกับความรู้สึกของท่าน แต่ในบางครั้งก็ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านเท่าใดนัก

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน

8. ลักษณะของแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านพอประมาณ
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งตรงกับความรู้สึกของท่าน แต่ในบางครั้งก็ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านเท่าใดนัก

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความนั้น ให้ตรงกับช่องซึ่งตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้ารีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ					

ตัวอย่างแบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความนั้น ให้ตรงกับช่องซึ่งตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาหนุ่ม และหญิงสาวอยู่กันตามลำพังสองต่อสองเป็นเรื่องปกติ					

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความนั้นให้ตรงกับช่องซึ่งตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นสิ่งสำคัญ และ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้หญิง					

ข้อ	ข้อคำถาม	ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจต่อความมีคุณค่าในเพศหญิงของตัวเอง					

ข้อ	ข้อคำถาม	ความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศก่อนวัยอันสมควร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะรักษานวลสงวนตัวเพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นหญิง					

เกณฑ์ในการให้คะแนน ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

	เมื่อเป็นข้อความทางบวก เกณฑ์การให้คะแนนคือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน	5	4	3	2	1
	เมื่อเป็นข้อความทางลบ เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน	1	2	3	4	5

วิธีการดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวเองจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตทำการทดลองและเก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงรายละเอียดในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากนั้นผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง

หมดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ลักษณะทางชีวสังคมและทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวของวัยรุ่นหญิง

2. วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนโดย

2.1 สุ่มเลือกโรงเรียนแบบเจาะจง ได้โรงเรียนศรีอยุธยา

2.2 สุ่มเลือกชั้นเรียนแบบเจาะจง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3 สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4

2.4 สุ่มเข้ากลุ่มโดยเลือกเฉพาะนักเรียนหญิงแบ่งเป็นกลุ่มสร้างความตระหนัก (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มได้รับกิจกรรมภาษาอังกฤษ (กลุ่มควบคุม) กลุ่มละ 35 คน โดยสุ่มอย่างง่ายเลือกทั้งห้องเรียน

3. ผู้วิจัยทำการทดลองการสร้างความรู้ความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร และชุดการสร้างความรู้ความตระหนักทั้ง 9 ชุด ให้กับกลุ่มทดลอง สำหรับกลุ่มควบคุมจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษเป็นเวลา 9 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

4. วัดผลการทดลองด้านทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวของวัยรุ่นหญิงทั้งในกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนัก และกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษภายหลังจากที่ทั้งสองกลุ่มสิ้นสุดการร่วมกิจกรรมโดยทำการวัดหลังสิ้นสุดการทดลองทันที

5. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ของแบบสอบถามหลังจากนั้นนำไปแปลผลเป็นคะแนน เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package of the Social Science) ประกอบด้วย

1. ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 4, และ 5 ในกรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ในกรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศแตกต่างกัน” มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อศึกษาว่าวัยรุ่นที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศแตกต่างจากวัยรุ่นหญิงที่ไม่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนศรีอยุธยาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แบ่งเป็นกลุ่มสร้างความตระหนัก (กลุ่มทดลอง) 35 คน และกลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (กลุ่มควบคุม) 35 คน โดยกลุ่มสร้างความตระหนักได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ส่วนกลุ่มไม่สร้างความตระหนักไม่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรแต่จะได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และวัดตัวแปรตามซึ่งได้แก่ทัศนคติทางเพศ การรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง โดยได้นำลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งได้แก่ ผู้อุปการะ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับเศรษฐกิจของครอบครัวและสติปัญญา นำลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศเป็นตัวแปรอิสระเข้ามาร่วมในการศึกษาครั้งนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและกลุ่มแยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่ 2	การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากนั้นสุ่มเข้ากลุ่ม โดยสุ่มทั้งชั้นเรียน แบ่งเป็นกลุ่มสร้างค+

ความตระหนัก 35 คน และกลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 35 คน ทำการพิจารณาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลพื้นฐานของลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาตามกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักและกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ตัวแปร	ประเภท	กลุ่มสร้างความตระหนัก (35) คน		กลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (35) คน		ร้อยละของความแตกต่าง
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ผู้อุปการะ	บิดา-มารดา	26	74.29	23	65.71	8.58
	ผู้อื่น	9	25.71	12	34.29	8.58
ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว	ค่อนข้างสูง	20	57.14	18	51.43	5.71
	ค่อนข้างต่ำ	15	42.86	17	48.57	5.71
อาชีพ	ประเภท 1	18	51.43	16	45.71	5.72
	ประเภท 2	17	48.57	19	54.29	5.72
ระดับสติปัญญา	ปานกลาง	9	25.71	11	31.43	5.72
	ค่อนข้างสูง	26	74.29	24	68.57	5.72
ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน	ระดับต่ำ	16	45.71	18	51.43	5.72
	ระดับสูง	19	54.29	17	48.57	5.72
วัฒนธรรมในด้านการสัมพันธ์ของเพศ	ระดับต่ำ	15	42.86	21	60.00	17.14
	ระดับสูง	20	57.14	14	40.00	17.14

จากตาราง 2 ข้อมูลพื้นฐานของลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ปรากฏผลดังนี้ คือ นักเรียนหญิงในกลุ่มสร้างความตระหนักและกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่อยู่ในความอุปการะของบิดามารดา ทั้ง 2 กลุ่ม (72.49% และ 65.71% ตามลำดับ) ส่วนในด้านอาชีพพบว่านักเรียนหญิงในกลุ่มสร้างความตระหนักมีผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 คือ รับราชการ/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และธุรกิจส่วนตัวมากกว่าได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (51.43% และ 45.71% ตามลำดับ) และกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 คือ รับจ้าง เกษตรกร มากกว่ากลุ่มสร้างความตระหนัก (54.29% และ 48.57% ตามลำดับ) ส่วนในด้านเศรษฐกิจพบว่ากลุ่มสร้างความตระหนักมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงมากกว่ากลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (54.14% และ 51.43% ตามลำดับ) และกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำมากกว่ากลุ่มสร้างความตระหนัก (48.57% และ 42.86% ตามลำดับ) ส่วนในด้านสติปัญญาพบว่า นักเรียนหญิงในกลุ่มสร้างความตระหนักและกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงทั้ง 2 กลุ่ม (74.29% และ 68.57% ตามลำดับ) ส่วนในด้านลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองพบว่า นักเรียนหญิงในกลุ่มสร้างความตระหนักและกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองในระดับสูงใกล้เคียงกัน ทั้ง 2 กลุ่ม (54.29% และ 48.57% ตามลำดับ) สำหรับด้านวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศพบว่า กลุ่มสร้างความตระหนักมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับสูงมากกว่ากลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (57.14% และ 40% ตามลำดับ) และกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับต่ำมากกว่ากลุ่มสร้างความตระหนัก (60% และ 42.86% ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ลักษณะทางชีวสังคมทั้ง 4 ประการข้างต้นและลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองของวัยรุ่นหญิงในกลุ่มสร้างความตระหนักกับกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาความแตกต่าง 10% (นวลละอ อสุภาผล. 2534) สำหรับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักกับกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกัน 17.41% แสดงให้เห็นว่า การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อคัดเป็นกลุ่มสร้างความตระหนักกับกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเท่าเทียมกันทั้ง 2 กลุ่ม

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในส่วนนี้ได้กำหนดหัวข้อการนำเสนอผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นหลัก โดยพิจารณาผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มแยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นลำดับขั้นตามสมมติฐานข้อ 1 ถึงข้อ 6 ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อ 1 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวของวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับกลุ่มที่ได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่าง	n	X	SD	t	p
กลุ่มสร้างความตระหนัก	35 คน	135.17	8.45	5.56***	0.000
กลุ่มเรียนภาษาอังกฤษ	35 คน	123.00	9.82		

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวของวัยรุ่นหญิงกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ คือ 135.17 และ 123.00 , SD คือ 8.54 และ 9.82 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.56$, $p < .001$) แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อ 1

สมมติฐานข้อ 2 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้อุปการะเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวน
โดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับผู้อุปการะ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	M	F	p
สร้างความตระหนัก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ก)	1	1385.99	1385.99	19.02***	0.000
ผู้อุปการะ (ข)	1	667.42	667.42	9.16**	0.004
ก x ข	1	294.15	294.15	4.04*	0.049
ที่เหลือ	66	4810.32	72.88		
ทั้งหมด	69	8297.49			

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001, ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวในส่วนที่ใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ (1) การสร้างความตระหนัก (2) ผู้อุปการะ พบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางของการสร้างความตระหนักกับผู้อุปการะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.04$, $p < .05$) จากตารางปรากฏผลอีกว่าทัศนคติทางเพศของวัยรุ่นหญิงแปรปรวนไปตามผู้อุปการะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 9.16$, $p < .01$) จากนั้นทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ผลปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของกลุ่มแบ่งตามการสร้าง
ความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับผู้อุปการะ

การสร้างความตระหนัก x ผู้อุปการะ	ค่าเฉลี่ย	121.50	123.78	126.78	138.08
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ x ผู้อื่นอุปการะ (12 คน)	121.50	-	2.28	5.28	16.58*
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ x บิดามารดาอุปการะ (23 คน)	123.78		-	3.00	14.30*
สร้างความตระหนัก x ผู้อื่นอุปการะ (9 คน)	126.78			-	11.30*
สร้างความตระหนัก x บิดามารดาอุปการะ (26 คน)	138.08				-

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของกลุ่มแบ่งตามการสร้างความตระหนักกับผู้ประกอบการเป็นรายคู่พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ (1) วัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักที่บิดา-มารดาผู้ประกอบการมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัว ($\bar{X} = 138.08$) มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีผู้อื่นผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 121.50$) ซึ่งผลนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีผลอื่นที่น่าสนใจคือ (2) วัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักที่บิดา-มารดาผู้ประกอบการ มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัว ($\bar{X} = 138.08$) มากกว่ากลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่บิดา-มารดาผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 123.78$) (3) วัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักที่มีผู้อื่นผู้ประกอบการ มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัว ($\bar{X} = 126.78$) มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่บิดา-มารดาผู้ประกอบการและผู้อื่นผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 123.78$ และ 121.50 ตามลำดับ) อีกด้วย

นอกจากนี้ผลที่ปรากฏในตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงแปรปรวนไปตามการสร้างความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 19.02$, $p < .001$) ซึ่งผลนี้ได้กล่าวมาแล้วในสมมติฐานข้อ 1

สมมติฐานข้อ 3 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับอาชีพผู้ประกอบการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
สร้างความตระหนัก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ก)	1	2513.95	2513.95	30.23***	0.000
อาชีพผู้ประกอบการ (ข)	1	23.19	23.19	0.28	0.599
ก x ข	1	194.03	194.03	2.33	0.131
ที่เหลือ	66	5488.19	5488.19		
ทั้งหมด	69	8297.49			

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวของวัยรุ่นหญิงนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ (1) การสร้างความตระหนัก (2) อาชีพของผู้ปกครอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวของวัยรุ่นหญิงไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางของการสร้างความตระหนักกับอาชีพของผู้ปกครองแต่อย่างไร ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่พบว่าทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวแปรปรวนไปตามการสร้างความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 30.23, p < .001$) ผลนี้เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อ 1

สมมติฐานข้อ 4 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำในกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับเศรษฐกิจ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
สร้างความตระหนัก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ก)	1	2607.06	2607.06	32.42***	0.000
ระดับเศรษฐกิจ (ข)	1	194.20	194.20	2.42	0.125
ก x ข	1	200.04	200.04	2.49	0.120
ที่เหลือ	66	5306.80	80.41		
ทั้งหมด	69	8297.49			

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวในส่วนนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ (1) การสร้างความตระหนัก (2) ระดับเศรษฐกิจ พบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสวณตัวของวัยรุ่นหญิงไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางของการสร้างความตระหนักกับระดับเศรษฐกิจผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่พบว่าทัศนคติทางเพศแปรปรวนไปตามการสร้างความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 32.42, p < .001$) ผลนี้เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อ 1

สมมติฐานข้อ 5 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับสติปัญญา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
สร้างความตระหนัก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ก)	1	1279.80	1279.80	17.42***	0.000
ระดับสติปัญญา (ข)	1	484.91	484.91	6.60*	0.012
ก x ข	1	421.20	421.02	5.73*	0.020
ที่เหลือ	66	4850.20	73.49		
ทั้งหมด	69	8297.49			

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001, * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวในส่วนนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ (1) การสร้างความตระหนัก (2) ระดับสติปัญญา พบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางของการสร้างความตระหนักกับระดับสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.73$, $p < .05$) จากตารางยังปรากฏผลอีกว่าทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวแปรปรวนไปตามระดับสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 6.60$, $p < .05$) จากนั้นทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของนิวแมน – คูลส์ ผลปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวนตัวของกลุ่มแบ่งตามการการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับระดับสติปัญญา

การสร้างความตระหนัก x ระดับสติปัญญา	ค่าเฉลี่ย	122.73	123.13	126.78	138.08
การเรียนภาษาอังกฤษ x ระดับสติปัญญาปานกลาง (11 คน)	122.73	-	0.40	4.05	15.35*
การเรียนภาษาอังกฤษ x ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง (24 คน)	123.13		-	3.65	14.95*
สร้างความตระหนัก x ระดับสติปัญญาปานกลาง (9 คน)	126.78			-	11.30*
สร้างความตระหนัก x ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง (26 คน)	138.08				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวนตัวโดยแบ่งตามการสร้างความตระหนักกับระดับเศรษฐกิจเป็นรายคู่ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ (1) วัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวนตัว ($\bar{X} = 138.08$) มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง ($\bar{X} = 122.73$) ซึ่งผลนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังพบผลที่น่าสนใจอื่น คือ (2) วัยรุ่นหญิงกลุ่มสร้างความตระหนักที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวนตัว ($\bar{X} = 138.08$) มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง กลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษที่ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงและกลุ่มสร้างความตระหนักที่ระดับสติปัญญาปานกลาง ($\bar{X} = 122.73$, 123.13 และ 126.78 ตามลำดับ) อีกด้วย

นอกจากนี้ผลที่ปรากฏในตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงแปรปรวนไปตามการสร้างความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 17.42$, $p < .001$) ซึ่งผลนี้ได้กล่าวมาแล้วในสมมติฐานข้อ 1

สมมติฐานข้อ 6 กล่าวว่า “มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนของวัยรุ่นหญิง โดย

วัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงและได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนต่ำร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงโดยพิจารณาตามการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
สร้างความตระหนัก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ก)	1	1461.18	1461.18	20.24***	0.000
ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน (ข)	1	46.92	46.92	0.65	0.423
วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ (ค)	1	668.01	668.01	9.26**	0.003
ก x ข	1	5.99	5.99	0.83	0.774
ก x ค	1	41.13	41.13	0.57	0.453
ข x ค	1	5.70	5.70	0.79	0.078
ก x ข x ค	1	1.13	1.13	0.00	0.997
ที่เหลือ	62	4475.09	72.18		
ทั้งหมด	69	8297.48			

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001, ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวในส่วนนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ (1) การสร้างความตระหนัก (2) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน (3) วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ พบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางของการสร้างความตระหนักกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่พบว่าทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวแปรปรวนไปตามการสร้างความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 20.24$, $p < .001$) ผลนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อ 1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐานและวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงในกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักและกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรร่วมกับลักษณะทางชีวสังคมกับกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษร่วมกับลักษณะทางชีวสังคมที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรร่วมกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษร่วมกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2. วัยรุ่นหญิงที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้อุปการะ เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
3. วัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสวณตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4. วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

5. วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

6. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง โดย

วัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงและได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนต่ำร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ในบทนี้ได้ประมวลผลของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปตีความและอภิปรายผลในแง่ต่างๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยจะสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังต่อไปนี้

วิธีการดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวเองจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตทำการทดลองและเก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงรายละเอียดในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากนั้นผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน วัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ลักษณะทางชีวสังคมและทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง

2. วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนโดย

2.1 สุ่มเลือกโรงเรียนแบบเจาะจง ได้โรงเรียนศรีอยุธยา

2.2 สุ่มเลือกชั้นเรียนแบบเจาะจง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3 สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4

2.4 สุ่มเข้ากลุ่มโดยเลือกเฉพาะนักเรียนหญิงแบ่งเป็นกลุ่มสร้างความตระหนัก (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มได้รับกิจกรรมภาษาอังกฤษ (กลุ่มควบคุม) กลุ่มละ 35 คน โดยสุ่มอย่างง่ายเลือกทั้งห้องเรียน

3. ผู้วิจัยทำการทดลองการสร้างความรู้ความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร และชุดการสร้างความรู้ความตระหนักทั้ง 9 ชุด ให้กับกลุ่มทดลอง สำหรับกลุ่มควบคุมจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษเป็นเวลา 9 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

4. วัดผลการทดลองด้านทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวของวัยรุ่นหญิงทั้งในกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนัก และกลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษภายหลังจากที่ทั้งสองกลุ่มสิ้นสุดการร่วมกิจกรรมโดยทำการวัดหลังสิ้นสุดการทดลองทันที

5. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ของแบบสอบถามหลังจากนั้นนำไปแปลผลเป็นคะแนน เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package of the Social Science) ประกอบด้วย

1. ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 4, และ 5 ในกรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ในกรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

การสรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

2. วัยรุ่นหญิงที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้อุปการะ เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวงสวนต์ัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. วัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวไม่แตกต่างจากวัยรุ่นหญิงที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4. วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวไม่แตกต่างจากวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

5. วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

6. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวของวัยรุ่นหญิง

การอภิปรายผลตามสมมติฐาน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานข้อ 1 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวของวัยรุ่นหญิงกลุ่มที่ได้รับการสร้างความตระหนักและกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการทดสอบค่าที (t – test) พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวมากกว่ากลุ่มที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.56$, $p < .001$) ผลส่วนนี้เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ช่วยให้วัยรุ่นหญิงมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวมากขึ้น

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานข้อ 2 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่บิดา – มารดาอุปการะเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสรวงตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์นี้ ได้เปรียบเทียบคะแนนของวัยรุ่นหญิงตามลักษณะการอุปการะเป็นคู่ คือ กลุ่มบิดามารดาอุปการะกับผู้อื่นอุปการะ

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างการสร้างความตระหนักกับลักษณะของผู้อุปการะ พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.04$, $p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างการสร้างความตระหนักกับลักษณะของผู้ปกครอง พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.04$, $p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการสร้างความตระหนักที่บิดามารดาอุปการะมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวมากกว่ากลุ่มได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีผู้อื่นอุปการะสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู เจริญศรี (2532 : 47 – 48) ในเรื่องทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงพบว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีทัศนคติค่อนข้างคัดค้านเกี่ยวกับการคบหากับเพื่อนต่างเพศ ส่วนนักเรียนที่พักอยู่กับผู้อื่นมีทัศนคติไปในทางสนับสนุน เช่นเดียวกับการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 55) ศึกษาเรื่องการยินยอมให้มีความสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่อาศัยกับบิดามารดามีการยินยอมให้มีความสัมพันธ์ก่อนการสมรสต่ำกว่านักศึกษาที่อาศัยกับผู้อื่นและอยู่โดยลำพัง

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3 สมมติฐานข้อ 3 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 เมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 และได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์นี้ ได้เปรียบเทียบคะแนนของวัยรุ่นหญิงตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งจำแนกเป็น กลุ่มผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 หมายถึง ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานของรัฐ , ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 2 หมายถึง ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร / รับจ้าง ซึ่งเมื่อพิจารณาการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรพบว่าไม่ส่งผลต่อทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพประเภท 1 ต้องมีการแข่งขันในการประกอบอาชีพมากกว่าอาชีพประเภท 2 อันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจที่บีบรัดตัวและนโยบายของรัฐบาลที่ลดจำนวนข้าราชการ/พนักงานของรัฐลง ดังนั้นผู้ปกครองจึงต้องทุ่มเทให้กับงานเพื่อให้มีผลงานโดดเด่นเพื่อที่จะสามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป หรือแม้แต่อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวที่ย่อมมีการแข่งขันสูงเช่นกัน ดังนั้นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพประเภท 1 จึงไม่มีเวลาในการใกล้ชิดบุตรหลาน ให้การอบรมสั่งสอนได้น้อยลง ประกอบกับการมีบุตรหลานอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และโดยธรรมชาติของวัยรุ่นเองแล้วมีความต้องการความสนใจในเรื่องเพศ อาจมีการลองผิดลองถูกจนเกิดปัญหาทางเพศตามมาได้ และถึงแม้ว่าวัยรุ่นกลุ่มนี้จะได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรแต่ก็ยังมีขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ขาดวิจารณญาณในการตัดสินใจ จึงโอบอ้อมไปตามสิ่งล่อลวงต่างๆที่พบได้มากมายในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นจึงไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ซึ่งไม่

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริดา ฉายาลักษณ์ (ณัฐดี วิถีธรรม. 2539 : 61) ได้ทำการศึกษาสาเหตุและปัญหาการเป็นมารดาวัยรุ่น พบว่า มารดาวัยรุ่นส่วนใหญ่มีมารดาประกอบอาชีพประเภท 2 ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ สุริดา วรรณวงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า ผู้ปกครองของมารดาวัยรุ่นส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างรายได้น้อย และระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ (ณัฐดี วิถีธรรม. 2539 : 61)

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4 ตามสมมติฐานข้อ 4 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างระดับเศรษฐกิจของครอบครัวกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรพบว่าไม่ส่งผลต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาสงวนตัวของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจค่อนข้างสูงย่อมได้รับรายได้จากผู้ปกครองมากกว่า มีความสามารถในการจัดหาสิ่งต่างๆ เช่น เสื้อผ้าสายเดี่ยวตามสมัยนิยม เทียวตามผับหรือเฮด ตลอดจนโทรศัพท์มือถือ ดังนั้นโอกาสที่วัยรุ่นกลุ่มนี้จะสัมผัสใกล้ชิดกับกิจกรรมบันเทิงเรีงมณต์ต่างๆ ย่อมมีมากกว่าวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับรายได้น้อยกว่าหรือมีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวค่อนข้างต่ำและถึงแม้ว่าจะได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร แต่ก็ได้รับเฉพาะขณะเข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น เมื่อกลับไปบ้านพบกับสภาพแวดล้อมเดิม สิ่งยั่วยุเดิม ประกอบกับผู้ปกครองมักไม่ค่อยมีเวลาใกล้ชิดบุตรหลานอันเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันซึ่งต้องแข่งขันกันทำงาน ดังนั้นจึงไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับเศรษฐกิจของครอบครัวกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของปาริฉัตร ครองพันธ์ (2539 : 73) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานกับคนรัก พบว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนมากจะมีพฤติกรรมและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้น้อย โดยอธิบายว่านักศึกษาที่มีรายได้มากกว่าย่อมมีโอกาสและปัจจัยในการใช้จ่ายเพื่อกิจกรรมบันเทิงเรีงมณต์ สังสรรค์ พาแฟนไปเที่ยว และอาจเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้มากกว่า และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของรัตนา พุ่มสวรรค์ (2544 : 79) ที่ได้ศึกษาค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้มากสามารถที่จะใช้เวลาจากการเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ซื้อเครื่องแต่งกายให้ดึงดูดความสนใจเพศตรงข้ามตามแฟชั่นตะวันตก ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศเบี่ยงเบนไปจากวัฒนธรรมเดิม ส่วนนักศึกษาที่มีรายได้ต่ำจะมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาให้สำเร็จโดยเร็วที่สุดเพราะจะได้ลดภาระของครอบครัวในการส่งเสียให้เรียน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5 สมมติฐานข้อ 5 กล่าวว่า "วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงเมื่อได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาปานกลางและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ"

วัยรุ่นหญิงที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงและได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวมากกว่ากลุ่มอื่นอย่างเห็นได้ชัด (ตาราง 8) ซึ่งผลส่วนนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎีที่กล่าวว่าบุคคลที่มีความพร้อมทางจิตใจสูง คือ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด เมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่เหมาะสม คือ การสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ซึ่งอาศัยหลักการเสริมแรง เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจภายในจิตใจของผู้เข้าร่วมการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร จะนำไปสู่การมีทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวที่เหมาะสมได้ดีกว่าผู้ที่มีความพร้อมทางจิตใจต่ำกว่า คือ สติปัญญาตายนั่นเอง ดังนั้นคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงในกลุ่มที่มีสติปัญญาสูงที่ได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรจึงสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาภากรณ์ เดชรัตน์ (2546 : 78) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในคะแนนเฉลี่ยในระดับดี ($\bar{X} = 1.54$) และคะแนนเฉลี่ย ($X = 1.42$) ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อมุ่งมั่นที่จะเข้าสู่มหาวิทยาลัย เพื่อความก้าวหน้าในอนาคต ถึงแม้จะมีสิ่งยั่วยุ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อลามก หรืออื่นๆ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนความตั้งใจของเด็กที่เรียนดีได้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6 สมมติฐานข้อ 6 กล่าวว่า "มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง โดย

วัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงและได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรมีทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนต่ำร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศต่ำและได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ"

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศร่วมกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรพบว่าไม่ส่งผลต่อทัศนคติทางเพศในการรักษนวลสงวนตัวของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการ

เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศร่วมกับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรพบว่าไม่ส่งผลต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับสูงย่อมมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล มองเป็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าปัจจุบันและมีกรอบในการประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะในเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง ดีงามและเหมาะสมอยู่เดิมแล้ว ซึ่งอาจสรุปได้ว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศสูงย่อมน่าจะมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นไม่ว่าจะได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรหรือไม่ วัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้จึงมีความประพฤติในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนต่ำร่วมกับวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศต่ำ ดังนั้นวัยรุ่นหญิงที่มีพื้นฐานของลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงร่วมกับการมีวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศในระดับสูงจึงน่าที่จะมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากด้วยเช่นกัน และในเมื่อมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวมากถึงแม้จะได้รับการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรหรือได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จึงไม่ส่งผลต่อคะแนนทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อภากรณ์ เตชะรัตน์ (2546 : 78) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีพฤติกรรมทางเพศดีกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลการเรียนแยกว่า เพราะนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อมุ่งมันเข้าสู่มหาวิทยาลัย เพื่อความก้าวหน้าในอนาคต มีอาชีพการงานที่มั่นคง และยังพบว่าพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับดี เพราะจังหวัดสมุทรปราการ ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบชนบท วัฒนธรรมสมัยใหม่ยังสอดแทรกเข้ามาไม่มากนัก ประชาชนส่วนใหญ่ยังยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่เคร่งครัด ดังที่ จริญญา พรหมอยู่ (2523 : 122 – 123) กล่าวว่าไว้ว่ากุลสตรีไทยควรอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมไทย ไม่ประพฤติตนให้เสื่อมเสียเกียรติกุลสตรีไทย โดยสังคมวัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญกับการรักษาพรหมจรรย์ การรักษาวลสงวนตัว และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ฐิยาพร กันตารณวัฒน์ (2546 : 62) ที่ศึกษาการศึกษาจิตลักษณะบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเสี่ยงทางเพศและการใช้เสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี พบว่าการมุ่งอนาคต การควบคุมตนเองส่งผลทั้งต่อการป้องกันการเสี่ยงเพศและทางการใช้ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อดี

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสนทนตัวของวัยรุ่นหญิง คือ พบว่าช่วยสามารถส่งเสริมให้เกิดทัศนคติทางเพศในการรักษาลงสนทนตัวที่ถูกต้องเหมาะสมในวัยรุ่นหญิงมากขึ้น

ข้อจำกัด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นหญิงเท่านั้น ถ้ามีความเป็นไปได้ควรสร้างชุดการสร้างความรู้ความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรเพื่อใช้กับนักเรียนวัยรุ่นชายด้วย เพื่อให้วัยรุ่นชายได้รับรู้ถึงผลเสียต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรว่ามีได้เกิดเฉพาะฝ่ายหญิง แต่จะเกิดผลต่อฝ่ายชายได้เช่นกัน ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อจำกัดดังกล่าวไปปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งวัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชาย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าว่ามีตัวแปรอื่นๆที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศในการรักษาลงสนทนตัวของวัยรุ่นหญิงเพิ่มเติมจากการศึกษาครั้งนี้หรือไม่
2. ควรติดตามผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรอย่างต่อเนื่อง โดยทำการศึกษาและติดตามผลระยะยาว เช่น ต้องติดตามทุกปี ปีละ 1-2 ครั้ง จนจบการศึกษา เพื่อศึกษาความคงทนของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
3. ควรจัดให้มีการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรในกลุ่มตัวอย่างอื่นด้วย เช่น นักเรียนอาชีวศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- กรมสุขภาพจิต. (2545). วัยรุ่นเอยจะบอกให้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
กองโรคเอดส์. (2543). แนวทางการส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คมคาย อนุจันทร์. (2538). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการเสริมแรงพฤติกรรมที่
ขัดกันเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยา
เชียงใหม่. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จักรวาล ภูวนันท์. (2537). ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน
สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จุฑามาศ นุชนารถ ; และคนอื่นๆ. (2531). การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี. ในการ
ประชุมวิชาการประชากรศาสตร์. หน้า 1 – 4. กรุงเทพฯ : สมาคมประชากรแห่งประเทศไทย.
- จันทนา นนทิก. (2533). การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงานโดยวาง
เป้าหมายสำหรับเยาวชน. ปรินิพนธ์การศึกษาดุขฎิบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จรัญ อยู่พรหม. (2532). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จรรยา เศรษฐบุตร. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอก
ครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิง. ปรินิพนธ์การศึกษาดุขฎิบัณฑิต
(พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- จรรยา สุวรรณทัต ; ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ ; และกมล สุกประเสริฐ. (2533). ความสามารถในการ
ควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษาฝึก
ลักษณะและการพัฒนาจิตลักษณะเพื่อการสร้างพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ. ใน รายงานการ
วิจัยฉบับที่ 44. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชุดินารถ รัตนจรณะ. (2537). การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ ; และคนอื่นๆ. (2524). เพศศึกษาแผนใหม่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
 - ณรงค์ เสียงประชา. (2526). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
 - ณัฐวดี วิถีธรรม. (2539). ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
 - จิตติยา กันตาธนาวัฒน์. (2546). การศึกษาจิตลักษณะบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเสี่ยงทางเพศและทางการใช้ยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
 - ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2520). รายงานการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 - . (2528). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและพัฒนาบุคคล. ม.ป.พ.
 - เต็มสิริ บุญยสิงห์. (2526). วัยรุ่นและการปรับตัว. ใน เพศวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย.
 - ทัศนีย์ ทองก้อน. (2542). ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
 - นงนุช โรจนเลิศ. (2533). การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
 - นวลละออ สุภาพล. (2534) ผลการฝึกทักษะในการรับวัฒนธรรมที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา
 - . (2544) กวรวประเินโครงการ : รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง. หน้า 51 . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ
 - นักเรียนเรต R นักเรียนเรต X. (2544,18 กรกฎาคม). ไทยรัฐ. หน้า 5.

- บุญรับ คักดีมณี. (2535). *การเสริมสร้างลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางการทำงานราชการ*.
 ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- บัณฑิตราชยสถาน. (2530). *พจนานุกรมทางสังคมไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*.
 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ประภา เพ็ญสุวรรณ. (2526). ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. หน้า 16-19
 กรุงเทพฯ : พีระพริยา.
- ประมวล น้อยเจริญ. (2532). *การศึกษาสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมวัฒนธรรมทางสังคมของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินญา
 นินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล ; และคนอื่นๆ. (2530). พฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมือง
 และชนบท. ใน รายงานการประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติปี 2530. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปราโมทย์ เชาวศิลป์. (2532). *จิตวิเคราะห์แนวใหม่ (Self Psychology)*. กรุงเทพฯ : สหประชา
 พานิช.
- ปานฤดี ปานใจ. (2540). *ผลการฝึกทักษะในการรับวัฒนธรรมที่มีต่อจิตลักษณะของนักศึกษา
 พยาบาล*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- พนม เกตุมาน. (2535). *สุขใจกับลูกวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : แปลนพลับพลึง.
- พนิดา สีนสุวรรณ. (2537). *การเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษาเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการ
 สอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดสาเนา.
- พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า. (2528). การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษา
 มหาวิทยาลัย : การศึกษาเบื้องต้น. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อุดสาเนา.
- พรทิพย์ เจนจริยานนท์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยม
 ศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัด
 ตรัง*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.

เพ็ญแข ประจันปัจฉิม ; และอ้อมเดือน สดมณี. (2529)." คำนิยมของเยาวชนไทย : คำนิยมทางวัตถุ กับค่านิยมทางระเบียบประเพณี," ใน รายงานการวิจัยฉบับที่ 35. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภรณ์ อินทร. (2535)." แบบวัดแนวความเป็นครู : ประสิทธิภาพในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา," ใน โครงการวิจัยและพัฒนาแบบวัดแนวความเป็นครู. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา : ทบวงมหาวิทยาลัย.

มาลี วิทยาธรรัตน์. (2540). ผลการฝึกการมุ่งอนาคตแก่เด็กในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้าน บางละมุง จังหวัดชลบุรี. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ยศ สันตสมบัติ. (2538). *พรอยด์และพัฒนาการจิตวิเคราะห์ : จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รัตนา พุ่มสวรรค์. (2544). *ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- เรณู เจริญศรี. (2525). *ทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.

วราคม ที่สุกะ. (2524). *มนุษย์กับสังคม*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

วิทยา นาควิธระ. (2537). *รู้จักชีวิต*. กรุงเทพฯ : ส่งเสริมพัฒนา.

วิวัฒน์ อัสวาณิช. (2537). *ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

วัยรุ่งนุ่นเช็กส์. (2545). (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.clinicrak.com>. วันที่สืบค้น 12 ธันวาคม 2545.

- ศติกาญจน์ เชียงทอง. (2543). *ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อป้องกันโรคโรเจอร์สต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ศิริบุญย์ สายโกสม. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สกล วรเจริญศรี. (2545). *การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- สมศรี ทองนุช. (2528). ทศนคติเกี่ยวกับค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสกลนคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกมล วิภาวีพ. (2546). รักตัวเองให้เป็น เห็นตัวเองให้ชัด. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.clinicrak.com>. วันที่สืบค้น 20 เมษายน 2546.
- สุชิน บัวงาม. (2528). เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อความรู้เรื่องเพศ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- สุนัย อยู่สุข. (2529). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา และความประพฤติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2526. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพงษ์ ชูเดช. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. ปรินญาณิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. (2541). ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วยของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- สายสุนีย์ อุดมณา. (2541). ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- โสภา ขปิลมันส์. (2543). "วัยรุ่นวัยจับ," ในวารสารราชบัณฑิตยสถาน. 4(25) : 109.
- เหม ทองชัย. (2523). ทศนคติเชิงเสมอภาคของเยาวชนเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.
- องค์การสยามแอนด์ ประเทศไทย. (2541). คู่มือวัยใส. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุณุสภา.
- อรพินท์ นาคประดิษฐ์. (2518). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสำเนา.

- . อาภาภรณ์ เตชรัตน์. (2546). พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อัจฉรา วิไลหงษ์. (2540). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการปรับสัใหม่เพื่อลดพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวรรณวิทย์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อัญชลี อยู่พรหม. (2543). ความรู้และเจตคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตมัธยม กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อัมพร ศรีประเสริฐสุข. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนและสัมพันธภาพในครอบครัวกับทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยของวัยรุ่นทั่วไป และวัยรุ่นเซ้นเตอร์พอยท์. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- Abraham, Paule R. (1983). Implication of the Sexual System. In *Adolescence, Sex and Contraception*. Edited by D.Byrne and W.Fisher. p.49-60. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associate.
- Coon, Dennis. (1997). *Essentials of Psychology:Exploration and Application*. 5th ed. West Publishing Company.
- Daccy, J. Stewart. (1980). *Adolescence Today*. California : Goodyear.
- Dworetzky, P. John. (1990). *Psychology*. 6th ed. West Washington University: Brook Cole.
- Dwyer, O.William; Leeming C. Frank & Oliver P. Diana. (1996). Issue in *Adolescent Sexuality*. Boston: Allyn and Bacon.
- Erikson. E.H. (1968). *Identity Youth and Crisis*. New York: W.W.North & Company.
- Hurlock, B. Elizabeth. (1974). *Development Psychology*. New Delgi: Tata Megraw-Hill.
- Kanfer, Federick H. & Jeanne S. Phillips. (1970). *Learning Foundation of Behavior Theory*. New York: John Wiley & Son.
- Lamm, H; Schmidt, R.W; & Trommsdorff, G (1976). " Sex and Social lass as Determinant of Future Orientation in Adolescent," in *Journal of Personality and Social Psychology*. 34(3):317-326.
- McCary, Jame Leslie. (1978). *Human Sexual*. 3rd ed. Newyork :D.Van Nostrand.

- Mischel, W. (1974). "Process in Delay of Gratification," in L. Berkowitz(ed) *Advance in Experimental Social Psychology*. Vol.7 p.249-293. New York: Academic Press.
- Nurmi J. E. (1991). "How Do Adolescent See Their Future? A Review of the Development of Future Orientation and Planning," in *Development Review*.11:1-5
- Orachon, Attveelarp. (2001). *Sexual Behavior Among Adolescent in Phuket Province*. Thesis, Master Degree.(Public Health). Bangkok: Mahidol University. Copy.
- Steinberg, Laurence. (1993). *Adolescent*. 3rd ed.: Megraw-Hill,Inc.
- Thoresen; Carl.E & Michael J. Mahoney. (1974). *Behavioral Self-Control*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Wilson, Terence G. & Deniel K.O'Leary. (1980). *Principle of Behavior Therapy*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขออนุญาตทดลองแบบสอบถามและเก็บข้อมูล

ที่ ศธ 0519.6.01/ 3473

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้กลุ่มตัวอย่าง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. ตัวอย่างชุดฝึก จำนวน 9 ชุด

เนื่องด้วยนางสาวจินตนา พึ่งโพธิ์ นางสาวจิราภรณ์ ตามประวัติ และนางสาวปานทิพย์ ทองมั่ง
นิสิตระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์จะทำสารนิพนธ์
เรื่อง “ผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศของ
วัยรุ่นหญิง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นวลละออ สุภาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมี
ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และได้พิจารณาเห็นว่าหน่วยงานของท่านเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถนำมา
ใช้ประกอบการวิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตให้นักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน
เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
พร้อมทั้งขอใช้สถานที่ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ระหว่างวันที่ 14 มกราคม 2547 – 11 กุมภาพันธ์ 2547

คณะมนุษยศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการอำนวยความสะดวก
สะดวก ให้แก่นิสิตดังกล่าวข้างต้นด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ภาควิชาจิตวิทยา

โทร. 0 2260 1661, 0 2260 1770-7 ต่อ 6236-7

โทรสาร 0 2260 1914

ที่ ศธ 0519.6.01/ 02.13

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

11 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอขอบคุณ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา

ตามที่คณะมนุษยศาสตร์ ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักเรียนหญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และร่วมกิจกรรมเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ผลของการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศของวัยรุ่นหญิง” ของ นางสาวจินตนา พึ่งโพธิ์ นางสาวจิราภรณ์ ตามประวัติ และนางสาวปานทิพย์ ทองมั่ง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2547 นั้น

บัดนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้ว นิสิตต่างได้รับการอำนวยความสะดวกจากหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี คณะมนุษยศาสตร์ จึงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเช่นนี้อีกในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ภาควิชาจิตวิทยา

โทร. 0 2260 1661, 0 2260 1770-7 ต่อ 6236-7

โทรสาร 0 2260 1914

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามทัศนคติทางเพศในการรักษาลองตัว

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

แบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

1. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่กับ

บิดา – มารดา	บิดาหรือมารดา	ญาติ
พี่ – น้อง	อยู่คนเดียว	อื่นๆ (ระบุ)

2. อาชีพของผู้ปกครอง

รับราชการ / พนักงานของรัฐ	เกษตรกร / รับจ้าง
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (ระบุ)

3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

น้อยกว่า 5,000 บาท

5,001 – 10,000 บาท

10,000 – 15,000 บาท

15,001 – 20,000 บาท

มากกว่า 20,000 บาท

4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

น้อยกว่า 2.00	2.01 – 2.50	2.51 – 3.00
3.01 – 3.50	3.51 – 4.00	

แบบสอบถามทัศนคติทางเพศในการรักษาลูกสาวตัว

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบข้อที่ตรงกับความรู้สึกของท่านโดย

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านมากที่สุด
 เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านมาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านแต่ในบางครั้งก็
 ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดความรู้สึกของท่านเท่าใดนัก
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดความรู้สึกของท่าน

ข้อคำถาม	ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้หญิง					
2. ข้าพเจ้าคิดว่าการที่วัยรุ่นผู้หญิงได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างถูกต้องจะเป็นประโยชน์ในการป้องกันตัวเองจากการเสียตัว					
3. ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อมีปัญหาทางเพศไม่ควรปรึกษาผู้ใหญ่ เพราะเป็นเรื่องน่าอายที่จะเปิดเผย					
4. ข้าพเจ้าคิดว่าความต้องการทางเพศของวัยรุ่นผู้หญิงและวัยรุ่นผู้ชายสามารถลดลงได้ด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ ทดแทน เช่น การเล่นกีฬา					
5. ข้าพเจ้าคิดว่าการให้เด็กผู้หญิงเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่ผิดระเบียบประเพณีของไทย					

ข้อคำถาม	ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6. ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่อง “เพศศึกษา” เป็นเรื่องที่ไม่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพราะเป็นเรื่องที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง					
7. ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่อง “เพศศึกษา” เป็นเรื่องที่ไม่ควรสนใจในการเรียน เพราะเป็นเรื่องที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้					
8. ข้าพเจ้าคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกก่อนวัยอันสมควร เป็นสิ่งที่วัยรุ่นผู้หญิงไม่ควรปฏิบัติ					
9. ข้าพเจ้าเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายช่วงระยะของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี					
10. ข้าพเจ้าคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ทำให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ เช่น โรคเอดส์					

ข้อคำถาม	ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจที่เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันสมควรเพราะเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่เห็นด้วยอย่างมากเมื่อได้ทราบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงบางคนตัดสินใจทำแท้งกับทารกของตน					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นด้วยที่เด็กวัยรุ่นควรได้เรียนรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว เพื่อเป็นการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกยอมรับไม่ได้ถ้าเพื่อนของข้าพเจ้าได้มีเพศสัมพันธ์กับเพศชายในขณะที่อยู่ในวัยเรียน					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่รักษานวลสงวนตัว					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจเมื่อผู้ใหญ่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในระหว่างเรียน					
7. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจต่อความมีคุณค่าในเพศหญิงของตัวเอง					
8. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเรื่อง "การตั้งครรภ์ ไม่พึงปรารถนา" ว่าส่งผลเสียต่อการเรียนเป็นอย่างมาก					

ข้อคำถาม	ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. ข้าพเจ้าควรจะรู้สึกเป็นทุกข์ถ้ารู้ว่าตัวเอง “ตั้งครรภ์” หลังมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ในขณะที่ยังเป็นนักเรียน					
10. ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นด้วยกับข่าวทางโทรทัศน์ที่ไม่สนับสนุนให้มี “การทำแท้ง” ในวัยรุ่นผู้หญิงที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน					

ข้อคำถาม	ความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศ ก่อนเวลาอันสมควร				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะรักษานวลสงวนตัว เพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นหญิง					
2. ข้าพเจ้าตั้งใจจะรณรงค์ไม่ให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเรียน เพราะเป็นเรื่องที่ไม่ควรกระทำ					
3. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้ความรู้กับวัยรุ่นหญิงเพื่อให้สนใจกับความบริสุทธิ์ของตนเอง เพราะแท้ที่จริงแล้วผู้ชายยังให้ความสำคัญกับเรื่องนี้					
4. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีคุมกำเนิด จากการเรียนในชั้นเรียน					
5. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะไม่อยู่ด้วยกันสองต่อสองกับเพื่อนชายในที่ลับตา เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ					
6. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะปกป้องตนเองจากเพื่อนต่างเพศ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง					
7. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะระมัดระวังตัวเองไม่ให้ผู้ชายมาลวงเกินทางเพศ					
8. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าถ้ายังไม่พร้อมต่อความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูบุตรก็จะไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก					

ข้อคำถาม	ความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศ ก่อนเวลาอันสมควร				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าถ้ามีการตั้งครรภ์ จะต้องมีความรับผิดชอบในการ อบรมเลี้ยงดูบุตร					
10. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะบอกให้ เพื่อนๆ ทราบว่าการทำแท้งมีผล เสียมากกว่าผลดีคือเสียค่าใช้จ่ายสูง เสี่ยงต่อชีวิตและมีความ ผิดทางกฎหมายอาญา					

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามข้อที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน โดย

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านพอประมาณ
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน
 แต่บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านเพียงเล็กน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้ารีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ					
2. ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้					
3. ข้าพเจ้ามักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปโรงเรียนให้เสร็จในตอนเย็น เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาตอนเช้าวันรุ่งขึ้น					
4. ข้าพเจ้าจะไม่รับประทานขนมที่ข้าพเจ้าชอบให้หมดในครั้งเดียว นอกจากว่าขนมนั้นจะเสียถ้าเก็บไว้นาน					
5. เมื่อใกล้เวลาสอบข้าพเจ้าจะขยันมากเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เข้าใจบทเรียนที่ครูสอน และจะได้สอบได้คะแนนดี					
6. เมื่อข้าพเจ้าขี้เกียจ ข้าพเจ้าจะไม่แปรงฟันในตอนเช้า					
7. ข้าพเจ้ามักลืมทำการบ้านเสมอ					

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้ากลัวสายตาเสีย จึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด					
9. เมื่อได้ขนมที่ข้าพเจ้าชอบ ข้าพเจ้าทนไม่ไหวที่จะต้องเก็บไว้กินทีละน้อย					
10. ข้าพเจ้าชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่ม เพื่อให้หนังสือไม่เก๋าง่าย					
11. ข้าพเจ้าทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อยๆ ไว้กินพรุ่งนี้					
12. ข้าพเจ้าชอบขีดเขียนลงในหนังสือจนสกปรก					
13. ข้าพเจ้าอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดีๆ					
14. เมื่อมีคนขัดใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามักจะฉวยสิ่งใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ					
15. ข้าพเจ้าไม่ชอบสอบตก จึงขยันดูหนังสือเรียน					
16. แม้ร่างกายจะสกปรก ข้าพเจ้าก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่ชอบอาบน้ำ					
17. ข้าพเจ้าจะไม่ใช้เงินจนหมด เพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่มีความเงินใช้					
18. เมื่อข้าพเจ้าได้รับเงินเพื่อที่จะใช้จ่ายตลอดอาทิตย์ หรือตลอดเดือน แต่ถ้าข้าพเจ้าเห็นของที่อยากได้มาก และราคาแพง ข้าพเจ้าจะซื้อและยอมอดหลังจากนั้น					
19. ข้าพเจ้าไม่ขัดใจเพื่อน เพื่อที่จะได้มีเพื่อนมากๆ					
20. เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ข้าพเจ้ามักจะหยิบชิมก่อนเสมอ					

แบบสอบถามวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์ทางเพศ

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามข้อที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน โดย

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านพอประมาณ
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน
 แต่บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่านเพียงเล็กน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของท่าน

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่ชายหนุ่ม และหญิงสาวอยู่กันตามลำพังสองต่อสอง เป็นเรื่องปกติ ✓					
2. ข้าพเจ้าคิดว่า การแสดงความสัมพันธ์ทางเพศ ผู้หญิงสามารถเป็นฝ่ายเริ่มได้					
3. ข้าพเจ้าคิดว่า การคบหากันระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาวควรอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม มิฉะนั้นแล้วผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียหาย					
4. ข้าพเจ้าคิดว่า การที่ชายหนุ่มถูกเนื้อต้องตัวหญิงสาวเป็นสิ่งไม่ควรปฏิบัติ					
5. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการมีท้องก่อนแต่งงาน					
6. ข้าพเจ้าคิดว่า ชายหนุ่มและหญิงสาวที่รักกันไม่ควรแสดงพฤติกรรมลวนลามทางเพศ					
7. ข้าพเจ้าคิดว่า การให้หญิงสาวรักนวลสงวนตัวเป็นความคิดที่ล้าสมัย					

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้าคิดว่าการเดินจับมือหรือโอบไหล่ ระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาว เป็นเรื่องปกติ ✓					
9. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการแสดง "บทรัก" ในละครที่ออกอากาศทางโทรทัศน์					
10. ข้าพเจ้าคิดว่าการแสดงความรัก เช่น การจูบ และการโอบกอดกันระหว่างสามี ภรรยา ควรกระทำในที่ส่วนตัว ✓					
11. ข้าพเจ้าคิดว่าการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องลับเฉพาะ					
12. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการตอบคำถามเชิงยั่วเย้าทางเพศในวารสารบางประเภท					
13. ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรนำจุดเด่น หรือจุดด้อยที่เกี่ยวกับสรีระทางเพศมาเปิดเผย					
14. ข้าพเจ้าคิดว่าการพูดคุยในเรื่องเพศของกลุ่มวัยรุ่นเป็นเรื่องปกติ ✓					
15. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่เน้นรูปร่างชัดเจน ✓					
16. ข้าพเจ้าคิดว่าการแต่งกายที่เปิดเผยสัดส่วนเป็นการส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ทางเพศ					
17. ข้าพเจ้าคิดว่าการสวมเสื้อสายเดี่ยวหรือเกะอก ไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงไทย					
18. ข้าพเจ้าคิดว่าการสวมเสื้อสายเดี่ยวหรือเกะอกเป็นเรื่องของแฟชั่น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการยั่วเย้าทางเพศ ✓					
19. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่น ✓					

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20. ข้าพเจ้าเห็นว่าการตั้งครรภในขณะที่ยังเรียนหนังสือเป็นเรื่องปกติ					
21. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "ชาย-หญิง อยู่ใกล้กันเปรียบเสมือนน้ำมันกับไฟ" ซึ่งพร้อมจะติดไฟได้ทุกสถานที่และโอกาส					
22. ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ว่าจะไม่ "ชิงสุกก่อนห่าม" เด็ดขาด					
23. ข้าพเจ้าคิดว่าสามีและภรรยาควรแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เปิดเผยจนเกินไป					
24. ข้าพเจ้าคิดว่าการแต่งงานคือเวลาที่เหมาะสมในการมีความสัมพันธ์ทางเพศ					
25. ข้าพเจ้าคิดว่าการล่วงเกินทางเพศของคนที่รักกันไม่เป็นเรื่องเสียหายแต่อย่างใด					
26. ข้าพเจ้าคิดว่าแม้จะแต่งงานกันแล้วก็ไม่สมควรแสดงอาการโอบกอดหรือจูบกันในที่เปิดเผย					
27. ข้าพเจ้าคิดว่าประเพณีการแต่งงานเป็นสิ่งดีงาม					
28. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าถ้าจะมีคู่ครอง จะต้องจัดการแต่งงาน แม้จะเป็นพิธีง่ายๆ ก็ตาม					
29. ข้าพเจ้าคิดว่า "การทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน" เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ✓					
30. ข้าพเจ้าคิดว่าการจัดงานแต่งงานให้ถูกต้องตามประเพณีเป็นเรื่องที่ทำให้สิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น					

ภาคผนวก ค

ชุดการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร.

ชุดที่ 1

เพศศึกษากับวัยรุ่นหญิง

- ความสำคัญ**
1. เพื่อให้ทราบถึงการบรรลุสู่พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง
 2. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะการคบเพื่อนต่างเพศ
 3. เพื่อให้ตระหนักถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

- วิธีการ**
1. อภิปรายร่วมกัน
 2. กิจกรรมกลุ่ม
 3. สรุปร่วมกัน

เพศศึกษากับวัยรุ่นหญิง

วันนี้เราจะมาคุยกันถึงเรื่องเพศศึกษา นักเรียนทราบไหมว่าเพศศึกษาคืออะไร ?

สรุปได้ว่าเพศศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต สังคม ศีลธรรม และจริยธรรม มีเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ ซึ่งจะช่วยให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับวัยของตนและสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ประจำ และจะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ในฐานะที่นักเรียนทุกคนเคยเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษามาแล้ว ขอให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกัน กลุ่มละ..... คน แล้วช่วยกันคิดว่าอะไรเป็นตัวบอกว่าเด็กหญิงและเด็กชายเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นแล้ว ให้เวลา 10 นาที

สรุป	วัยรุ่นหญิง	วัยรุ่นชาย
	- มีหน้าอก	- เสียงแตก ห้าว และหุ้ม
	- มีสะโพก	- ไหล่และหน้าอกขยายกว้างขึ้น
	- มีประจำเดือน	- มีการผลิตและหลั่งน้ำอสุจิ → ผันเปียก

โดยทั่วไปทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะเข้าสู่ความเป็นวัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 10-14 ปี ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละคน ลักษณะที่เด่นชัดที่สุดของผู้หญิง คือ การมีประจำเดือน ลักษณะที่เด่นชัดที่สุดของวัยรุ่นชาย คือ มีการผันเปียก ซึ่งทั้งการมีประจำเดือน และการผันเปียกของเด็กหญิงและเด็กชายมีภาวะทางเพศ หรือมีความต้องการทางเพศ หรือมีความสามารถที่จะให้กำเนิดลูกหลายได้ ซึ่งถ้าหากวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ป้องกัน จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการ การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ นำไปสู่ปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาการเรียน การทำแท้ง การไม่ยอมรับ หรือไม่มีความผูกพันกับบุตรในครรภ์ซึ่งจะนำไปสู่การทอดทิ้งเด็กได้ ฯลฯ

แล้ววัยรุ่นเขาต้องการหรือสนใจเรื่องอะไรกันบ้าง

ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าวัยรุ่นมีความต้องการหรือสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งก็ไม่จำเป็นต้องปฏิเสธเพราะเป็นเรื่องปกติ การสนใจเพศตรงข้ามเป็นธรรมชาติของวัยรุ่น การที่วัยรุ่นจะคบเพื่อนต่างเพศไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาดในสังคมปัจจุบัน แต่วัยรุ่นที่คิดจะมีคู่ครองต้องระวังตนเองให้คบกันในขอบเขตที่เหมาะสม

ลักษณะการคบเพื่อนต่างเพศ

1. คบแบบเพื่อน
2. คบแบบคู่ควงหรือคู่รัก

วัยรุ่นชายและหญิงต้องการตอบสนองทางเพศแตกต่างกัน

ในการคบกันแบบคู่ควงหรือคู่รัก วัยรุ่นหญิงต้องการเพียง "ความรัก" ความรู้สึกอบอุ่นใจ มีคนปกป้อง ห่วงใย ต้องการความโรแมนติกเท่านั้น

ส่วนในวัยรุ่นชายเริ่มต้องการ "ความใคร่" ซึ่งฝ่ายหญิงอาจเพลี่ยงพล้ำ ถ้าปล่อยตัวปล่อยใจให้เคลิบเคลิ้มไปกับอารมณ์โรแมนติกโดยไม่รู้ตัว

ซึ่งผลของการเผลอตัวเผลอใจอาจทำให้วัยรุ่นตั้งครรภ์ก่อนถึงเวลาอันสมควร ซึ่งตัวเราเอง ครอบครัวย และสังคมยอมรับไม่ได้

ดังนั้น เราจึงควรลองถามตัวเองว่าจะเกิดอะไรขึ้น ถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่เรียน ขอให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้ ให้เวลา 10 นาที

- พ่อแม่จะว่าอย่างไร
- การเรียนที่โรงเรียนจะเป็นอย่างไร
- เพื่อนบ้านเขาจะพูดกันว่าอย่างไร
- พ่อของลูกจะรับผิดชอบหรือไม่
- จะตั้งครรภ์ต่อไปหรือไม่
- จะเลี้ยงลูกอย่างไร
- จะผิดศีลธรรมและจะเป็นตราบาปหรือไม่

ชุดที่ 2

ความรักกับการควบคุมทางอารมณ์

<u>ความสำคัญ</u>	1. เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างชาย-หญิง 2. เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ 3. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
<u>วิธีการ</u>	1. บรรยายเกี่ยวกับความรัก 2. อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างชาย-หญิง 3. ยกตัวอย่างความคิด ความรู้สึกของผู้ชาย และสถานการณ์ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ความรักกับการควบคุมทางอารมณ์

เมื่อถึงวัยรุ่นเป็นเรื่องปกติที่ทั้งผู้ชายและผู้หญิงต่างเริ่มสนใจเพศตรงข้าม และมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบของความรักขึ้นมา ซึ่งมักจะเริ่มต้นจากความรู้สึกชอบพอกัน อารมณ์รักที่เกิดขึ้นจะทำให้ทั้งคู่รู้สึกคิดถึงกัน อยากเห็นหน้า พูดคุยใกล้ชิดกัน ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้หญิง ใครที่มีแฟนแล้วหรือยังไม่มีก็ตาม สมมติว่าถ้าเรามีแฟน เราจะรู้สึกอย่างไร ? แล้วคิดว่าแฟนเราเขาคิดและรู้สึกกับเราอย่างไร ?

ความรักทำให้คนมีพลัง ชีวิตที่มีความรักจะเต็มไปด้วยความสดใสกระชุ่มกระชวย แต่อารมณ์รักของผู้หญิงและผู้ชายก็มีการแสดงออกที่แตกต่างกันอยู่ไม่น้อย เพราะธรรมชาติสร้างให้ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกายและจิตใจ และนั่นเป็นสาเหตุที่อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาได้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

นักเรียนอยากทราบไหมว่าผู้ชายเขาคิดแตกต่างจากเราอย่างไร

จากผลการสำรวจของคูเร็กซ์โกลบอล เช็กซ์ เซอร์เวย์ 1999 : มุมมองของวัยรุ่น โดยสำรวจในวัยรุ่นอายุ 16-21 ปี จาก 14 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย พบว่า 36% คาดหวังว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักในเดือนแรกที่คบกัน 77% คาดหวังว่าคงไม่เกิน 3 เดือนแรกที่คบกัน

นอกจากนี้ผลงานวิจัยของอาจารย์เอแบค ยังระบุว่าอันตรายสุดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน นักศึกษาที่มาเช่าหอพักอยู่ เวลาออกเทมมีสิทธิ์ถูกแฟนใช้กำลังบังคับให้เสียสาวสูง เพราะสถานที่เอื้ออำนวย และงานวิจัยนี้ยังบอกอีกว่า “ชายไทยทุกคนเมื่อมีแฟน แต่ละคนมุ่งที่จะลวงล้าความบริสุทธิ์ของฝ่ายหญิงแทบทั้งสิ้น”

จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นมักเกิดที่แหล่งเที่ยวกลางคืนก่อนเป็นอันดับแรก ไม่ว่าจะเป็นผับ หรือเซด เพราะหลังจากเหล้าเข้าปากไป สิ่งแรกที่ผู้ชายนึกถึงร้อยทั้งร้อยก็คือพรหมจรรย์ของฝ่ายหญิงที่ตนเองพาไปด้วย และพยายามหาโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วยตลอดเวลา และผลการวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่าในช่วงที่ดื่มเหล้าอย่างสนุกสนานเฮฮาในดิสน์โก้ เชนนั้น หญิงสาวที่ออกเที่ยวกลางคืนยังมีความเสี่ยงที่จะถูก “วางยา” ทั้งจากชายหนุ่มที่ไปด้วย และชายหนุ่มที่รู้จักกันชั่วข้ามคืนเช่นกัน

จากสภาพวัฒนธรรมและการเลี้ยงดูของคนไทยที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงค่อนข้างมาก โดยเฉพาะเพศชายจะมีสิทธิในการแสดงออกทางด้านเพศสัมพันธ์มากกว่า ขณะที่ผู้หญิงจะถูกกดไว้ตลอด ผลที่เกิดขึ้นคือเมื่อฝ่ายหญิงพลาดท่าเสียทีลงไปก็ไม่กล้าบอกใครแม้กระทั่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะสังคมมักจะโทษฝ่ายหญิงเสมอว่าไปเปิดโอกาสให้เอง โดยยินยอมให้ผู้ชายใกล้ชิดสองต่อสอง สังคมจะไม่มองว่าทำไมผู้ชายไปทำอย่างนั้นแต่จะบอกว่าทำไมผู้หญิงไปเปิดโอกาส ทำไมผู้หญิงถึงยอม

นอกจากนี้จะขอเสริมตัวอย่างความรู้สึกนึกคิดของเพศชายที่ได้อ่านมาจาก Internet ว่าเขารู้สึกกันอย่างไร

1. บอมย์ วัย 14 ปี “รู้สึกตอนอายุ 12-13 ปี เริ่มมองผู้หญิงสวย อยากมีแฟน ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น ก็พยายามจีบผู้หญิงแข่งกับเพื่อนว่าได้กี่คน ทั้ง ๆ ที่ก็ไม่ได้ชอบทุกคน”
2. ปู วัย 14 ปี “บางเรื่องก็คุยกันได้เฉพาะผู้ชาย ผู้หญิงไม่ควรรู้เลย เพราะเขาอาจเห็นเราเป็นคนทะเล้น เวลาผู้หญิงมากอดคอก็อธิษฐานว่าอะไรจะเนี่ย พูดไม่ถูกเหมือนกัน แต่มั่นใจอยู่ในใจ”
3. ตะ วัย 15 ปี เริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ชั้น ม.1 เล่าว่า “พ่อแม่ก็รู้ แต่ก็ไม่ได้ห้ามแค่บอกว่าอย่าทำลูกสาวใครท้อง อย่าติดเอดส์ แล้วก็เรียนหนังสือให้จบ แค่นั้น”
4. “ถ้าถามเด็กผู้ชายว่าผู้หญิงผู้ชายไปจู๋กันด้วยกัน จับมือกัน ผู้ชายคิดอะไร คำตอบก็คือเรื่องบนเตียง ซึ่งไม่รู้ว่ารักหรือเปล่า ส่วนใหญ่ผู้ชายจะไม่ระวังและมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ความพร้อมก็คือโอกาสได้เที่ยวเรค ได้ไปต่อกัน มีที่ที่เหมาะสม
5. “ถามเด็กผู้ชายว่าแฟนคนปัจจุบันคือคนที่ จะแต่งงานด้วยไหม เด็กผู้ชายส่วนใหญ่ตอบทันทีว่าไม่ใช่ เดี่ยวก็เปลี่ยน”
6. “สำหรับผู้ชาย เช็กซ์ก็คือเช็กซ์ ระบายความต้องการทางเพศเสร็จก็จบไปเหมือนกัน อาหารมือหนึ่ง”

จากตัวอย่างทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าผู้ชายกับผู้หญิงมีความคิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน คือ ผู้ชายคิดแต่จะล่วงเกินผู้หญิง ดังนั้นเราซึ่งเป็นผู้หญิงต้องระวังตัวระวังใจของตัวเอง หากคิดว่าไม่ต้องการเสียสาวก่อนวัยอันควร และคิดว่าเรายังไม่สามารถรับผิดชอบตัวเองได้ ทางเลือกที่ดีก็คือพยายามหลีกเลี่ยงการอยู่ด้วยกันสองต่อสองกับคนที่เรารักในที่ลับตาคน อย่าคิดว่าฉันเนี่ยคนใจแข็งคงเอาตัวรอดได้ เพราะความรักกับความใคร่มักเกิดขึ้นพร้อมๆ กันเสมอ

เมื่อพูดถึงความรักก็มีหลายประเภทแล้วแต่เจ้าของทฤษฎี แล้วความรักสำหรับตัวนักเรียนคิดว่าเป็นอะไร ?

ความรักแบ่งง่ายๆ เป็น 4 เกรด มีอะไรบ้าง : รักใคร่ใฝ่กามา รักหวังวิวาห์มาคู่กัน รักแบ่งปันความสุข รักยอมทุกข์เพื่อสุขเธอ เกรด 1 ถือว่าตก เกรด 2 ถือว่าผ่าน เกรด 3 แปลว่าดี เกรด 4 นี่ถึงเลิศ

เกรด 1 รักใคร่ ใฝ่กามา : มีกามารมณ์เป็นตัวนำ เห็นปุ๊บรักปั๊บ เกิดง่ายจบง่าย ไม่ยั่งยืน ไม่ผูกพัน ประเภทกะพินแล้วทิ้ง

เกรด 2 รักหวังวิวาห์มาคู่กัน : เป็นความรักที่พัฒนาความสัมพันธ์เป็นความผูกพัน เป็นความรู้สึกที่นำไปสู่การใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างคนสองคน รู้สึกรับผิดชอบ มีความจริงใจ ต้องการใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ภาษาชาวบ้านเรียก "รักจริงหวังแต่ง"

เกรด 3 รักแบ่งปันความสุข : เป็นความรักแบบปรารถนาดี ไม่มีเรื่องเช็กเข้ามายุ่งเกี่ยว ข้อองค์ประกอบของความรักเกรดนี้คือ

อะไรก็ตามที่ทำแล้วอีกฝ่ายหนึ่งมีความสุข : เราจะทำสิ่งนั้นสม่ำเสมอ

อะไรก็ตามที่ทำแล้วอีกฝ่ายหนึ่งมีความสุข : เราจะหลีกเลี่ยง

หากอีกฝ่ายทำให้เราทุกข์ เสียใจ เจ็บปวด : เราจะให้อภัย

เกรด 4 รักยอมทุกข์เพื่อสุขเธอ : เป็นรักอย่างอุทิศรักด้วยความเสียสละเพื่อให้คนที่รักสมหวัง และมีความสุขโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน แม้บางครั้งเราอาจต้องยอมทุกข์ใจหรือเจ็บปวดก็เพื่อคนที่เรารัก ตัวอย่างของความรักในระดับนี้คือ ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก

ถ้ามีหนุ่มคนไหนมาบอกรักเรา ลองพิจารณาว่าเขารักเราเกรดไหน ถ้าเขาให้เกียรติเรา เอาใจใส่ความรู้สึกของเรา ห่วงใยยามเราเป็นทุกข์ ซื่อสัตย์ต่อความจริงใจที่เรามีให้เขาอย่างนี้ประมาณได้ว่าเป็นความรักเกรด 2 ขึ้นไป ให้อะไรเวลาในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ปรับตัวสำหรับความแตกต่าง ตัดสินใจแต่งงานเมื่อพร้อม ชีวิตก็จะ Happy ending อย่างที่หลายคนเข้าใจ

ใบความรู้

ประเภทของความรัก

1. ความรักที่ไม่อิงอารมณ์ใคร่ (Unromantic love) ธรรมชาติของความรักนี้จะมั่นคง ยืนยาว และเป็นความรักที่ต่างจากรักของคู่รักหรือสามีภรรยา
 - ความรักระหว่างพ่อแม่ลูก อยู่บนรากฐานของความผูกพันทางใจ และสายเลือด
 - ความรักระหว่างพี่น้อง เป็นความรักที่เกิดจากความผูกพันกระชับ ความสนิทสนม
 - ความรักระหว่างเพื่อน ในวัยรุ่นความรักนี้ดูจะเป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ เพราะต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
2. ความรักฉันทคู่รัก หรือรักด้วยใจพิศواسปรารถนา (Romantic love) เป็นความรักที่ผสมผสานระหว่างอารมณ์รักใคร่ และดึงดูดด้านสรีระ ทำให้คนรู้สึกอ่อนไหว เปราะบาง สับสน ความตื่นเต้นบางครั้งก็เจ็บปวดรวดร้าว
 - ความรัก vs ความหลงใหล เป็นความรู้สึกที่ชอบ สนใจ และดึงดูดใจอย่างรุนแรง เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเต็มไปด้วยความเร้าร้อนกระวนกระวาย ทำให้คนขาดเหตุผลและ “ตาบอด”
 - ความรัก vs ความริษยาหึงหวง เป็นความรักที่แฝงด้วยความรู้สึกเป็นเจ้าของ มุ่งหวัง และเรียกร้องความรักความสัตย์ซื่อจากอีกฝ่ายตลอดเวลา

ใบความรู้ คติรักของวัยรุ่น

1. สักวันหนึ่งฉันจะได้พบคนที่ถูกใจที่สมบูรณ์แบบ เป็นความใฝ่ฝันว่าสักวันหนึ่งจะต้องได้พบคู่รักที่ดีพร้อม ความรู้สึกนี้อยู่บนรากฐานของ Romantic love
2. รักแท้เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในชีวิต อยู่บนความเชื่อที่ว่ารักแท้มิใช่ความหลงใหล ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างรักแท้กับอารมณ์อื่นๆ ออกจากกันได้นอกจากจะผ่านประสบการณ์ความรักมายาวนาน
3. ความรักไม่เคยเปลี่ยนแปลง คำพูดที่พบเสมอๆ ของคนที่ถือคติแบบนี้คือ "สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างเรา คือ เรารักกันและกัน"
4. สิ่งภายนอกกำหนดความรัก จะไม่เชื่อว่าความรักเกิดจากสิ่งที่ฝังอยู่ในความรู้สึกของตัวเอง แต่มาจากพฤติกรรม บุคลิกภาพ และประสบการณ์ของเขา
5. ความรักขจัดได้ทุกปัญหา ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากความผิดหวังว่าฉันใจเมื่ออีกฝ่ายไม่ได้ยื่นมือเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังที่คาดหวังไว้ ความรักจะช่วยแก้ปัญหาได้ก็ต่อเมื่อต่างฝ่ายต่างก็ได้คำนึงถึงจิตใจและความต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง
6. ความรักที่ดีที่สุด คือ ความรักที่ปราศจากความเห็นแก่ตัว

ในความรู้ รักในแง่คิดของมาสโลว์

นักจิตวิทยาชื่อ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้พูดถึงเรื่องความรักไว้ว่า

- คนเราต้องการความรักที่มั่นคง แต่คนที่เปลี่ยนไปรักคนใหม่อยู่เรื่อย ๆ หรือตกหลุมรักบ่อย ๆ เพราะต้องการรักษาความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจให้คงอยู่
- ความรักมักจะจบลงเพราะความโกรธและความเบื่อบ่อยเนื่องจากเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวกจะทำให้คนลืมนึกถึงใจเขาและเลิกพยายามที่จะยอมรับอีกฝ่ายหนึ่ง
- องค์ประกอบของความรักจะต้องมีมิตรภาพ มีการแบ่งปันให้ความนับถือต่อกัน การยอมรับกันและมีความยืดหยุ่น
- ความรักที่มีคุณภาพต้องให้ความสำคัญกับความคิด และความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อต้องการการตัดสินใจ ควรระมัดระวังอย่างมาก เพราะอาจเกิดผลกระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างกันได้ และสิ่งที่ควรระวังคือ อย่าตัดสินใจแบบเผด็จการ เนื่องจากจะทำให้อีกฝ่ายรู้สึกถูกกดขี่และคับข้องใจ

ชุดที่ 3

คุณค่าความเป็นหญิง

วิธีการ

วิธีที่ 1

ให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง “วัยรุ่นน่ารัก” จากเทปวิดีโอ กรมสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้ถามข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ “คุณค่าความเป็นหญิง” อย่างไรบ้าง โดยสุ่มนักเรียนประมาณ 10 คน คนละ 1-2 ข้อ (หลังจากดูวิดีโอ)

เวลา

20 นาที

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กับ “คุณค่าความเป็นหญิง” หลังจากดูวิดีโอ และนำไปใช้กับนักเรียนอย่างไรบ้าง

วิธีที่ 2

ผู้วิจัยอธิบายเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และนักเรียนได้เห็นคุณค่าของตัวเองมากขึ้น โดยมีเนื้อหาดังนี้

เวลา

20 นาที

ใบความรู้

1. ความรักระหว่างชายหญิง

- ผู้ชาย - คิดเข้าข้างตัวเอง หากเปิดโอกาสให้เขาจับมือถือแขน และจับไปถึงไหน ๆ ก็เป็นเรื่องยากที่จะบอกให้เขาหยุด เมื่ออารมณ์เขาเคลิบเคลิ้มยังไม่อยู่ “ผู้ชายไม่ได้คิด ไม่ได้รู้จัก และไม่ได้ต้องการเช่นเดียวกับผู้หญิง”
- ผู้ชายเข้าใจว่าผู้หญิงอยากมีเพศสัมพันธ์ด้วย
- ผู้หญิง - ผู้หญิงต้องการเพียงอยู่ใกล้ๆ คนรัก แค่มองตาหรือจับมือกันก็อบอุ่น และสุขใจพอแล้ว

2. ความรัก ความใคร่ ภูมิใจตัวเองก่อน

- ท่านพร้อมที่จะรับผลที่จะตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ เช่น การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
- ท่านแน่ใจได้อย่างไรว่า ผู้ที่ท่านจะมีเพศสัมพันธ์ด้วยมีโรคติดต่อร้ายแรงอยู่ในตัวหรือไม่ เช่น โรคซิฟิลิส หนองใน ตับอักเสบบี โรคเอดส์

“ท่านเป็นหญิงหรือชายโปรดคำนึงถึงความถูกต้องตามท่านองคลองธรรม ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และการระแวงระวังเพื่อความปลอดภัยของตัวเอง

3. ความคิดเรื่อง “พรหมจรรย์” ในทัศนคติของผู้ชาย เพื่อให้ผู้หญิงเห็นว่า “พรหมจรรย์” มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

วิธีที่ 3

ผู้วิจัยสรุปถึงประโยชน์ของการรักษาวลสงวนตัวพร้อมทั้งสุภาพิตสอนหญิงให้

ผู้หญิงจัก รักษาวลสงวนตัว

เวลา 10 นาที

ชุดที่ 4

ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

ความสำคัญ

1. เพื่อให้ทราบถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรม "รักนวลสงวนตัว"

วิธีการ

1. ยกตัวอย่างสถานการณ์
2. นักเรียนอภิปรายร่วมกัน
3. บรรยาย
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนนำเสนอเกี่ยวกับผลทางบวกและผลทางลบของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ยกตัวอย่าง (แผ่นใส) 1. “เสียความบริสุทธิ์ตอนอายุ 14 ปี กับพี่ชาย เพราะรักก็เลยยอม พอท้องได้ 2 เดือน เขาก็ออกเงินให้ไปทำแท้ง ที่แรกก็กลัวๆ กล้าๆ คิดจะเอาไว้เหมือนกัน แต่อายุยังไม่ถึง 20 ปี เลยก้าวลำบาก ก็เลยตัดสินใจทำ”

2. “ครั้งแรกที่รู้ว่าท้องก็พยายามกินยาสตรีเพราะคิดว่าจะช่วยขับเลือด แต่ก็ไม่ได้ผล พอพี่สาวรู้เลยพาไปทำแท้ง คนไปเยอะมาก นั่งรอกันเป็นร้อย เขาทำให้สดๆ เลยแค่ 3 นาที เจ็บที่สุดในชีวิต และคิดว่าชีวิตนี้คงไม่กล้าท้องอีกแล้ว”

3. “แม้ว่าจะไม่ได้ท้อง ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในสายตาของสังคมก็ถือว่าเป็นคนไม่ดี บวกกับความเชื่อที่ว่าผู้ชายสามารถดูออกจะทำให้ผู้หญิงเหล่านั้นขาดความมั่นใจในการสร้างความสัมพันธ์แบบมั่นคง”

จากตัวอย่างที่นำมาให้นักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

หากมีเพศสัมพันธ์โดยยังไม่พร้อม...จะเกิดอะไรขึ้น ?

ความพร้อมเป็นเรื่องที่ไม่มีใครบอกได้ แต่เป็นเรื่องที่บอกตัวเราเองได้ สิ่งที่เราต้องคิดคือ “เราอยากให้หรือจะยอมให้อะไรเกิดขึ้นกับชีวิตบ้าง” วัยรุ่นหลายคนมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ตัดสินใจ เนื่องจากอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ และไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตัวเอง เพราะฉะนั้นการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องสำคัญที่พวกเราทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ เราไม่ควรตัดสินใจจากเพื่อนหรือคนส่วนใหญ่เพราะแต่ละคนก็มีเหตุผลแตกต่างกันออกไป

ขอให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม และแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าผลของการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่พร้อม และไม่ได้ป้องกันมีอะไรบ้าง ทั้งผลทางบวกและผลทางลบ

ผลทางบวก

- มีความสุข สนุก มั่นใจ ได้ปลดปล่อย รู้สึกโล่ง ► ซึ่งไม่คุ้ม เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ภายหลัง

ผลทางลบ

- กังวล ไม่สบายใจ กลัวคนอื่นรู้
- พ่อแม่ผิดหวัง เสียใจ
- ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์
- คนรอบข้างแสดงท่าทีรังเกียจ
- ต้องรับภาระเพิ่มทั้งที่ตัวเองยังไม่พร้อม
- เสียอนาคต ต้องออกจากโรงเรียน
- เสียโอกาสดี ๆ ที่จะได้รับในอนาคต
- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอ็ดส์
- ผลกระทบทางสังคมมีต่อผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

ชุดที่ 5

เรื่อง 1. ผลเสียจากการทำแท้ง

2. วิธีป้องกันก่อนตัดสินใจทำแท้ง

จุดประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการตัดสินใจทำแท้ง และผลกระทบที่ได้รับ

2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลเสียของการทำแท้ง

วิธีการ 1. อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจทำแท้ง 4 ข้อ คือ

ใบความรู้เรื่อง - ความกังวลใจว่าจะตั้งครรภ์

- การกำหนดวิธีการ

- การหาเหตุผลเพื่อการทำแท้ง

- การลงมือทำแท้ง

2. การจัดทำกิจกรรมกลุ่มโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกใบความรู้ 4 หัวข้อ นำมาวิเคราะห์ร่วมกัน แล้วนำเสนออภิปรายหน้าชั้น

3. ผู้วิจัยอธิบายผลเสียของการทำแท้ง (ตามใบความรู้ที่ 5) และนำเสนอวิธีป้องกันก่อนตัดสินใจทำแท้ง (ตามใบความรู้ที่ 6)

เวลาทั้งหมด 60 นาที

ใบความรู้ที่ 1 ความกังวลใจว่าจะตั้งครรภ์

1. การรับรู้ถึงภาวะการตั้งครรภ์ เช่น การขาดประจำเดือน อาการแสดง และการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การรับรู้ โดยบังเอิญ
2. ความรู้สึกของผู้หญิงเมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์
3. การกำหนดความหมายของการตั้งครรภ์เป็น 3 ลักษณะ คือ การตั้งครรภ์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับหญิงที่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว , การตั้งครรภ์ที่มีฝ่ายชายรับรองความเป็นพ่อของบุตรในครรภ์ , การตั้งครรภ์เป็นการะับผิดชอบที่ผู้หญิงต้องเลี้ยงดูบุตรที่เกิดมาให้เจริญเติบโตต่อไป

ความกังวลใจว่าจะตั้งครรภ์ คือ หญิงที่ไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้วางแผนที่จะตั้งครรภ์จะมีเป็นลำดับแรกทันที ภายหลังที่ตระหนักว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นกับร่างกายของตนเอง

ใบความรู้ 2 การกำหนดวิธี

ผู้หญิงมีวิธีคิดในการกำหนดการเลือกอยู่บนพื้นฐาน สภาพความเป็นจริงของชีวิตตนเองเป็นสำคัญ ตัวอย่างสถานการณ์ คือ

1. การคาดหมาย ผลกระทบที่จะได้รับหากเก็บครรภ์เอาไว้ เช่น ความอับอายที่สังคมมองว่าเป็นคนไม่ดี
2. ประสบการณ์ส่วนตัวของผู้หญิง เช่น การเคยผ่านประสบการณ์ทำแท้งมาแล้ว
3. เหตุการณ์ในชีวิตเปลี่ยนแปลงไปภายหลังตั้งครรภ์ เช่น ฝ่ายชายหลบหนี หายหน้าไป
4. การเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ใบความรู้ 3

การหาเหตุผลต่อรองพร้อมตัวอย่างสถานการณ์

1. กรณีตัดสินใจเลือกการทำแท้ง สิ่งสำคัญอันดับแรก คือ ควรทราบว่าผู้หญิงมีความเชื่อหรือคิดต่อการทำแท้งอย่างไร และให้ความหมายการทำแท้ง
 - 1.1 ความคิดของผู้หญิงต่อการทำแท้ง
 - เป็นการกระทำผิดบาป
 - เป็นเรื่องการสูญเสีย
 - เป็นอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพ
 - 1.2 วิธีการหาเหตุผลต่อรองในการทำแท้ง
 - หลีกเลี่ยงการทำแท้งโดยตรง
 - ให้ความหมายการทำแท้งใหม่
 - การยอมรับโดยหาเหตุผลหักล้างหรือเปรียบเทียบ
2. การหาเหตุผลต่อรองกรณี เลือกการตั้งครรภ์ต่อไป
 - 2.1 มีฐานะยากจน รายได้น้อย
 - 2.2 วิธีหาเหตุผลต่อรองในการเลือกการตั้งครรภ์
 - การหลบหนีไปอยู่ที่อื่นชั่วคราว
 - การอยู่ร่วมกับคนที่มีปัญหาเหมือนกัน
 - การคลอดแล้วยกลูกให้ผู้อื่น
 - การคาดหวังว่าฝ่ายชายจะกลับมายอมรับบุตร

ใบความรู้ 4

การลงมือทำแท้ง และตัวอย่างสถานการณ์

1. กรณีการลงมือทำแท้ง แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ
 - ความคิด ความรู้สึกก่อนการทำแท้ง เช่น การทำแท้งเป็นความลับ
 - ความคิดความรู้สึกขณะทำแท้ง เช่น รู้สึกเจ็บปวดได้รับการรักษา
 - ความคิดความรู้สึกภายหลังการทำแท้ง
2. กรณีเลือกการตั้งครรภ์ต่อไป
 - ความคิดความรู้สึกขณะตั้งครรภ์ เช่น วางแผนเกี่ยวกับลูกและตนเอง
 - ความคิดความรู้สึกภายหลังคลอด เช่น ต้องการยกลูกให้คนอื่น

ใบความรู้ 5

ผลเสียของการทำแท้ง

และวิธีป้องกันก่อนตัดสินใจทำแท้ง

ผลเสีย

1. การกระทำผิดอาชญากรรมตามประมวลกฎหมายอาญา
2. ภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง เช่น การตกเลือด , มดลูกทะลุ , การอักเสบติดเชื้อ , รกค้าง , บาดเจ็บ

วิธีป้องกันก่อนตัดสินใจทำแท้ง

1. เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น เมื่อเกิดพลาดพลั้งไปแล้ว ขอให้ตั้งใจให้ดี อย่าด่วนทำร้ายตัวเอง หรือเด็กในท้องก่อนอื่นต้องคุยกับคู่ของเราว่า เขาคิดจะทำอะไรต่อการตั้งครรภ์ , การเลี้ยงลูก และอนาคตด้านการเรียน
2. อย่าพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เราจำเป็นต้องปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์ที่เรารู้สึกได้ว่า ไว้วางใจได้ อาจเป็นพ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือครู เพื่อขอคำปรึกษา และหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน
3. หากคิดว่าปรึกษาคนใกล้ตัวไม่ได้ เพราะกลัวเขาอาจรับไม่ได้ สามารถปรึกษาได้กับสถาบันพัฒนาประชากร หรือสมาคมวางแผนครอบครัว ซึ่งมีศูนย์บริการรับปรึกษาปัญหาการตั้งครรภ์อยู่ในชุมชนทั่วไปที่อยู่ใกล้บ้าน เพื่อพูดคุยและหาทางออกที่เหมาะสมสำหรับตัวเองต่อไป

ชุดที่ 6

โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์

<u>จุดประสงค์</u>	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2. เพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น , นำเหตุการณ์ที่ได้นำมาเสนอให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค								
<u>วิธีการ</u>	1. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความหมายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ , ประเภทของโรคติดต่อ , อาการแสดง , การรักษา <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>- โรคซิฟิลิส</td><td>ใบความรู้ที่ 1</td></tr> <tr> <td>- โรคหนองใน</td><td>ใบความรู้ที่ 2</td></tr> <tr> <td>- เริม</td><td>ใบความรู้ที่ 3</td></tr> <tr> <td>- โรคเอดส์</td><td>ใบความรู้ที่ 4</td></tr> </table> 2. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้ใบงานคนละ 1 ใบ นำมาวิเคราะห์ นำมาเสนอ โดยส่งตัวแทนออกมาอภิปรายหน้าชั้น 3. ผู้วิจัยสรุป พร้อมบอกวิธีป้องกันโรค + ภาพ	- โรคซิฟิลิส	ใบความรู้ที่ 1	- โรคหนองใน	ใบความรู้ที่ 2	- เริม	ใบความรู้ที่ 3	- โรคเอดส์	ใบความรู้ที่ 4
- โรคซิฟิลิส	ใบความรู้ที่ 1								
- โรคหนองใน	ใบความรู้ที่ 2								
- เริม	ใบความรู้ที่ 3								
- โรคเอดส์	ใบความรู้ที่ 4								
<u>เวลา</u>	60 นาที								

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเพศศึกษา

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นโรคติดต่อทางเพศชนิดหนึ่ง ซึ่งถึงแม้ว่าโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นี้จะไม่รุนแรงถึงขนาดทำให้ผู้ป่วยถึงกับเสียชีวิต แต่ก็สร้างความรำคาญ และความทุกข์ทรมานให้กับผู้ป่วยเป็นโรคนี้อย่างมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้ว คุณควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นี้บ้าง ตลอดจนจะได้ทราบถึงลักษณะอาการแรกเริ่มต่างๆ ของโรคติดต่อทางเพศนี้ เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ในการสังเกตอาการของตนเอง และหากพบอาการแรกเริ่มแล้ว จะได้รับการรักษาให้ทัน่วงทีก่อนที่จะโรคที่จะลุกลามเพิ่มขึ้น ซึ่งโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นี้ประกอบด้วย

ใบความรู้ 1

1. โรคซิฟิลิส (Syphilis)

โรคซิฟิลิส เป็นกามโรคชนิดหนึ่งที่มีอันตรายและร้ายแรงมากที่สุดในกลุ่มของกามโรคทั้งหมด สืบเนื่องมาจากว่าโรคซิฟิลิสเป็นโรคที่มีอาการเรื้อรังมีระยะติดต่อยาวนานมากถึง 2 ปี และโรคซิฟิลิสนี้ยังก่อให้เกิดความพิการหรืออัมพาตแก่ผู้ป่วยที่สำคัญๆ ของร่างกาย ตลอดจนผู้ที่เป็โรคนี้ยังสามารถถ่ายทอดโรคสู่ทารกในครรภ์ได้ด้วย

อาการแสดงของโรคซิฟิลิส

ซิฟิลิสระยะที่ 1

ภายหลังจากได้รับเชื้อมาประมาณ 10-90 วัน (เฉลี่ย 21 วัน) จะมีแผลเกิดขึ้นตามร่างกาย อาจเป็นแผลเดี่ยวหรือหลายแผลก็ได้ ซึ่งแผลของซิฟิลิสในระยะแรกนี้สามารถเกิดขึ้นที่ส่วนไหนของร่างกายก็ได้ แต่ที่พบได้บ่อยมากที่สุดคือบริเวณทวารหนักภายในรูกัน ที่ริมฝีปาก ลิ้น ต่อมทอนซิล หนังกา ห้วนนม และนิ้วมือ โดยแรกเริ่มของการเป็นแผลนั้นจะเริ่มเป็นตุ่มสีแดงคล้ายขนาดเท่าเม็ดถั่วต่อไปตุ่มจะแตกออกเป็นแผลมีรอบขอบจะแข็งเรียบ บางคนเรียกแผลริมแข็ง ลักษณะแผลดูสะอาด ฐานเรียบ ขอบนูนขึ้นแข็งแตกต่างจากแผลอื่นๆ ผู้ที่เป็นแผลนี้จะไม่รู้สึกเจ็บ และในระยะที่เป็นแผลนี้เราอาจคลำพบต่อมน้ำเหลืองที่บริเวณใกล้เคียงกับแผลได้ ซึ่งต่อมน้ำเหลืองนี้จะมีลักษณะโต แข็ง เคลื่อนที่ได้ไม่มีหนอง ไม่มีอาการปวด ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้บริเวณผิวหนัง ต่อมน้ำเหลืองโตนี้อาจมีข้างเดียวหรือ 2 ข้างก็ได้ แต่ในกรณีหากเป็นแผลที่ต้นคอเราอาจคลำไม่พบต่อมน้ำเหลืองก็ได้ ซึ่งระยะของแผลที่เกิดขึ้นในช่วงแรกนี้แผลจะค่อย ๆ หายไปเองที่ละน้อยโดยไม่ต้องรักษาแผลจะหายได้เองภายในเวลา 3-6 สัปดาห์ แต่มีได้หมายความว่าโรคจะหายไปด้วย ตรงกันข้ามถ้าหากยังไม่ได้รับการรักษาให้ถูกวิธี โรคจะลุกลามต่อไปเข้าสู่ระยะที่ 2

ซิฟิลิสระยะที่ 2

หลังจากซิฟิลิสระยะที่ 1 หรือหลังจากเป็นแผลริมแข็งแล้วประมาณ 6-8 สัปดาห์อาจยืดเวลาไปถึง 1 ปี หรือมากกว่านี้ก็ได้ ผู้ที่ได้รับเชื้อซิฟิลิสอยู่ในระยะที่ 2 นี้จะมีอาการเกี่ยวกับผิวหนังอาการที่แสดงที่ผิวหนังคือ มีเม็ดตุ่มหรือเป็นผื่นเกิดขึ้นทั่วไปตามร่างกาย ไม่คัน บางรายอาจไม่ปรากฏอาการเด่นชัดหรือเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ แล้วก็หายไป บางคนเป็นแผลตุ่มเล็กๆ ขึ้นโดยไม่รู้สึกอะไร บริเวณผื่นที่พบบ่อยคือบริเวณหน้าอก ฝ่ามือและฝ่าเท้า อาการนอกจากผื่นแล้วมักจะมีอาการปวดหัว อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร น้ำหนักลดลง มีไข้เจ็บคอ ปวดในกระดูก ปวดข้อและกล้ามเนื้อ ต่อมน้ำเหลืองโต บางราย

อาจมีอาการผมร่วงเป็นหย่อมๆ ตรวจพบเลือดออก ผื่นตามตัวเรียกว่า “ออกดอก”

อาการและอาการแสดงออกของโรคซิฟิลิสที่ปรากฏอยู่ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 นี้อาจค่อยๆ หายไปได้เอง แต่มิได้หมายความว่าโรคซิฟิลิสจะหายไป ด้วย ตรงกันข้ามถ้าโรคยังไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องโรคจะลุกลามต่อไปในระยะรุนแรงขึ้นอีก

การรักษาโรคซิฟิลิส

หากบุคคลใดตรวจพบว่าตนเองมีอาการเข้าข่ายสงสัยว่าตนป่วยเป็นโรคซิฟิลิสแล้ว ควรไปพบหมอเพื่อการตรวจรักษา โดยในระยะแรกของการรักษานั้นหมออาจจะฉีดยาจำพวกเพนนิซิลินให้ ซึ่งการไปรับการตรวจรักษานี้ ท่านควรพาผู้ที่ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์ไปตรวจรักษาด้วย เพื่อที่จะได้เป็นการป้องกันมิให้ท่านต้องหวนกลับมาติดเชื้อใหม่

ใบความรู้ 2

2. โรคหนองใน (Gonorrhea)

โรคหนองในเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่สำคัญโรคหนึ่ง ซึ่งผู้ป่วยเป็นโรคนี้ในปัจจุบันมีจำนวนมากเพิ่มขึ้น โดยผู้ที่ติดเชื้อโกโนเรียมหากเป็นหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ก็จะทำให้ลูกที่เกิดมานั้นมีอาการตาอักเสบหรือตาบอดได้

อาการแสดงของโรคหนองใน

อาการแสดงของโรคนี้จะแตกต่างกันระหว่างเป็นเพศชายและเพศหญิง

การติดเชื้อโกโนเรียมในเพศชาย

โดยทั่วไปการติดเชื้อจะมีเพียงที่ช่องทวารหนัก ซึ่งมีเพียง 5% ที่ติดเชื้อที่คอหอย แต่ในผู้ที่ชอบรักร่วมเพศจะพบการติดเชื้อได้ทั้งช่องทวารหนัก และที่คอหอยระยะฟักตัวของโรคในผู้ชายใช้ ระยะ 2-7 วัน แม้ว่าบางรายอาจมีระยะเวลานานกว่านี้ หรือในบางรายอาจไม่แสดงอาการเลย และในบางรายอาจมีหนองไหลออกมาจากช่องทวารหนัก มีอาการแสบเกิดอาการอักเสบ จะอยู่ได้โดยเฉลี่ย 8 สัปดาห์ และทำให้อันตรายอักเสบเกิดฝีอักเสบที่ต่อมไทรอยด์

การติดเชื้อโกโนเรียมในเพศหญิง

บริเวณที่ติดเชื้อที่พบบ่อยที่สุดคือ บริเวณคอมดลูก ท่อปัสสาวะ ช่องทวารหนัก และคอ ภายหลังจากการติดเชื้อที่คอมดลูก จะมีอาการอักเสบแดงมีหนองไหลออกมา จะมีการแพร่กระจายเชื้อจากคอมดลูกไปยังเยื่อบุภายในมดลูกทำให้มีอาการอักเสบ บางครั้งอาจเป็นสาเหตุประจำเดือนไหลออกมาผิดปกติ มีอาการปวดท้องน้อยและกดเจ็บ

ใบความรู้ 3

3. เริม (Herpes)

เริมจัดว่าเป็นโรคติดต่อโดยการสัมผัสหรือทางเพศสัมพันธ์โรคหนึ่ง และถึงแม้ว่าโรคนี้จะไม่มีการรุนแรงมากนัก แต่ก็ก่อให้เกิดความทรมานกับผู้ที่ เป็นโรคนี้มาก ตลอดทั้งถ้าหญิงที่ตั้งครรภ์ป่วยเป็นโรคนี้แล้ว เด็กในครรภ์ที่เกิดมาก็จะได้รับผลกระทบจากโรคนี้ด้วย

อาการของโรคเริม

หลังจากได้รับเชื้อประมาณ 2-12 วัน เฉลี่ย 6 วัน จะเกิดเป็นตุ่มใสๆ ตามร่างกาย จะมีอาการเจ็บปวดมาก บางครั้งรู้สึกปวดแสบปวดร้อนต่อมาตุ่มนี้จะแตกเป็นแผลตื้นๆ อยู่ 7-10 วันก็จะหายไปเอง โรคเริมนี้สามารถเกิดขึ้นหรือเป็นซ้ำได้อีก มีไข้สูง ภาวะเครียด ขณะกำลังมีประจำเดือน ร่างกายอ่อนเพลีย พักผ่อนไม่เพียงพอ มีความผิดปกติของระบบย่อยอาหาร เป็นต้น โดยเราจะแบ่งการติดโรคนี้เป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะแรกในการติดเชื้อ (Primary infection) คือ ได้รับเชื้อครั้งแรก โดยที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันต้านทานต่อโรคนั้น เช่น แคมเล็กที่ช่องคลอด หรือปากมดลูก ขนาดของตุ่มจะใหญ่กว่า มีต่อมน้ำเหลืองที่ขาหนีบมีอาการไข้สูง อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ โดยระยะนี้ถ้าเจาะเลือดหาภูมิคุ้มกันโรคห่ากัน 2 สัปดาห์ จะพบว่าการสูงขึ้นของภูมิคุ้มกันโรคมากกว่า 4 เท่า

2. ในระยะการติดเชื้อซ้ำ (Recurrent infection) คือ ผู้ที่ได้รับเชื้อหลังจากมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรคแล้ว ตุ่มใสๆ ที่เป็นมักมีจำนวนน้อยกว่า (1-3) ตำแหน่ง คล้ายๆ กับการติดเชื้อครั้งแรก และถ้าเจาะภูมิคุ้มกันโรคจะไม่พบว่าการสูงขึ้นของภูมิคุ้มกันโรคได้อย่างชัดเจนเหมือนในระยะการติดเชื้อครั้งแรก

การรักษาโรคเริม

โรคเริมนี้ไม่มีการรักษาเฉพาะเจาะจง เนื่องจากโรคนี้สามารถหายได้เอง ซึ่งการรักษาสุขภาพร่างกายจะช่วยในการป้องกัน และรักษาโรคนี้ได้

ใบความรู้ 4

4. โรคเอดส์ (AIDS)

โรคเอดส์หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าโรคมุ้มคุ้มกันบกพร่อง ซึ่งผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์หากป่วยเป็นโรคนี้ จะสามารถถ่ายทอดโรคไปสู่ทารกในครรภ์ที่คลอดออกมาได้

อาการของโรคเอดส์

1. ไม่มีอาการใดๆ เลย แต่ตรวจพบเชื้อไวรัสในร่างกายบุคคลกลุ่มนี้ จัดเป็นพวกพาหะนำโรค สามารถแพร่เชื้อโรคให้แก่ผู้อื่นได้
2. กลุ่มอาการซึ่งเรียกว่า AIDS-related Complex ได้แก่ ผู้มีอาการบางอย่างซึ่งมักพบในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์และบางรายบุคคลเป็นโรคเอดส์ได้ในเวลาต่อมา

กลุ่มอาการที่สงสัยว่าจะเป็นโรคเอดส์ได้ในเวลาต่อมา

1. มีไข้เกิน 100 องศาฟาเรนไฮต์ เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 3 เดือน
2. น้ำหนักลดมากกว่า 4-5 กิโลกรัม หรือมากกว่า 10% ของน้ำหนักตัวภายในระยะเวลา 2 เดือน
3. ต่อม้ำเหลืองโตตามตัวหลายแห่งในเวลาไม่ต่ำกว่า 3 เดือน
4. อูจจาระร่วงอย่างเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน
5. เบื่ออาหาร
6. อ่อนเพลีย
7. เหงื่อออกในเวลากลางวัน
8. เป็นแผลโรคเริ่มอย่างลุกลามนานเกิน 1 เดือน
9. มีอาการแขนขาข้างใดข้างหนึ่งไม่มีแรง แขนขาทำงานไม่ประสานกัน หรือชัก
10. เป็นฝ้าขาวในปากเกิน 1 สัปดาห์

พบว่า 20 % ของผู้ที่มีอาการดังกล่าวมานี้ จะมีอาการลุกลามไปจนป่วยเป็นโรคเอดส์ได้

การรักษาโรคเอดส์

ในปัจจุบันนี้ถึงแม้จะมีการพยายามทดลองคิดค้นตัวยาเพื่อที่จะนำมาใช้เป็นตัวยารักษาโรคเอดส์กันอย่างแพร่หลายก็ตาม แต่ก็ยังไม่พบว่ามีตัวยาใดสามารถที่จะช่วยรักษาโรคเอดส์ให้หายได้ เพียงแต่บุคคลใดหากป่วยเป็นโรคเอดส์แล้วควรหมั่นดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองให้แข็งแรงอยู่เสมอ

การหลีกเลี่ยงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1. หลีกเลี่ยงอย่ามีเพศสัมพันธ์กับผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
2. ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์
3. ลดการสำส่อนทางเพศ หรือการเที่ยวหญิงบริการ
4. ไม่เปลี่ยนคู่นอนบ่อย หรือมีเพศสัมพันธ์เพียงคนเดียว

ชุดที่ 7

การป้องกันและการแก้ปัญหาการเสียชีวิต

- จุดประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีป้องกันการเสียชีวิต และรู้จักการแก้ปัญหาการเสียชีวิต
 2. กระตุ้นให้เกิดความหวังในความสามารถของตนต่อการหาทางออกเมื่อถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยการขาดการป้องกัน

- วิธีการ**
1. ผู้วิจัยบอกวิธีการป้องกันการเสียชีวิต และการแก้ปัญหาการเสียชีวิตตามใบความรู้ที่ 1
 2. แผนการจัดกิจกรรม “ไม่เสี่ยง ด้วยการรู้จักปฏิเสธ”
 3. ผู้วิจัยสรุปแผนกิจกรรม และบอกวิธีป้องกัน

- กิจกรรม**
1. ผู้วิจัยเข้าสู่กิจกรรมโดยเล่าเรื่องจากในสถานการณ์สมมติเรื่อง “ชัยชนะของสาวน้อย” (5 นาที)
 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่วิเคราะห์จากเรื่องที่เล่าในประเด็นดังนี้ (10 นาที)
 - นักเรียนมีความรู้สึกเช่นไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 - ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ นักเรียนจะอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์เหมือนกับเรื่องที่เล่า

เวลา 60 นาที

ใบความรู้

วิธีป้องกันการเสียตัว มีดังนี้ คือ

1. อย่าเปิดโอกาส จากการสัมภาษณ์วัยรุ่นจำนวนมาก พบว่า “การมีเซ็กส์ครั้งแรกไม่ได้เกิดขึ้นโดยตามตั้งใจ หรือมีการเตรียมความพร้อม ส่วนใหญ่เกิดขึ้นเพราะบรรยากาศพาไป อยู่กันสองต่อสอง หรือสถานที่ลับลับตา”
 - ขอเปลี่ยนสถานที่เป็นที่ที่ผู้คนชุกชุม เวลาจำกัดก็หลีกเลี่ยง
 - รู้จักควบคุมอารมณ์ ความต้องการของตัวเอง หรือยับยั้งชั่งใจ
2. อย่าเปิดเผยรูปร่างสัดส่วน
 - ไม่ควรใส่เสื้อผ้าน้อยชิ้น หรือรัดรูป
3. อย่าเปิดไฟเขียว
 - รู้จักปฏิเสธ หักพุดคำว่า “ไม่” , “อย่า” , “หยุด”
4. เจอกันครึ่งทาง
 - สร้างความพร้อมด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย
5. รู้จักป้องกัน
 - การใช้ถุงยางอนามัย

ใบความรู้

การแก้ปัญหาเมื่อเสียตัวไปแล้ว

1. พูดกับคนรักก่อน จากนั้นถึงตัดสินใจไปปรึกษาพ่อแม่ของแต่ละฝ่ายร่วมแก้ไขปัญหา
2. หากผู้ชายไม่รับผิดชอบ คุณยังมีคนที่รักและห่วงใยคุณมากที่สุด คือ พ่อแม่
3. หากญาติผู้ใหญ่ที่คุณรัก และรู้ว่าท่านจะรับฟัง หวังดี และเป็นທີ່พึ่งได้ หรือลองใช้บริการปรึกษาทางโทรศัพท์ 24 ชั่วโมง ของหน่วยงานกรมสุขภาพจิต เบอร์ 0-2526-3342

วิธีป้องกันการเสียตัว

วิธีป้องกันการเสียตัว หมายถึง วิธีป้องกันไม่ให้พลาดพลั้ง เสียรู้ หรือโดยการถูกขู่ บังคับข่มขืน ให้มีการร่วมเพศกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่สามีของตน

วิธีป้องกันการฉุดคร่าอนาจาร

1. อย่าเดินที่เปลี่ยว และถ้าจำเป็นต้องเดินก็ควรจะไปกันเป็นกลุ่มใหญ่ๆ
2. อย่าออกนอกบ้านในยามค่ำคืนโดยลำพัง
3. การแต่งกายจะต้องระวังอย่างแต่งตัวยั่วยุกามารมณ์ หรืออยู่ในบ้านของตนมากกว่า เพราะจะได้ไม่สร้างความเครียดทางเพศให้กับผู้อื่นทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศสูงขึ้น
4. เมื่อมีความไม่สบายใจ หรือภายหลังการทะเลาะกับคนรัก ไม่ควรออกจากบ้านเด็ดขาด จะถูกชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสียได้โดยง่าย
5. จะต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้ชายมาส่งบ้านในยามค่ำคืน การป้องกันที่ดีที่สุดคือไม่จำเป็นแล้วอย่ากลับบ้านมืด เมื่อรู้ว่าทางกลับบ้านของตนเป็นที่เปลี่ยวและอยู่ไกล
6. หลีกเลี่ยงการคบเพื่อน หรือออกเที่ยวกับบุคคลที่ไม่รู้จักห้วนอนปลายเท้า
7. จะต้องไม่เชื่อการม หรือถ้อยคำของบุคคลแปลกหน้าหรือไม่คุ้นเคยอย่างสนิทใจ
8. อย่าเดินทางผ่านที่มีมือ ตรอกชอย ที่ไม่น่าไว้วางใจ
9. การขึ้นรถเมล์ แท็กซี่จะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะแท็กซี่ควรจะนั่งข้างหลังและเปิดกระจกให้อากาศระบายได้สะดวกเพื่อป้องกันการปล่อยแก๊สพิษ
10. จะต้องไม่ไปมั่วสุมในแหล่งเร่ร่อนต่างๆ
11. อย่าอยู่ในสวนสาธารณะในที่เปลี่ยวตามลำพัง
12. การขับรถคนเดียวในเวลาค่ำคืน หญิงสาวจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษตรวจตราว่า ล้อคกกลอนประตูทุกบานหรือยัง กระงะกมุนขึ้นทุกบาน
13. อย่าไปเที่ยวบ้านผู้ชาย หรืออยู่กับผู้ชายตามลำพังในสถานที่ลับตาคน
14. การดัดเลื้อทำผม ทำเล็บ ควรเลือกร้านที่ไว้วางใจได้
15. ทางด้านสื่อมวลชนควรจะช่วยกันเปิดเผยพฤติกรรม และนำเล่ห์เหลี่ยมต่างๆ ที่จะทำให้หญิงสาวเสียตัวมาเปิดเผย
16. ตำรวจจะต้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแก่เจ้าทุกข์และสังคมในการปราบปราม ป้องกันผู้ประพฤติดังกล่าว
17. สตรีต้องหลีกเลี่ยงการเล่นการพนันหรือเสพของมีนเมา รวมทั้งยาเสพติดให้โทษทั้งหลาย

ใบความรู้ 2

วิธีป้องกันการเสียตัวให้กับคนรักก่อนการแต่งงาน

1. อย่าอยู่กับคนรักสองต่อสองในที่ลับตาคน หรือสถานที่อำนวยความสะดวกในการประกอบภารกิจ
2. อย่าเดินทางไปไหนมาไหนกับคนรักโดยไม่มีญาติพี่น้องของตนร่วมเดินทางไปด้วย เพราะทั้งคู่อาจจะเคลิบเคลิ้มกับความรักตกลงยินยอมได้เสียกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยนี้ที่มีโรงแรมม่านรูด
3. อย่าเข้าห้องกับคนรักโดยเด็ดขาด และอย่าเข้าบ้านของคนรักในกรณีที่ไม่มีความยินยอมของคนรักอยู่ด้วย
4. อย่าเปิดโอกาสให้มีการเล้าโลม เพราะนั่นเป็นขั้นแรกที่จะนำไปสู่การได้เสียกันมากที่สุด

ใบสถานการณ์ เรื่อง ชัยชนะของสาวน้อย

ใบความรู้นี้ เป็นเรื่องของนักศึกษาหญิง 4 คนกับชายคนรัก โดยไม่ได้บอกว่า เรื่องราวของสาวน้อยทั้ง 4 จะจบลงอย่างไร แต่ขอให้ผู้อ่านเปรียบเทียบพฤติกรรมของสาวน้อยคนใดตรงกับอุดมการณ์ของตนมากที่สุด แล้วนำเรื่องราวที่ได้รับรู้ไปเป็นหัวข้อในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อน เพื่อหาข้อสรุปและข้อคิดเห็นต่างๆ ตามที่เห็นสมควร

เนื้อเรื่อง

แดง น้อย เล็ก และนิด เป็นสาวน้อยนักกีฬา กำลังฝึกซ้อมการวิ่งภายใต้การควบคุมของโค้ช เพื่อเป็นตัวแทนที่จะลงแข่งขันวิ่งระยะสั้นในงานประเพณีการแข่งขันกีฬาของวิทยาลัย เมื่อเสร็จจากการซ้อม สาวน้อยทั้งสี่ต่างก็แยกย้ายกันไปใช้เวลาพักผ่อนกับชายคนรักของตน

คู่ที่ 1 : แดงและชัย

ชัยหนุ่มมอเตอร์ไซด์ ได้พาแดงนักศึกษาสาวซึ่งไปไกลถึงกระท่อมริมทะเล ชัยเต้นรำเก่งมาก แดงสนุกกับเขาเพลินไปหน่อย รู้สึกตัวอีกทีก็พบว่าเธอนอนชิวอยู่กับเขาบนเตียงเสียแล้ว ชัยจ้องมองแดง จูบแดง แล้วคืนนั้นทั้งสองก็เป็นของกันและกัน โดยที่มิได้ใช้การป้องกันหรือคุมกำเนิดใดๆ

คู่ที่ 2 : น้อยและศักดิ์

วันนี้น้อยมีนัดดูภาพยนตร์กับศักดิ์ แม้ว่าศักดิ์จะดูเป็นเด็ก และเป็นคนที่พึ่งไม่ค่อยได้ แต่ศักดิ์ก็ใจดี และให้อยายน้อยเสมอเวลาที่น้อยมาช้ากว่าเวลานัด ภาพยนตร์ที่ทั้งสองดูด้วยกันนั้นโรแมนติกมาก จนน้อยรู้สึกเคลิบเคลิ้มไปกับบทรักของพระเอกและนางเอก เมื่อภาพยนตร์จบลง น้อยได้ตามไปเที่ยวที่ๆ พักของศักดิ์ พอเข้าไปในห้อง ศักดิ์ก็ถอดเสื้อผ้าแล้วรุกเร้าเอาถนกับน้อยทันที น้อยเองก็ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับศักดิ์ เพราะอารมณ์ถูกปลุกเร้าจากการดูภาพยนตร์มาก่อนแล้ว แต่พอน้อยเอาถุงยางอนามัยออกมาเพื่อใช้ในการร่วมรักกัน ศักดิ์กลับบอกว่าไม่ต้องใช้แล้วฉีกถุงยางอนามัยทิ้ง ทำให้น้อยโกรธมากที่ศักดิ์ไม่มีความรับผิดชอบ และไม่แคร์ว่าจะเกิดปัญหาอะไรขึ้นกับน้อยในภายหลัง น้อยจึงวิ่งหนีออกไปจากห้อง

คู่ที่ 3 : เล็กและเอก

เอกเป็นชายคนรักที่พ่อแม่ของเล็กยอมรับแล้ว ทั้งสองไปงานปาร์ตี้ที่บ้านเพื่อนสนุกกันแบบสุดๆ เล็กกลับเอกมาส่งเล็กที่บ้าน แล้วตามเล็กขึ้นมาบนห้องเพื่อรับสมุดงานคืนจากเล็ก แต่แล้วอารมณ์ของเล็กก็อ่อนไหวไปกับสายตาของเอก ชายที่เล็กแสนรักจนยินยอมร่วม

รักด้วย เล็กบอกเธอว่าเล็กกินยาคุมกำเนิดอยู่เป็นประจำ ส่วนเธอบอกว่าเขาจะใช้ถุงยางอนามัยร่วมด้วยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ และโรคทางเพศอื่นๆ

คู่ที่ 4 : นิดและณรงค์

คืนนี้นิดกับเพื่อนๆ ไปเที่ยวดิสโก้เธคที่กำลังฮิตสุดยอด ทุกอย่างวิเศษสุด ทั้งเพลงทั้งแสงสี ขากลับณรงค์รับอาสาส่งนิต ระหว่างทางณรงค์เริ่มโอบกอดนิต นิดขัดขึ้น แต่ณรงค์ก็ยังื้อไม่หยุด ลวนลามนิตมากขึ้น นิดจึงใช้ยูโตทาเก้งจับณรงค์ลึงไปกับพื้น ทั้งที่นิดก็ชอบณรงค์อยู่เหมือนกัน แต่จะยอมให้ณรงค์ลวนลามมากไปกว่านี้ไม่ได้ เพราะตั้งใจว่าจะไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับเขาก่อนเวลาอันสมควร นิดจึงจูบหน้าผากณรงค์เบาๆ ไปที่หนึ่งเพื่อเป็นการปลอบใจ

ต่อมาเมื่อถึงวันแข่งขันกีฬาระเภทนี้ แดงรู้สึกไม่สบาย มีอาการคล้ายคนแพ้ท้องไม่สามารถลงแข่งขันได้ ส่วนสาวน้อยอีกสามคนสามารถลงวิ่งแข่งขัน และได้รับชัยชนะไปในที่สุด

ใบงาน 1

หลังจากฟังสถานการณ์ที่ครูเล่าให้ฟัง ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์และอภิปราย ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

1. ตัวละครที่ดำเนินชีวิตผิดพลาด มีสาเหตุมาจากอะไร และได้รับผลเสียอย่างไร
2. ตัวละครที่ประสบความสำเร็จในเรื่อง มีพฤติกรรมน่าชื่นชมอย่างไร

ใบความรู้ “หลักการปฏิเสธ”

คำอธิบาย ขั้นตอนการปฏิเสธโดยเจรจาต่อรอง เพื่อรักษาน้ำใจหรือจุดยืนของตนเอง โดยไม่ต้องทำตามในสิ่งที่ไม่อยากทำ 4 ขั้นตอน คือ

1. บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อเรื่องนั้นๆ
2. เสนอทางเลือก และบอกความประสงค์ที่เราตัดสินใจเลือก
3. ถามย้ำว่าเขาเห็นด้วยกับข้อเสนอของเราหรือไม่
4. ขอบขอบคุณเมื่อตกลงได้ และลาจากไป

คำพูดที่เหมาะสมแต่ละขั้นตอน มีดังต่อไปนี้

คำพูดที่ใช้แสดงความรู้สึก

- ฉันคิดว่า (ตัวอย่าง : ฉันคิดว่าฉันไม่ไปดีกว่า)
- ฉันรู้สึกว่ (ตัวอย่าง : ฉันรู้สึกว่เรากำลังทำในสิ่งที่ไม่สมควรนะเพื่อน)
- ฉันไม่สบายใจที่ (ตัวอย่าง : ฉันไม่สบายใจที่กลับบ้านผิดเวลา กลัวทางบ้านเป็นห่วง)
- ฉันไม่อยากให้เกิด (ตัวอย่าง : ฉันไม่อยากมีเพศสัมพันธ์เลยนะ)

คำเสนอทางเลือก

- ฉันอยากจะ (ตัวอย่าง : ฉันอยากจะกลับบ้าน)
- อย่างนี้ดีกว่า (ตัวอย่าง : ฉันว่าไปอ่านหนังสือดีกว่า)
- ยังไงดีไหม (ตัวอย่าง : เอาอย่างงี้ไหม ฉันว่าไปดูกีฬากันดีกว่า)
- อย่าให้ฉันต้อง (ตัวอย่าง : อย่าให้ฉันต้องลำบากในเลย)

คำถามย้ำข้อเสนอ

- ดีไหม (ตัวอย่าง : ฉันว่าไปเล่นกีฬาก็ดีไหม)
- พอรับได้ (ตัวอย่าง : พอรับได้ใช่ไหม ถ้าฉันไม่ไป)
- คุณคิดว่ยังง (ตัวอย่าง : ฉันว่าไปหาซื้อหนังสือดีกว่า เธอคิดว่ยังง)
- คงไม่เป็นไรมากนะ (ตัวอย่าง : ฉันไม่ไปคงไม่เป็นไรนะ)

คำขอบคุณเพื่อสรุปเรื่องและอำลา

- ขอบคุณที่เข้าใจ
- เอาตามนี้นะ ขอบคุณจริงๆ
- ฉันสบายใจขึ้นมากเลยที่คุณเข้าใจ
- ดีใจที่เราคิดตรงกัน

ใบงาน 2

คำแนะนำ

ให้นักเรียนจับคู่คิดสถานการณ์ที่ต้องการปฏิเสธ เพื่อฝึกปฏิเสธ โดยเขียนบทสนทนาทุกขั้นตอนส่งครู

ชุดที่ 8

ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด

ความสำคัญ 1. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและวิธีการคุมกำเนิดที่เหมาะสม

วิธีการ

1. นักเรียนช่วยกันสรุปผลเสียของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
2. บรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ (ผลเสีย)
3. อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดแบบต่างๆ

ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด

จากการที่เราเคยเรียนด้วยกันหลายครั้งแล้วว่าการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ หรือก่อนวัยอันควร จะมีผลเสียอะไรบ้าง มีใครช่วยสรุปให้เพื่อน ๆ ฟังบ้าง : นักเรียน ช่วยกันสรุป

นอกจากนั้นครูจะขอเพิ่มเติมว่าการที่เราตั้งครรภ์ในขณะที่ตัวเรายังไม่พร้อม ยังเป็นวัยรุ่นอยู่นั้นจะทำให้ตัวเรามีปัญหามาก เพราะร่างกายของเรายังเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ส่วนจิตใจก็ยังไม่พร้อมเหมือนกับผู้ใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาระหว่างการตั้งครรภ์และการคลอด ระหว่างตั้งครรภ์มักเกิดปัญหาภาวะความดันโลหิตสูง หรือครรภ์เป็นพิษ (Toxemia) ซึ่งจะรุนแรงกว่าที่เกิดในวัยผู้ใหญ่

สำหรับการคลอดโดยวิธีธรรมชาติก็จะปัญหาภาวะคลอดยาก เพราะห้วเด็กส่วนใหญ่โตกว่าช่องเชิงกรานที่ยังไม่ขยายตัวดีพอ และตัววัยรุ่นเองก็มักจะไม่ให้ความร่วมมือขณะคลอดเนื่องจากความกลัว

จากสถิติพบว่าวัยรุ่นมีอัตราตั้งครรภ์มากถึง 1 ใน 5 ภายหลังจากมีเพศสัมพันธ์ได้เพียงเดือนเดียว และครึ่งหนึ่งใน 6 เดือนแรกของการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการตั้งครรภ์ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจทั้งสิ้น

ยิ่งไปกว่านั้นการวินิจฉัยว่ามีการตั้งครรภ์ยังทำได้ช้าอีกด้วย เพราะวัยรุ่นไม่กล้าที่จะบอกกับผู้ปกครอง หรือไม่รู้ตัวเองด้วยซ้ำว่าตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในช่วง 2-3 เดือน แรก

เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วนักเรียนคิดว่าจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร ได้บ้าง ?

วิธีที่ดีที่สุดและปลอดภัยมากที่สุดก็คือ การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ วิธีรองลงมาก็คือ การคุมกำเนิด

มีใครพอจะบอกได้ว่าวิธีคุมกำเนิดมีอะไรบ้าง มีข้อดี ข้อเสีย ข้อบ่งใช้อย่างไร ?

จริง ๆ แล้ว การคุมกำเนิดที่เหมาะสมมากที่สุดสำหรับวัยรุ่น คือ การใช้ถุงยางอนามัย เพราะหาง่าย และปลอดภัย โดยเฉพาะป้องกันโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ได้อีกด้วย

ส่วนการกินยาเม็ดคุมกำเนิด จะทำให้ผู้หญิงหยุดสูง ซึ่งเป็นผลมาจากฮอร์โมนเอสโตรเจน เพราะฉะนั้นวัยรุ่นจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ยกเว้นคนที่มีความสูงเพียงพอแล้ว

การกินยาคุมชั่วคราวหลังมีเพศสัมพันธ์ให้ผลเสียมากกว่าผลดี โดยเฉพาะทำให้ท้องนำไข่เคลื่อนไหวช้า อันเป็นผลให้เกิดท้องนอกมดลูกตามมาได้ง่าย ข้อบ่งชี้ในการใช้ยาคุมชนิดนี้มีเพียงอย่างเดียวคือถูกข่มขืนภายใน 3 วัน

การใส่ห่วงอนามัยถือว่าไม่ปลอดภัยสำหรับวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมักติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์บ่อยๆ ซึ่งเชื้อโรคเหล่านี้แทนที่จะจำกัดอยู่เฉพาะที่ กลับลุกลามเข้าไปในอุ้งเชิงกรานได้ง่ายทางสายห่วง ข้อบ่งชี้ที่ควรให้คือ ถูกข่มขืนเกิน 3 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน

การใช้ผ้าก๊อซ หรือแทมปอนผสมกับยาฆ่าเชื้ออสุจิ สอดเข้าไปในช่องคลอดและทิ้งไว้นานๆ หลายชั่วโมง หลังมีเพศสัมพันธ์ อาจทำให้ผู้หญิงคนนั้นเสียชีวิตได้จากพิษของเชื้อโรค *Staphylococcus* (Toxic Shock Syndrom)

การฉีดยาคุมกำเนิด มักทำให้มีเลือดออกจากช่องคลอดผิดปกติ และเมื่อใช้ไปนานๆ เกินกว่า 3 ปี มีโอกาสเกิดเยื่อบุโพรงมดลูกบาง และภาวะมีลูกยากได้

การฝังยาคุมก็ไม่เหมาะกับวัยรุ่น เพราะออกฤทธิ์นานถึง 5 ปี และอาจมีเลือดออกผิดปกติทางช่องคลอดได้บ่อย

สรุปแล้วก็คือการคุมกำเนิดในวัยรุ่นควรควบคุมตัว ควบคุมใจไม่ให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีที่ดีที่สุด

ใบความรู้ การคุมกำเนิด

คือ การป้องกันการปฏิสนธิ เป็นวิธีการที่ช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ ซึ่งจะมีทั้งการคุมกำเนิดแบบชั่วคราวและการคุมกำเนิดแบบถาวร

การคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เป็นวิธีการที่มีผลเฉพาะขณะที่ใช้ เมื่อเลิกใช้แล้วก็จะกลับตั้งครรภ์ได้ตามปกติ ได้แก่

สำหรับฝ่ายหญิง :	ยาคุมกำเนิด	:	ต้องเริ่มทานยาวันแรกของการมีประจำเดือนและทานติดต่อกันทุกวัน หากลืมทานติดต่อกันเกิน 2 วัน ยาจะคุมกำเนิดไม่ได้ผล
ห่วงคุมกำเนิด	:	ส่วนใหญ่เป็นบริการที่ให้กับหญิงที่แต่งงานแล้ว	
ยาฉีดคุมกำเนิด	:	ใช้ในหญิงที่มีลูกแล้ว 1 คน และต้องการเว้นระยะการมีลูก	
ยาฝังคุมกำเนิด	:	ใช้ในหญิงที่มีลูกแล้วและต้องการเว้นระยะการมีลูก 5 ปีขึ้นไป	
ถุงยางอนามัยสำหรับผู้หญิง	:	ไม่ค่อยนิยมใช้ เนื่องจากไม่สะดวกและหาซื้อได้ยากกว่าถุงยางอนามัยสำหรับผู้ชาย	
สำหรับฝ่ายหญิง :	ถุงยางอนามัย	:	สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ และช่วยป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมถึงโรคเอดส์ได้อีกด้วย

วิธีการคุมกำเนิดแบบชั่วคราว ที่ใช้กับฝ่ายหญิงนั้น มีให้เลือกใช้หลายวิธี โดยสามารถรับบริการได้ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ หรือคลินิกเอกชน การคุมกำเนิดด้วยวิธีการดังกล่าวช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ได้ แต่ไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้

การคุมกำเนิดแบบถาวร เป็นการป้องกันการปฏิสนธิ หรือการตั้งครรภ์แบบถาวรตลอดไป เมื่อไม่ต้องการมีลูกแล้ว ได้แก่ การทำหมัน ซึ่งสามารถทำได้ทั้งหมันชายและหมันหญิง

นอกจากวิธีการคุมกำเนิดที่กล่าวมาข้างต้นแล้วยังมีวิธีการคุมกำเนิดที่พูดถึงและได้ยินกันบ่อยในกลุ่มวัยรุ่น คือ ยาคุมฉุกเฉิน และการใช้ถุงยางอนามัย

ใบความรู้ ยาคุมฉุกเฉิน

ยาคุมฉุกเฉิน หรือ Emergency Contraceptive Pills เป็นยาประเภทหนึ่งที่ผู้หญิงสามารถใช้เป็นทางเลือกในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์หลังจากมีการร่วมเพศที่ไม่ได้ป้องกันเกิดขึ้น หรือป้องกันแล้วพลาด รวมถึงในกรณีถูกข่มขืน แต่ไม่ควรใช้เพื่อการวางแผนครอบครัว และไม่เหมาะสมอย่างยิ่งหากจะนำมาใช้แทนวิธีคุมกำเนิดแบบปกติ เพราะประสิทธิภาพต่ำกว่าการคุมกำเนิดแบบปกติมาก

ยาคุมฉุกเฉินที่ขึ้นทะเบียนยาและจำหน่ายในบ้านเราขณะนี้มียู่ 2 ยี่ห้อ คือ Postinor และ Madonna เป็นยากุมกำเนิดประเภทฮอร์โมนเดี่ยว คือ มีฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนอย่างเดียว ซึ่งจะทำให้เกิดผลข้างเคียง อาทิ คลื่นไส้ อาเจียน มีเลือดออก ปวดท้อง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

การใช้ยาคุมฉุกเฉิน มีข้อบ่งชี้ทางวิชาการในการใช้ว่าต้องกิน 2 ครั้ง โดยครั้งแรกให้กินภายใน 72 ชั่วโมง หลังการมีเพศสัมพันธ์ และครั้งที่สองให้กินหลังครั้งแรก 12 ชั่วโมง (ข้อมูลในฉลากระบุว่าต้องกินหนึ่งเม็ดภายในหนึ่งชั่วโมงหลังร่วมเพศ) สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้ 75% ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการกินยาให้ถูกต้อง

ผลข้างเคียงที่พบบ่อยๆ เมื่อรับประทานยาคุมฉุกเฉิน คือ จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง มีเลือดออกทางช่องคลอด แต่ไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือผลเสียร้ายแรงต่อสุขภาพ

ใบความรู้ ถุงยางอนามัย

เป็นวิธีการคุมกำเนิดแบบชั่วคราวอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ได้ทั้งหญิงและชาย แต่เป็นที่นิยมในกลุ่มผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เนื่องจากหาซื้อได้ง่าย ราคาถูก มีหลายสีหลายกลิ่น ใช้ได้สะดวกกว่าถุงยางอนามัยของผู้หญิง สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ และยังช่วยป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมถึงโรคเอดส์ได้อีกด้วย

การเลือกใช้ถุงยางอนามัย ควรคำนึงถึงอะไรบ้าง ?

1. ก่อนซื้อต้องสังเกต “วัน เดือน ปีที่หมดอายุ” ของถุงยางอนามัยที่พิมพ์ไว้บนกล่องหรือซองบรรจุ หากเป็น “วัน เดือน ปีที่ผลิต” ให้คิดอายุการใช้งานโดยบวกเพิ่มไปไม่เกิน 3 ปี
2. ตรวจสอบดูซองที่บรรจุหีบห่อต้องไม่ชำรุดหรือฉีกขาด
3. เลือกใช้ขนาดที่เหมาะสม ถ้าขนาดเล็กไปจะฉีกขาดง่าย หรือถ้าใหญ่ไปก็จะหลุดง่าย
4. ถุงยางใช้แล้วต้องทิ้งเลย ห้ามใช้ซ้ำ

ชุดที่ 9

ตัวแบบของผู้ประสบความสำเร็จในความรักและในชีวิต

<u>จุดประสงค์</u>	1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจหรือรู้จักตัวเองมากขึ้น ทำอย่างไรถึงเรียกว่า “รักให้เป็น” , “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” ลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ , สอนให้รักการอ่านหนังสือมากขึ้น
<u>วิธีการ</u>	1. ให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง “ความรักของวัยรุ่น” จากกรมสุขภาพจิต และหลังจากดูวิดีโอ นักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปเรื่องที่ได้รับจากวิดีโอร่วมกับผู้วิจัย 2. ผู้วิจัยแนะนำหนังสือที่มีประโยชน์ พร้อมอธิบายเนื้อหาที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ 3. ผู้วิจัยนำเสนอรูปภาพ “ดาราวัยรุ่นที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน พร้อมทั้งข้อคิดเห็นเกี่ยวข้องกับดาราวัยรุ่นในการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
<u>เวลา</u>	60 นาที

ใบความรู้ 1

ความรักกับความรับผิดชอบเป็นของคู่กัน

“รัก คือ ความอดทน และความกรุณา รักมิใช่การริษยาหรือการอวดดี หรือการหยิ่งยโส รักมิใช่กิริยาทราบหรือความเห็นแก่ตัว หรือความฉุนเฉียว รักจะไม่บันทึกความผิดไว้ รักมิใช่การมีความสุขกับสิ่งเลวร้าย แต่จะเป็นสุขกับความจริง รักไม่เคยสิ้นสุด ความศรัทธา ความหวังและความอดทนของมันจะไม่มีวันสูญสลาย รักคือนิรันดร์ ด้วยมีความศรัทธา ความหวัง และความรักทั้งสามสิ่งนี้มีความสำคัญ แต่ที่สำคัญที่สุดในจำนวนทั้งหมดก็คือ ความรัก

ความรัก คือ ประสบการณ์ ที่เปี่ยมด้วยชีวิตชีวา และมหัศจรรย์
ความรัก คือ หนังสือเล่มเล็ก ๆ ที่กล่าวถึงประสบการณ์ครั้งสำคัญที่สุดในชีวิตของมนุษย์

ความรักเปรียบได้กับกระจกเงา เพราะเมื่อคุณรักใครสักคน คุณก็จะกลายเป็นกระจกเงาของเขาไป เช่นเดียวกับที่เขาจะกลายมาเป็นกระจกเงาของคุณ

ใบความรู้ 2

การเป็นคนที่มีความรักนั้น ต้องอาศัยตัวตนซึ่งมีความเฉลียวฉลาดและการผ่อนปรนแบบเด็ก ๆ ความอ่อนไหวอย่างศิลปิน ความเข้าใจอย่างปราชญ์ การยอมรับอย่างนักบุญ ความอดทนอย่างผู้อุทิศตัว และความรู้อย่างผู้คงแก่เรียนอย่างต่อเนื่อง คุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นจะงอกงามในตัวเขา ผู้ซึ่งเลือกความรักที่จะทำสิ่งเหล่านี้ จนมันกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถของเขาไปแล้วและจะรับรู้ โดยผ่านทางความรัก จากนั้นมันก็จะกลายมาเป็นเรื่องของความรักตามแบบที่คุณจะรัก

ความรักมักจะเป็นการแบ่งปันที่ไม่เคยหยุดนิ่ง ถ้าคนเรามีความรักมอบให้คนอื่น เราอาจจะแบ่งความรักให้กับทุกคนในโลกแล้ว เรายังมีความรักในปริมาณเต็มที่จะเริ่มต้นมอบให้คนอื่น ๆ อีกครั้ง เราจึงไม่เคยสูญเสียอะไรไปจากการแบ่งปัน ด้วยเหตุที่ว่าไม่มีอะไรในโลกนี้เป็นของเราแต่ผู้เดียว และความรักก็มีความหมายเมื่อมันได้ถูกแบ่งปันให้กับผู้อื่น

จากหนังสือ "จิตวิทยาของความรัก"

โดย

ลีโอ เอฟ. บัสกาเกลียน

(สมลักษณ์ สว่างโรจน์ แปล)

ใบความรู้

จิตวิทยาความรัก โดย ลีโอ เอฟ. บัสกาเกลียน

- ความรักเป็นปรากฏการณ์การเรียนรู้อย่างหนึ่ง

“มันก็เหมือนกับการทำแผนที่ ซึ่งเป็นสถิติและอาศัยการเรียนรู้เกี่ยวกับทัศนคติและความรู้สึกตัวที่เกิดขึ้นในภายหลัง แผนที่ของเด็กจะถูกกำหนดโดยวิธีที่สัญลักษณ์มีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงมากแค่ไหน และวิธีที่มันถูกซึมซับ ถูกวิเคราะห์ และกระตุ้น โดยผ่านทางประสบการณ์ที่ผ่านมา ภาษาที่สำคัญต่อการสร้างพฤติกรรม ความสัมพันธ์ การกระทำ ทัศนคติ การหยั่งรู้ ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ การเอาใจใส่ ความสุข และการตอบสนอง คือ “ภาษาของความรัก”

- มนุษย์ต้องการที่จะรัก และมีคนมารัก
- คำถามที่ว่าด้วยคำจำกัดความ “ความรักคือปัจจุบัน”
- ก่อนจะรักคนอื่นจงรักตัวเองเสียก่อน
- ความรักกับความรับผิดชอบเป็นของคู่กัน + สถานการณ์จำลองให้นักเรียนเลือกเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วสรุปผล

ใบความรู้

ความรักหลายมิติ โดยคันทันย์ ศีตะบันย์ เมอลเลอร์

- สารภาพรักจากใจ
- ทั้งหมดที่ให้ได้ในคำว่า...รัก
- รักนี้ไม่มีขาย
- คนไทยมองความรักอย่างไร นำความรักแบบไทย กับต่างประเทศมาเปรียบเทียบกัน มุมมองแตกต่างกัน นำโคลงกลอนมาอภิปรายให้เห็นชัดเจน สิ่งใดที่เรียกว่า “ความรักเหมือนโคถึก” หรือ “Love is like a pineapple”
- ความรักแท้คืออะไร ก่อนที่จะตัดสินใจแต่งงานจริง “รักจริงหวังแต่ง”

“เรื่องที่น่าสนใจของผู้เขียน เขียนจากประสบการณ์ชีวิตของผู้เขียนเอง”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจินตนา พึ่งโพธิ์
วันเดือนปีเกิด	31 พฤษภาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงพยาบาลรามารับดี เลขที่ 270 ถนนพระรามหก แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลรามารับดี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2547	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2542	ปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2538	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนราชินีบูรณะ นครปฐม
พ.ศ.2534	ประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดไผ่ล้อม(พูลประชาอุปถัมภ์) นครปฐม